Mircea Cărtărescu
Enciclopedia zmeilor

CUPRINS

Prefaţă

Când, acum mai bine de două decenii, pe când eram un tânăr jurnalist amator, am asistat la momentul emoţionant al expunerii, în centrul marii săli frigorifice, special amenajate, de la The Pennsylvanian Institute for Unreliable Studies (PIUS), a unui enorm bloc de gheaţă în care se străvedea o siluetă monstruoasă, am ştiut că drumul vieţii mele este decis. M-am apropiat atunci cu sfială şi imensă curiozitate de cristalul din care emana frig şi ceaţă. Fiinţa încleştată-n interior nu semăna cu nimic

din ce poţi vedea pe pământ, deşi zâmbetul cam nătâng îi dădea un straniu aer uman. Dar cele zece coarne care-i ţâşneau din ţeasta masivă, penajul care-i ieşea din operculele din dosul urechilor, şi care încă mai păstra o nuanţă violetă, şi mai ales şirul formidabil de solzi care-i tiveau coloana vertebrală, din creştet până la coada vag reptilină, îi dădeau aspectul fantastic al unei creaturi danteşti. Creatura era împlătoşată şi avea la brâu un formidabil iatagan de oţel, pe lama căruia se înşirau un fel de rune. În pumnul cu patru degete dotate cu gheare încă mai strângea un buzdugan ce trebuie să fi cântărit câteva tone.

A fost prima mea întâlnire cu zmeul, fiinţa căreia i-am dedicat apoi întreaga mea carieră şi putere de muncă. De-atunci am călătorit în toată lumea pe urmele sale, am vizitat situri arheologice, am explorat universul subpământean, am petrecut săptămâni şi luni de documentare în marile biblioteci, citind despre miturile întemeierii unor mari oraşe prin uciderea câte unui balaur de către sfântul ce a devenit apoi patronul urbelor respective. Am conversat cu cele câteva exemplare vii care supravieţuiesc în rezervaţii şi grădini zoologice. Azi port cu mândrie urmele acestor „întâlniri de gradul al treilea” cu subiecţii mei: trei degete lipsă la mâna stângă şi o frumoasă proteză metalică la încheietura şoldului, care nu mă jenează decât în zilele cu ploaie.

Rodul acestei cercetări modeste şi pline de abnegaţie este *Enciclopedia zmeilor*, lucrare unică în felul ei, în care pentru prima dată străvechea specie inteligentă care a făcut concurenţă, vreme de milenii, omului este prezentată multidisciplinar, în toată grandoarea şi sub toate aspectele ei. Realitatea biologică, economică, socială, culturală, lingvistică şi comportamentală a numeroaselor rase ale speciei zmeieşti formează obiectul primei părţi a lucrării.

În partea a doua am găsit cu cale să reproduc integral un vestit ciclu epic din literatura zmeiască originală, intitulat Zurba Inelară a lui Meer-Tscha, descifrat de noi la capătul unei munci de peste patru ani.

Scrierea, cuprinzând zece povestiri înlănţuite, a fost descoperită pe o măciucă din lemn de esenţă tare, bine conservată într-un strat bituminos. Până astăzi, Zurba lui Meer-Tscha este considerată un document complet în privinţa vieţii şi psihologiei zmeilor, şi o iscusită scriere literară.

*

Îmi fac o datorie de onoare, în finalul acestei prefeţe, din a aduce mulţumirile mele tuturor celor care m-au susţinut şi m-au încurajat, mi-au dat sfaturi şi m-au criticat necruţător în perioada în care am scris această carte: bunei mele soţii Alsacia şi cumnatei mele Lorena (adevăraţi îngeri păzitori), domnului prof. dr. Serenus Pseudoanaximandros de la Universitatea din Mönchengladbach, părintelui Calinic de la schitul Prescura, domnului pit. Pandele Ion de la Secţia 6 Poliţie, doamnei Elena Vrâncioaia (ale cărei basme spuse cu glas duios mi-au luminat copilăria), colectivului de cercetători ştiinţifici de la The Special Research Institute of the South-Eastern Tzandarey, precum şi unui grup unit şi decis de zmei care mi-au făcut onoarea să-mi adnoteze scrierea, grup format din Herr Koole, Bitem App, Grrrooowsfrtkis şi nefericitul Arromarroma, zmeul zmeelor căzut până la urmă victimă celorlalţi trei. Fără ajutorul lor, *Enciclopedia zmeilor* n-ar fi văzut niciodată lumina tiparului.

AUTORUL

Partea I – Universul

ANATOMIE

Considerat în trecut o fiinţă fabuloasă, asemănătoare dragonilor sau trolilor, zmeul şi-a dovedit în ultima vreme, graţie celor mai bine de douăzeci de exemplare capturate vii şi a numeroaselor fosile, realitatea biologică, în considerentele anatomice care urmează ne vom referi în special la zmeul comun, cel mai numeros şi mai studiat.

Celelalte rase şi varietăţi de zmei sunt construite pe o schemă asemănătoare, cu unele particularităţi semnificative.

Zmeii sunt animale inteligente, înrudite de departe cu specia umană. Din punct de vedere biologic, diversele rase de zmei şi-au dovedit o origine comună. Cu circa 15 milioane de ani în urmă, un strămoş al omului numit Ramapithecus a suferit o mutaţie datorată, probabil, consumului aproape exclusiv de mandragore (popular, mătrăgună). Glanda pineală, aflată la baza craniului, a crescut de circa o sută de ori în zece milioane de ani, transformându-se într-o pungă plină cu lichid inflamabil. Două canale osoase pornesc de aici, deschizându-se în nările animalului, care poate astfel proiecta după voinţă lichidul vezicant, care se aprinde în contact cu aerul, producând jeturi de flacără divers colorate. Altă modificare constă în trei organe speciale de simţ, inexistente la om. Primul, organul prinţesoreceptor, asemănător a doua scurte antene penate, violete, crescute în dosul urechilor, îi serveşte la detectarea prinţeselor, femele umane speciale, cu care zmeii masculi (singurii care posedă acest organ) pot procrea. Al doilea este organul voinicoreceptor, situat în osul tâmplelor, prin care e detectată vigoarea şi tăria în luptă a altor zmei sau a masculilor umani. Se crede că zmeul poate zări, prin trupul celui cu care se înfruntă, o fiolă de lichid roşu scânteietor, mai plină sau mai goală, după tăria adversarului. Ultimul e simţul cristalomandibular, cu care detectează prezenţa cristalelor de beriliu, de cuarţ de stâncă etc. pe alte planete. Organul corespunzător creşte, ca un ţurţure de gheaţă, din bărbia a foarte puţini zmei şi mai ales zmeoaice şi se curbează-n sus, deschizând în vârf un fel de floricică de dantelă crem. Zmeii dotaţi cu organul cristalomandibular nu luptă, ci dorm întreaga zi, iar noaptea ies la suprafaţă şi rămân încremeniţi, sub stele, numărând cristalele de pe alte planete. Zmeii normali îi numesc „puah”, ceea ce s-ar putea traduce aproximativ prin „poeţi”.

Există deosebiri importante între masculi şi femele în

cazul zmeilor. Primii au cranii groase de cel puţin cinci centimetri, pline de umflături corespunzând principalelor trăsături de caracter. Cu cât un zmeu are mai multe cucuie în ţeastă, cu atât e mai respectat. Cea mai mare umflătură e cea dintre sprâncene, corespunzând pungii cu venin. Ochii masculilor sunt tari ca piatra şi sunt protejaţi, în cursul luptelor, de o pleoapă fumurie. Femelele au pe ţeastă numai trei cornițe colorate, înclinate după unghiuri care variază cu moda, şi glandele lacrimale mari cât portocalele, de pleoapele de jos fiind mai mereu atârnaţi puii, ce se hrănesc cu lacrimi. Creierul zmeilor nu este împărţit în emisfere. Prin cercetări de laborator s-a demonstrat că ei îl folosesc mai ales pentru funcţia de „vrăjire”, o mică zonă servind şi funcţiei de „blestem”, ambele inexistente la om. Treburile de fiecare zi sunt rezolvate de doi ganglioni cerebrali, mari cât merele domneşti, localizaţi în fese. Dentiţia arată că zmeii sunt prădători periculoşi, care şi-au dezvoltat suprafeţe de masticaţie speciale pentru zdrobirea accesoriilor umane: platoşe, catarame, ceasuri de mână, bijuterii.

Corpul zmeilor ar fi avut, poate, o înfăţişare destul de asemănătoare cu a omului dacă, acum zece milioane de ani, o femelă neatentă nu s-ar fi lăsat vrăjită de un dragon de Komodo. Rezultatele au fost semnificative pentru evoluţia speciei: O creastă de solzi laţi, ca de stegozaur, începe la ceafa şi se termină la noada zmeului, coloraţi în verde la masculi şi transparenţi (cu câte-un peştişor exotic înotând în fiecare) la femele. Gheare puternice, adaptate pentru scormonit pământul, pornesc din cele patru degete de la mâini şi de la picioare. Toracele cu pectorali puternici cuprinde două inimi, care pompează către organe un sânge foarte rece şi foarte albastru. Intestinele sunt şerpi reali, înghiţiţi odinioară în cursul evoluţiei şi trăind azi în simbioză cu gazda lor. Nu există organe de reproducere. Femelele de zmeu rămân însărcinate în mod reflex prin îndrăgostire, dar zmeii rezultaţi astfel sunt sensibili la boli, şi mulţi nu supravieţuiesc. Este motivul pentru care zmeii cei mai viguroşi răpesc prinţese (numite uneori şi domniţe,

iar cele mai reuşite – cosânzene), femele umane cu sânge albastru, compatibil cu al lor. Pe acestea le fecundează prin vrăjire (proces asupra căruia vom reveni). Femelele îndrăgostite dezvoltă în stomac mai mulţi embrioni semitransparenţi, atât de verzi încât se pot vedea prin pântece, care se devorează reciproc până rămâne unul singur, eliminat în cele din urmă într-o năframă de mătase şi pus imediat la ochiul mamei, de genele căreia se prinde bine. Va suge aici mai bine de doi ani. Cei născuţi din prinţese se dezvoltă mult mai greu, atingând maturitatea în jurul vârstei de opt ani, când sunt destul de mari ca să verse flăcări pe nări. De-atunci sunt consideraţi adulţi şi pornesc în căutarea domniţelor. Dacă nu e ucis de vreun voinic – duşmanul natural cel mai important al speciei –, zmeului mediu îi rămân de trăit aproximativ două sute de ani.

Specia este pe cale de extincţie, mai cu seamă datorită stingerii treptate a marilor case domnitoare, singurele furnizoare de prinţese, înlocuirea lor cu intelectuale snoabe s-a dovedit un eşec, acestea fiind prea greu de întreţinut.

RASE ŞI VARIETĂŢI

Pe lângă zmeul comun, prezentat în capitolul precedent, mai există o serie de rase şi varietăţi cu trăsături specifice, dobândite datorită izolării geografice a unor grupuri în vremuri istorice îndepărtate. Cum specimenele din grupuri ce au evoluat diferit se mai pot împerechea încă între ele, indivizii rezultaţi fiind însă sterili, putem considera că toate aparţin aceleiaşi mari specii a zmeilor. Prezentăm în continuare cele mai caracteristice rase de zmei, specificând că au fost observate şi exemplare neaparţinând nici uneia dintre ele.

Zmeul zmeilor

Exemplar foarte rar, mai masiv şi mai feroce decât zmeii comuni. Odinioară răspândit din Carpaţi în Tibet, supravieţuieşte azi doar în câteva grădini zoologice particulare americane. Are un craniu masiv, din cristal deosebit de limpede şi de dur, pentru care a fost vânat din cele mai vechi timpuri. Mărgică de după măseaua de minte este şi ea foarte râvnită datorită puterii sale de a concentra gândirea. Purtată-ntre sprâncene, se crede că asigură succesul la orice examen. Zmeul zmeilor se naşte numai dintr-un alt zmeu al zmeilor şi dintr-o cosânzeană, subspecie a prinţeselor. De aceea, în loc de solzi are pe spinare o coamă blondă, pe care şi-o unge bine cu seu. Vine pe lume deja împlătosat şi cu buzduganul în mână. În cursul vieţii năpârleşte de câteva ori, lepădând, în ordine, o platoşă roz, una verde, una bleu şi rămânând cu cea finală, transparentă ca şi craniul, din acelaşi cristal foarte dur. Totuşi, cum se mânjeşte cu noroi şi frunze moarte din motive de camuflaj, rareori se pot zări prin crustele sale exterioare organele interne. Trăieşte cu un veac mai mult decât zmeul comun şi este cu un cot mai înalt, de aceea i se acordă întâietate înfricoşată în orice habitat locuit de zmei. E recunoscut de la distanţă datorită coifului cu cleşti de homar pe care-l poartă pe cap. Flacăra pe care-o scoate pe nări are cam 15 metri lungime şi e verde pal, cu turbioane mai curând estetice decât eficiente. De fapt, în luptase bizuie mai mult pe cleşti şi buzdugan.

Zmeul sur de văgăună

Este cel mai viclean şi, în pofida dimensiunilor reduse (cam cât un copil de zece ani), cel mai vorace. Poartă permanent pe umeri, în chip de epoleţi, două tarantule negre, cu smocuri de culoarea flăcării la articulaţiile picioarelor. Între zmei şi păianjenii uriaşi există o strânsă simbioză: zmeul vede exclusiv prin cei cinci ochi ca boabele de rouă ai fiecărui păianjen, care îl ghidează spre pradă în speranţa că se vor hrăni cu sângele ei proaspăt. Această specie de zmeu are pielea palidă datorită eternului

întuneric în care trăieşte, în văgăunile sale subpământene. Construieşte labirinturi subterane în care-şi târăşte victimele. E posac şi banal în conversaţii. Când îşi fac vizite, familiile de zmei suri de văgăună se plictisesc atât de groaznic, încât nu rareori se măcelăresc între ele. De aceea, preferă să socializeze cu cei din alte specii, mai ales cu câinii de zmeu, răbdând fericiţi luările peste picior şi (iluziile grosolane. Uneori mor de foame tot ascultând glumele şi sporovăială altora. Atunci tarantulele, întotdeauna mascul şi femelă, le găuresc pieptul, le devorează inimile şi plămânii şi, în biserica austeră a cutiei toracice, rămân să slujească unui cult straniu, din care rezultă mii de tarantule, minuscule şi golaşe.

Zmeul cu colţi

Dinţii săi îngrozitor de strâmbi, fiecare dăltuit în alt mineral, de altă culoare, au făcut să-nflorească din vremuri străvechi pe tărâmul zmeilor arta stomatologiei. Dentiştii lor au metode primitive dar eficiente, care elimină tratarea atât de îndelungată, pe canale, a dintelui cariat. O simplă lovitură năprasnică de pumn sau, în cazuri mai complicate, de buzdugan peste falca suferindă elimină răul. Urmează înfigerea în alveolele goale a unor pietre de nu frumos şlefuite.

Câinele de zmeu

S-a crezut multă vreme că faimosul „Am dat de tine, câine de zmeu!” răcnit de voinici era doar o expresie injurioasă. În realitate, Feţii-Frumoşi se confruntau cu o varietate specială, patrupedă, din rasa zmeilor de câmpie. Câinele de zmeu nu scoate foc pe nări, ci doar un fum mirosind a friptură de purceluş de lapte bine rumenit, preparat cu hasmaţuki, umplut cu castane coapte, cu Sandul crăpat pe spinare, servit la tavă înconjurat de feliuţe străvezii de ridichi. Mireasma aceasta nespus de îmbietoare e mai eficientă decât flăcările, căci stârneşte în

stomacul voinicilor nişte ghiorăieli atât de stridente, încât caii speriaţi îi azvârl din şei până-n nouri, de se fac mici-fărâmici. Câinii de zmeu trăiesc în castele comode, în care nu lipseşte niciodată biblioteca şi salonul literar. Se hrănesc, în general, cu porci de câine, varietate domestică de facocm. Deşi merg în patru labe, se consideră mai luminaţi decât ceilalţi zmei. Se înmulţesc prin înmugurire.

Muma zmeilor

Mare cât o casă cu două caturi, aduce la-nfăţişare cu o bătrânică. Totuşi e întotdeauna mascul, obsedat de răpirea de prinţese. Acestea nu se alarmează prea tare cină, ieşite la cules de ciuperci, întâlnesc o băbuţă, fie ea şi mătăhăloasă. Spaima vine mai târziu, când, îndeobşte, e prea târziu.

Zmeul mioritic

Trăieşte în peşterile adânci de sub munţii Carpaţi, aşa-zisul Celălalt Tărâm, unde şi-a întemeiat un imperiu. Lumina acestui enorm spaţiu subteran provine de la lacurile de lavă care proiectează pe tavan mirifice aurore boreale. Aici sunt codri concentrici de aramă, de argint şi de aur, plantaţi artificial ca să ascundă, la mijloc, palatele zmeilor. Zmeul mioritic are o organizare socială matriarhală: şefa clanului e o zmeoaică bătrână, în jurul ei trăind feciorii şi fetele ei, ginerii şi nurorile. Fesele bogate ale femelelor arată că sunt mult mai inteligente decât soţii lor. Cu toate acestea, îi răsfaţă, le iartă stângăciile şi grosolănia, ba tolerează şi rivalitatea cu câteva nefericite prinţese ascunse prin cotloane. Zmeul mioritic este deosebit de nătâng. Forţa lui fizică enormă nu intimidează, căci îl încurci cu cea mai simplă cimilitură, cu care-şi bate capul săptămâni întregi. Dacă te-a apucat însă între degete, nu-i a bună: înfige-n tine gheare de-un cot, nu prea curate, şi te pârleşte cu două jeturi groase de foc. Masculii poartă cămeşă ţesută cu arnici, iţari şi opinci din piele de

cerb, iar femelele le şi catrinţă. Totuşi, zmeilor tineri le miroase mult mai rar a catrinţă decât a crinolină.

Animicştiutorul

Rasă neatestată ştiinţific, poate legendară. Urmele faimosului Toiag cu Urechi, ca şi ale ghetelor de plumb ce îi sunt atribuite tradiţional s-ar fi găsit imprimate într-un strat de şisturi bituminoase din Caucaz. Din relatările zmeilor asiatici, Animicştiutorul ar trăi în regiuni muntoase inaccesibile, acoperite de gheţuri veşnice. Locuinţa sa arată ca o bulă de aer într-un enorm gheţar. Focul pe care-l scoate pe nări nu arde, ci încălzeşte sufletele, umple inimile cu iubire. E motivul pentru care zmeii se tem de el mai mult decât de orice, căci nu pot supravieţui decât o dată unei întâlniri cu el. A doua oară le plesneşte şi cea de-a doua inimă sub povara unei duioşii ucigătoare. În ochii acestui zmeu poţi vedea, se zice, neantul de dinaintea facerii lumii. Nenumărate vorbe de înţelepciune îi sunt atribuite. Dar despre acestea, într-un alt capitol.

Zmeul zmeelor

Confundat, din cauza numelui, cu puternicul zmeu cu coarnă blondă, nimic nu este totuşi mai deosebit de el. Zmeul zmeelor e o fiinţă inofensivă, delicată, pe care-o zăreşti din când în când survolând pajişti şi fineţe, încurcat în sforile a vreo douăzeci de zmee cu cozi lungi şi colorate, pe care le înalţă simultan. Vânează păsări şi animale mici, scuipând cu precizie asupra lor. Se asociază câte trei sau patru masculi pentru a răpi o prinţesă. O dată răpită, e măsurată cu un metru de croitorie şi i se dă drumul înapoi. Tot ce depăşeşte 1, 85 m e păstrat.

Zmăul

Un troglodit, în toate sensurile cuvântului. Îşi duce viaţa în peşterile pline de cristale şi minereuri de pe

celălalt tărâm. E războinic, încăpăţânat, de o viclenie primitivă. Solzii de pe spinare sunt de aramă coclită, iar craniul e dotat cu zece coarne de jur-împrejur, de la care provine şi denumirea de zmeul cu coroană, sub care mai e cunoscut. Pectoralii îi sunt groşi ca nişte mamele, iar pulpele, ca trunchiurile de copac. Extrem de dezvoltat e simţul voinicoreceptor, deschis ca nişte opercule pline de branhii în tâmple. Detectează un om viu de la o depărtare de peste 10 kilometri. Ascuns pe sub poduri – însoţit câteodată de tovarăşul său de prădăciuni, balaurul cu douăsprezece capete –, iese în faţa voinicilor şi-i provoacă la luptă. Din aversiune pentru neamul omenesc, pe care a jurat să-l extermine până la Judecata de Apoi (sau, eventual, după), zmăul vrăjeşte numai femele din propria specie. E singura rasă care nu produce, totuşi, puah, ci doar zmăi în toată firea. Campioni la aruncarea cu buzduganul.

Încălţaţii

Faimoşii stăpâni ai Morii de pepite au pierit cu toţii, în mod tragic, în asediul cetăţii Desp-Air (6372 î.Hr.). Vinovate de masacru au fost armatele unite ale zmeilor comuni, zmeilorzmeelor şi zombalilor, urmate şi de mercenari din alte rase, lacomi să pună mâna pe Moară, încălţaţii erau numiţi astfel datorită cizmelor de metal uşor pe care le purtau. Erau, pare-se, zmei înalţi şi puternici, cu creste stacojii. În semn de frăţie îşi sărutau unul altuia buricul, lăsat descoperit printr-un orificiu în platoşele de sidef. Era şi punctul lor slab, de care au profitat inamicii. Femelele năşteau câte cinci pui, din care ucideau patru. Al cincilea primea, la majorat, cizmele şi sărutarea pe buric, pe care trebuiau s-o întoarcă, în aceeaşi zi, tuturor celor câteva mii de membri ai poporului lor. Buzele celor mai mulţi se toceau în cursul acestei obositoare corvezi, aşa încât încălţaţii păreau mereu că rânjesc.

Zmeul asiatic (sau zombalul)

Acoperit cu solzi sticloşi de culoare galbenă. Ochi oblici şi sprâncene extrem de-ncruntate. Răcneşte cu gura până la urechi, neîncăpătoare de colţi încovoiaţi. Caninii, mult mai lungi, sunt sfredeliţi şi străbătuţi de inele cu mărgăritar. E cel mai adaptabil dintre zmei, cel mai harnic şi mai respectuos ierarhic. În ultimele decenii pare să fi sărit direct din era turnirelor şi expediţiilor de jaf în cea a microelectronicii. Sub imensele plăci tectonice ale Asiei au fost detectate, săpate direct în stâncă, hale în care se fabrică chip-uri şi memorii, plăci 3D şi sound-blastere. Unele produse ale lor par să fi pătruns, fraudulos, pe pieţele occidentale, unde sunt uşor de detectat, având fiecare încrustată, în plăcuţa de siliciu plină de circuite, o boabă de chihlimbar cu o insectă înăuntru. Din fericire, concurenţa făcută industriilor umane nu e gravă, datorită populaţiei modeste de zmei asiatici care mai trăiesc astăzi – cam 14 exemplare.

GEOGRAFIE

Existenţa enormului spaţiu subteran numit de geograful danez care a efectuat primele expediţii, G. Laardsen (1876 – 1915), Tărâmul întunecimii era deja cunoscută în mitologiile şi folclorul popoarelor euro-asiatice. Legende despre Walhalla, Agartha sau Shambala, Celălalt Tărâm din basmele româneşti etc. sunt amintiri îndepărtate ale continentului subteran. Laardsen a efectuat trei expediţii între 1907 şi 1915, coborând iniţial prin singura intrare cunoscută pe-atunci, peştera Bourrasque, şi descoperind consecutiv altele, în prima dintre ele a înaintat spre sud-vest şi, după două săptămâni de mers, a trebuit să se oprească, dând de un perete de stâncă. Jurnalul său aduce primele revelaţii despre tulburătoarea lume subpământeană: „Măreţ şi melancolic ţinut! Plafonul neregulat, plin de ţurţuri de sare şi cuarţ,

se ridică la sute de metri peste capetele noastre... Imense şi fierbinţi lacuri de lavă aruncă lumini spectrale la kilometri în jur... Pretutindeni tufe uriaşe de licheni fosforescenţi, fojgăind de insecte oarbe, lungi cât braţul... Coline din sticla cea mai limpede şi mai lustruită, imposibil de urcat, se ridică până aproape de tavan... Flori cleioase, cu limbi şi spini complicaţi, mecanici aş zice, îşi înfig rădăcinile chiar în lava clocotită... Prin aer zboară molii livide, al căror corp e mare cât un stat de om... Ne aşezăm tabăra lângă un perete încărcat de pirită... Ţipetele bestiale ale moliilor ne trezesc din minut în minut. Animale necunoscute întind către noi picioare şi trompe transparente... Multe se ard în foc, aici focul pare necunoscut...” În următoarele expediţii, Laardsen (însoţit şi de Feijenoord) înaintează câteva sute de kilometri către est, descoperă vestigiile cetăţii Alma – după numele soţiei lui Laardsen –, vechi aşezământ al zmăilor de sub Alpi şi coboară spre sud unde – aproximativ sub oraşul Civitavecchia – găseşte Frescele Albastre. Rămaşi fără provizii, cei unsprezece exploratori ajung să se hrănească cu păianjeni de stâncă şi broaşte gelatinoase, apoi, disperaţi, se devorează-ntre ei prin tragere la sorţi. Feijenoord piere, iar Laardsen şi încă patru tovarăşi (vor rămâne în cele din urmă doar doi) se-ntorc spre Alpi, unde găsesc, la poalele Mont-Blanc-ului, o nouă ieşire. De-acolo a pornit a treia expediţie, care a atins ca punct extrem Carpaţii, ieşind prin peştera Ohaba Ponor. Zmei vii n-au fost găsiţi nici acum, dar a fost identificată o specie nouă de mamifer inteligent, numită provizoriu Omul-de-flori-cu-barba-de-mătase. Totuşi, scrie exploratorul, „zmeii trebuie să fie undeva... Îi pot aproape mirosi... Simt în ceafă, uneori, privirea lor arzătoare... Uneori mi se pare că...” Sunt ultimele cuvinte din jurnal, găsit, cu coperţile parcă mestecate furios, lângă corpul dezmembrat al îndrăzneţului călător.

Din 1915 şi până la al doilea război mondial au fost întreprinse numeroase alte expediţii, care-au conturat aproximativ spaţiul subteran. Există şi azi, totuşi,

numeroase pete albe. Un culoar îngust porneşte din Anglia, aproximativ de sub monumentul megalitic de la Stonehenge şi se lăţeşte treptat către est până sub Lituania. Se extinde spre Urali, şi formează bucle şi sinuozităţi către Kazahstan. Altă ramură începe în Pirinei şi se extinde către Sardinia, coboară sub Mediterana, străbate Carpaţii, Balcanii şi Turcia, face o imensă cavernă sub Orientul Apropiat şi se uneşte cu prima ramură în dreptul oraşului Karaganda. Patru mari coarne se-ntind de-aici. Cornul nordic ajunge până la peninsula Taimîr sfârşind sub insula Bolşevik din arhipelagul Severnaia Zemlea. Cel median se-ntinde sub Mongolia şi China până la munţii Xaoxinganling. Cel submedian coboară spre Himalaya, unde se deschide-ntr-o cavernă de aproape un milion de kilometri pătraţi suprafaţă şi trei kilometri înălţime în punctul cel mai înalt. Ultimul, Cornul de sud, coboară spre sud-vest către Arabia Saudită. Numeroase enclave izolate, ca nişte mari vizuine, există peste tot pe marginea giganticelor caverne.

Mari lacuri de lavă, de acid sulfuric şi de mercur reduc cu mult suprafaţa locuibilă. Distingem, sub zona europeană, lacurile Laardsen I, II, III, IV ŞI V, marea Feijenoord şi aşa-zisele Fiorduri ale Devoraţilor (omagiu colectiv adus anonimilor pieriţi prin tragere la sorţi). În zona asiatică avem Pata Argintie – cea mai întinsă suprafaţă de mercur cunoscută – corespunzând Chinei de sud – şi cele 20.000 de Bălţi Verniene, numite astfel după autorul Călătoriei spre centrul Pământului.

După vestigiile paleontologice şi istorice descoperite în această lume subterană, putem deduce cu oarecare precizie habitatul originar al diverselor rase de zmei. Conform hărţii alăturate, zona europeană a cunoscut de-a lungul timpului convieţuirea, când paşnică şi când războinică, a patru rase, nu întâmplător cele mai frecvent menţionate în folclorul popoarelor de aici: zmeul zmeilor, zmăul, dintele de zmeu şi zmeul mioritic. Incursiuni de pradă şi chiar regate temporare au mai stabilit aici de-a lungul mileniilor zmeul comun (a cărui patrie e de fapt

Caucazul) şi muma zmeilor. Zona asiatică, mult mai întinsă, a fost împărţită între zombal, zmeul zmeelor, zmeul sur de văgăună, zmeul cu colţi şi muma zmeilor. Enigmaticul Animicştiutor şi-ar fi plimbat faimosul Toiag cu urechi pe undeva, prin Chomolungma. Situl arheologic de la Kokorro, dedesubtul peninsulei Indochina, atestă legături comerciale cu regatul zmeului zmeilor. Se schimbau prinţese contra praf de scărpinat.

Şapte aşezări urbane, descrise mai pe larg în alt capitol, există din vremuri străvechi în lumea întunecimii, în hrankahranka Oului de Liliac ele sunt numite, inspirat, Cele Şapte Bijuterii. Misticii, atât din neamul zmeilor cât şi din cel omenesc, au încercat să suprapună aşezarea lor cu cea a unor constelaţii, cu osemintele unor animale sacre ca Filiala – un fel de sirenă din lacurile de mercur – sau cu cele şapte chakra înşiruite de-a lungul corpului omenesc. Aceste cetăţi sunt (de la vest la est): Unna, Dowa, Trikkta, Quatr a, Phiimpha, Shiksta, Săpata. Cea mai mare dintre ele, şi prima descoperită, sub Kiev, de însuşi Laardsen, este grandioasa Quatr a, ce ar fi adăpostit până la 25.000 de zmei din neamul Zmăului. Minusculă e în schimb Dowa, de sub Perpignan, fantezie a unui singur câine de zmeu care şi-a clădit vreo zece case înconjurate de un zid gros, cu sclipiciuri de mică. În piaţeta din faţa casei din mijloc acest original îşi instalase cortul în care locuia cu cele cinci soţii şi cu unicul copil. Marea majoritate a zmeilor a preferat însă, dintotdeauna, să locuiască în peşteri, în bule de aer din gheţari sau în vizuine săpate cu ghearele. Un mare zid, asemănător celui chinezesc, construit pe la 3500 î.Hr., separa, aproximativ pe sub albia fluviului Enisei, spaţiul subteran în două zone. A fost construit, probabil, de zmeii „europeni” ca apărare în faţa năvălirilor „asiaticilor”. Zidul e azi în ruine. Ca o ciudăţenie merită amintit faptul că, din loc în loc, zidul era străbătut de aşa-zisele „găuri pentru trădători”, mici porţi prin care trădătorii puteau ieşi ca să contacteze duşmanii. Zmeii consideră trădarea o necesitate şi o-ncurajează ca atare. Ea nu poate schimba soarta unui război, pentru că trădările dintr-o tabără se

anulează cu cele din tabăra opusă, în schimb, când se-ntorceau de la întâlnirile secrete cu duşmanul, trădătorii aduceau cu ei daruri şi mărfuri de contrabandă, foarte apreciate. O ghildă a trădătorilor funcţiona în orice oraş, iar starostele lor devenea automat membru în Dooma Parochiei respective (vezi Organizarea politică).

Întinse păduri de licheni fosforescenţi, străbătute de râuri de lavă, formau obstacole de nestrăbătut altă dată pentru zmei. Ele trebuiau ocolite pe distanţe enorme. Pădurile fojgăiau de animale cavernicole transparente: păianjeni, miriapozi, harpii, tuute, zuuuze, fiuuuse, ţiuuure şi miuuu-uuune. Ultimele cinci specii sunt azi dispărute, iar harpiile mai supravieţuiesc doar în captivitate. Deşi păianjenii erau uneori mari cât un stat de om slăveau glande de venin cât o minge de fotbal, ei nu stârneau atâta teroare ca faimoasa fiuuusă, un delicat viermişor palid care pătrundea în nara zmeului adormit, ajungea-n creier şi acolo întorcea comutatorul sexual, aşa încât zmeul devenea brusc zmeoaică, îşi împletea cozi la modă şi atrăgea la marginea pădurii alţi zmei, pradă pentru fiuuuse.

Din loc în loc, presărate de-a lungul şi de-a latul Tărâmului întunecimii, se mai pot zări încă şi azi Steiurile şi Frescele. Steiurile sunt lame de stâncă galben-opalină, trandafirie sau indigo înălţate spre boltă, în interior au scări în spirală care duc către o terasă din vârf, uneori la peste o sută de metri înălţime. Sus te întâmpină un zmeu mumificat, îmbrăcat în platoşă, cu coif pe cap şi cu mari ovale de jad în locul ochilor. De obicei e înfăţişat într-o ipostază marţială, bătându-se cu pumnul în piept sau ridicând ameninţător buzduganul. Ignoranţi ai artei sculpturii, zmeii păstrau în acest chip memoria eroilor de altă dată. Odată cu dezvoltarea turismului în spaţiul subteran, aceste venerabile monumente au fost nu de puţine ori vandalizate, acoperite cu inscripţii obscene, zmeilor li s-au pus ţigări în gură etc. Faptele sunt reprobabile şi ar trebui pedepsite prin lege. Alte monumente sunt Frescele. Ele corespund, de asemenea,

nevoii zmeilor de a consemna, pentru eternitate, vechi fapte de arme. Pereţi enormi de stâncă au fost frumos neteziţi, iar apoi, în lipsa ştiinţei picturii, generalii înşişi care-au câştigat bătălia respectivă, împreună cu numeroşi soldaţi de-ai lor şi cu prizonierii inamici, au fost ucişi şi trupurile lor aşezate în tablou în poziţii corespunzătoare. Peste toţi a fost turnată apoi lavă albastră sau cenuşie. Azi frescele se văd de departe, povestind, în altoreliefuri sugestive, despre eroismul strămoşilor zmeieşti.

În zilele noastre Tărâmul întunecimii este exploatat de numeroase societăţi miniere. Se extrag de-aici zinc, mercur, aur, beriliu, antimoniu şi ojă de unghii.

Zmeii actuali trăiesc în rezervaţii, unde li s-a asigurat tot confortul necesar: lumină, apă caldă, instalaţii igienice, îşi câştigă existenţa ca actori în filmele despre zmei şi vânzând diverse produse artizanale. Boli aduse de oameni, între care banala fobofobie (teama ca nu cumva să ţi se facă teamă), fac aici numeroase victime.

ISTORIE

Primele mărturii istorice care atestă culturi ale zmeilor pe (şi mai ales sub) teritoriul Eurasiei – zmeii sunt complet absenţi pe celelalte continente – începând din mileniul al şaselea î.Hr. au fost scoase la lumină în 1905 de către lordul Humphrey. E vorba de faimoasele coifuri „cu ace de seringă” găsite în peştera Bourrasque din Pirinei. „A fost cea mai fericită zi din viaţa mea”, a declarat ulterior lordul Humphrey. „Asemenea lui Schliemann, descoperitorul Troiei, am avut şi eu încredere în vechile poveşti. Cum de mic îmi veneram mama, n-am putut crede nicio clipă că minunatele istorii cu care mă adormea erau minciuni. Mama mea nu putea minţi! Deci: zmeii trebuiau să existe pe undeva. Acum, când acest vis mi s-a îndeplinit, pot să mă dedic în continuare căutării lui Bau-Bau, fiinţă de a cărei realitate istorică, de asemenea, nu mă-ndoiesc. Pe lângă coifuri, în peştera Bourrasque a fost pentru prima

dată găsită o intrare către Celălalt Tărâm, uriaş gol subteran ce se-ntinde, extrem de sinuos, de la Stonehenge la Hiroshima. Mai cu seamă în acest spaţiu, în care domneşte crepusculul slabelor luciri ale florilor de mină, lichenilor fosforescenţi şi lacurilor de lavă, s-au făcut descoperiri arheologice fascinante. Exact dedesubtul Kievului a fost găsită o măreaţă construcţie ruinată, din steiuri de piatră arătând ca nişte lame de pumnal spre tavanul cu stalactite al grotei. Ruina era încă locuită de un trib degenerat de zmei cu colţi, care n-aveau însă nicio legătură cu străvechii constructori. Descifrând scrierea aşa-numită şerpuită de pe unii monoliţi, istoricii au putut acoperi o parte din istoria străveche a zmeilor. Se vorbea acolo despre triburi rătăcitoare, eroi şi masacre. Acum treisprezece mii de ani, Dragg-Onn a unificat triburile de zmei asiatici. Toate celelalte rase, subjugate, au fost folosite la ridicarea unor cetăţi nesăbuite, cu mari camere de tortură în pivniţele lor fără fund. Pe la 6500 î.Hr. Înregistrăm revolta lui Killar, cel care, reuşind să găsească Gemă înaltelor Trăsături de Caracter (pare-se, un safir mare cât o portocală păzit de şerpi înaripaţi), a ajuns stăpânul Regatului de Vest şi un semizeu mult cântat în vechile epopei (vezi Zurbele). Urmaşii lui Dragg-Onn n-au suportat ştirbirea vechiului teritoriu şi au pornit un război necruţător contra urmaşilor lui Killar. Atunci şi-au inventat rasele diversele buzdugane nimicitoare. Ca urmare a acestei încleştări de aproape 1500 de ani, întreaga civilizaţie zmeiască neolitică s-a ruinat. Din fiecare rasă au rămas doar câţiva supravieţuitori (iar încălţaţii, constructorii Morii de Pepite de sub marea Ohotk, au pierit pentru totdeauna). De-atunci, într-un ultim efort de a păstra amintirea trecutului glorios, supravieţuitorii au ridicat Babelul de sub Kiev şi-apoi s-au risipit în toate ungherele uriaşei caverne.

Cu 4.000 de ani înainte de Cristos, zmeii au descoperit Suprafaţa, în căutare de faguri ai albinei palide, spune legenda, câţiva câini de zmeu s-au căţărat pe o stalactită groasă cât un trunchi de copac şi au împins cu

umărul un enorm bolovan. Conducătorul lor va rămâne în Zurbe cu numele de Okki-Mei-Okki-Mei (Cel care a văzut lumina), pentru că, într-adevăr, imensa boltă albastră de la suprafaţă şi străfulgerarea orbitoare a soarelui au fost atunci pentru prima dată zărite de neamul zmeilor după câteva zeci de milenii de recluziune în imperiul umbrelor. Ştim azi că zmeul, iniţial un animal de suprafaţă, a trebuit să se retragă în adânc, în vremuri imemoriale, din cauza hienei uriaşe care-l vâna cu predilecţie. Zurba „Platoşei de rinocer” povesteşte cum grupul de zmei palizi ca moartea au înnoptat prima dată sub diamantele stelelor şi cum, dimineaţa, s-au răspândit prin iarba înrourată, smălţată de flori. Cum azurul înmiresmat, plin de fluturi, îi înspăimânta.

La suprafaţă, urmaşii acestei mici cete au găsit mine de aur şi antimoniu. Şi-au construit palate în codri circulari. Au întâlnit prinţese visătoare, plimbându-se la pasul calului pe malul unor ape albastre ca şi ochii lor, şi le-au intuit potenţialul reproductiv. Le-au răpit en gros şi en detail. Cosânzenele, prinţese cu coade blonde şi cu un mic tatuaj pe fesa stingă, au generat noua şi puternica rasă a zmeului zmeilor. Ieşirea din Pirinei a fost urmată, de-a lungul secolelor, de alte migraţii, pe măsură ce erau descoperite, în peşteri din diverse masive muntoase, alte şi alte ieşiri. Secta stranie a poeţilor – cei ce aveau să producă atât de preţuitele Visse, Zurbe şi Hrankahmnkas – şi-a dezvoltat simţul cristalomandibular până la perfecţiune. Oricare dintre ei, „mirosind” nopţi întregi viforul constelaţiilor, putea spune cât la sută cuarţ şi cât la sută zirconiu se găsesc pe al cincilea satelit al celei de-a opta planete ce înconjoară steaua Arcturus…

Ieşind la suprafaţă, zmeii s-au confruntat, inevitabil, cu specia umană, deja destul de răspândită, mai cu seamă în bazinul mediteranean şi în Orientul Apropiat. Iniţial, zmeii (în primul rând zmeul comun, zmeul zmeilor şi zmeul mioritic ce a populat curbura Carpaţilor) i-au privit pe oameni exclusiv ca pe nişte animale domestice, furnizoare de carne, lapte şi prinţese. Oraşele-state au fost atacate,

pe rând, de hoarde zmeieşti care le-au dărâmat zidurile şi le-au obligat la plata unui tribut. Au fost întemeiate, conform Vissei de la Saana, trei mari formaţiuni prestatale zmeieşti, fiecare cu propria ei organizare şi religie, numite kook-uri: Noo-kook, Vann-kook şi Bang-kook (Regatul de Nord, de Vest şi de Est). De remarcat că numele oraşului actual Bangkok păstrează amintirea străvechiului regat. Pe la 1400 î.Hr., puterea zmeilor de suprafaţă a atins amplitudinea maximă.

Au trecut secole până când oamenii, iniţial şocaţi de confruntarea cu noua şi înspăimântătoarea specie, să se trezească din amorţire şi să înceapă contraatacul. În pericol de dispariţie, specia şi-a descoperit resurse neaşteptate. La 1200 î.Hr. împăraţii Verde, Roşu şi Mov au iniţiat un complot ce avea să răstoarne situaţia. Planul avea două părţi. Prima consta într-o acţiune ultrasecretă de spionaj industrial. Printre sclavii care lucrau în atelierele de arme ale Regatului de Vest au fost infiltraţi specialişti care au furat proiectele celor mai eficiente buzdugane, ca şi mostre de materiale. Au putut fi astfel reproduse faimoasele Toroy-Pan, Buzduganul cu Trei Peceţi (altfel numit Cu Pernă) şi Numele Tatălui. Enormele arme erau însă imposibil de ridicat. S-a trecut, deci, la partea a doua a proiectului. Au fost selectaţi din prostime flăcăii cei mai viguroşi, care-au fost apoi supuşi unor minuţioase şi istovitoare antrenamente de bodybuilding. Li s-au dat cele mai zdravene neveste. Fiii fiilor fiilor fiilor lor, după antrenarea intensă a fiecărei generaţii, au reuşit să clintească un pic buzduganul, iar fiii fiilor fiilor acestora l-au putut ridica până aproape de genunchi. Din fericire, omenirea n-a trebuit să mai aştepte alte câteva generaţii, căci Voinicul a apărut spontan, ca urmare a cine ştie cărei mutaţii. Într-o zi, un flăcău subţiratic, cu totul deosebit de pachetele de muşchi ale celor „din plan”, a ieşit în curte şi a smuls din rădăcini un stejar plin de ghinde. L-a curăţat frumos de crengi şi a făcut o ditai ghioaga, bătută-n ţinte de aramă, pe care-a azvârlit-o până-n nouri şi, după trei zile, a prins-o pe degetul mic. Împăraţii şi culturiştii au

rămas cu gurile căscate şi au aplaudat în silă. De-atunci, voinici asemenea primului cutreieră veseli lunci şi văi, horind şi doinind, în căutare de zmei.

Istoria medievală e în acelaşi timp foarte bogată şi extrem de monotonă. Ea abundă în nenumărate înfruntări între zmei şi voinici, al căror mobil este, de obicei, femela umană. Aici, povestirile eroice zmeieşti şi cele umane diferă radical, în primele, schema este următoarea:

1. zmeul detectează domniţa prin simţul prinţesoreceptor.

2. zmeul se deplasează spre palatul domniţei.

3. zmeul supune oastea împăratului (tatăl fetei) şi obţine prinţesa ca tribut.

4. O duce în propriul castel şi-o vrăjeşte.

5. zmeul detectează prin preajmă un voinic.

6. ajutat de domniţă – care, de obicei, scoate ochii voinicului – zmeul îl ucide pe voinic.

7. zmeul şi domniţa fac copii şi trăiesc fericiţi pân-la adânci bătrâneţi.

Povestirile umane răstoarnă întrucâtva această schemă narativă:

1. zmeul răpeşte prinţesa.

2. împăratul pune un premiu pe capul zmeului: fiica de soţie şi jumătate din împărăţie.

3. mulţi voinici încearcă în zadar.

4. soseşte Voinicul.

5. el ajunge la palatul zmeului.

6. ajutat de domniţă – care, de obicei, îl induce-n eroare pe zmeu – voinicul îl ucide pe zmeu.

7. voinicul şi domniţa fac copii şi trăiesc fericiţi pân-la adânci bătrâneţi.

Punând în cumpănă aceste cronici oarecum partizane, istoricul ajunge, vrând-nevrând, la concluzia că uneori trebuie să fi câştigat zmeul, alteori voinicul şi că, tinzând către un fel de hibridizare, rasa umană şi cea zmeiască n-ar fi fost, de fapt, atât de aprige duşmane cum s-a crezut până de curând. Există, de altfel, dovezi că, în decursul Evului Mediu, între ele au existat comerţ,

contrabandă şi schimb de idei.

Situaţia s-a dezechilibrat dramatic în momentul în care, poate printr-o nouă mutaţie, către 1250 după Cristos, a apărut super-eroul umanităţii, purtând numele de Făt-Frumos (foetusformosus). Unele femei însărcinate – conform statisticilor oficiale cam una la 100.000 – observau, în timpul scaldei, că pântecele le-a devenit străveziu ca un zgârci şi că prin sticla lui se zăreşte un făt minunat, cu părul numai bucle de aur. Ochii lui mari şi apoşi păreau că grăiesc. Primele femei care-au vorbit despre vedenia aceasta au fost arse pe rug ca vrăjitoare. Altele au născut în locuri ascunse. Mare le-a fost uimirea când, după trei zile, s-au pomenit cu câte un vlăjgan pletos, cu cercel în ureche, care le zicea „mamă”. Feţii-Frumoşi s-au dovedit imbatabili în înfruntările cu zmeii. Doar zmeul zmeilor şi zmeul mioritic le-au făcut oarecum faţă, nereuşind să câştige nici ei, de altfel, mai mult de două bătălii (setth-uri în limba zmeilor) din cinci. Din acel moment, soarta zmeilor de suprafaţă a fost pecetluită. Ei şi-au părăsit palatele şi s-au retras iarăşi în lumea subpământeană, jelindu-şi gloria apusă.

De pe la 1400 până la revelaţia lordului Humphrey amintirea zmeilor s-a estompat în aşa măsură, încât cei mai mulţi oameni considerau zmeul doar un produs al imaginaţiei, o frumoasă legendă din folclorul popoarelor. Câte o urmă de picior imprimată în lut apărea din când în când, menţinând treaz interesul publicului. Cele mai multe se dovedeau falsuri grosolane. Chiar şi după 1905, un dispreţ cvasi-unanim acoperea orice încercare neortodoxă de a privi istoria. Cu toate acestea, recente sondaje în arhive arată că atât CIA cât şi KGB-ul erau la curent cu existenţa reală a zmeilor şi că posedau, în unităţi militare secrete, câteva buzdugane, intens studiate, încrucişări sinistre între cele două rase ar fi fost încercate pentru crearea soldatului care să scoată flăcări pe nări. Azi, în faţa zdrobitoarelor dovezi paleontologice, arheologice, istoriografice, ca să nu mai vorbim de exemplarele vii capturate în subteran ca şi de cele, vechi de sute de ani,

prinse în gheţurile mării Bering, scepticismul omului de ştiinţă trebuie să cedeze. Recentul congres internaţional cu tema „Zmeul, contemporanul nostru” (Zimnicea, 1983) a marcat o definitivă acceptare a fenomenului.

ARME

Diferitele rase de zmei folosesc în luptă arme diferite. Totuşi, ele pot fi grupate în câteva categorii generale:

Arme de atac

Le putem, la rândul lor, clasifica după cum urmează:

arme biologice: jetul de lichid incendiar împroşcat din nări asupra adversarului, colţii şi ghearele năprasnice, scuipatul cu precizie (zmeul zmeelor), loviturile violente de cap în gură (zmeul zmeilor), împunsul (zmeul cu coroană), trânta „că-i mai dreaptă” (zmeul mioritic); în acest ultim caz toate trucurile sunt permise.

arme verbale: înjurătura cu efect, blestemul în lung de linie, imprecaţia bifurcată, bălmăjeala, gângăveala (zmeul sur de văgăună), imitarea, scălâmbarea (zmeul cu colţi). Sudalma simplă, dublă şi triplă e mânuită cu deosebită dexteritate. Dar poate cea mai eficientă armă verbală, mortală când e folosită de câinele de zmeu sau de muma zmeilor, este îmbălarea, care constă în lăudarea deşănţată, prelungă, mieroasă şi insistentă a adversarului. Prins într-un ghemotoc de fire umede care se solidifică rapid în contact cu aerul, acestuia nu-i mai rămâne nicio şansă. Mai toţi zmeii vorbesc morfolit, printre colţi. Cu desăvârşire mut pare a fi Animicştiutorul (de la care ne-au rămas totuşi comori de înţelepciune scrise pe coji de ouă). Oratorii speciei sunt zombalii, care nu pronunţă cuvinte, ci clinchete de ineluşe agăţate în colţi, deosebit de convingătoare (spun zmeii). Mai multe despre limba zmeilor, într-un capitol special.

artefacturi: sunt armele propriu-zise, fabricate de zmeii înşişi. Acestea sunt de trei feluri: contondente,

tăioase şi energizante.

Armele contondente au toate ca model primordial buzduganul, evoluat dintr-o simplă măciucă primitivă. Datele culese până în prezent ne îndrituiesc să credem că absolut toate rasele de zmei, actuale sau fosile, au folosit sau folosesc buzduganul. Arme enorme de piatră (mai târziu de bronz, fier şi chiar plumb) imposibil de ridicat de mâna omului, se găsesc presărate în vadurile râurilor sau în situri arheologice, unde sunt exhumate alături de cranii cu mari orbite omeneşti, dar cu colţi uriaşi pe mandibule şi prelungite cu o coloană vertebrală de sopârlă. Buzduganele din muzeele lumii, mai vechi sau mai noi, sunt specifice fiecărei rase:

Zmeul zmeilor foloseşte aşa-numitul „Numele Tatălui”, un soi de baros din platină de o puritate atât de înaltă încât, prin calităţile sale conductoare, atrage fulgerul din înaltul cerului şi-l prăvăleşte asupra adversarului. Dacă acesta nu piere din prima flacără albăstruie, primeşte direct în ţeastă o a doua lovitură, de data aceasta cu buzduganul însuşi. Cei din urmă zmei ai zmeilor folosesc buzdugane de titan, ca să nu poată fi detectate de radare.

Zmeul sur de văgăună roteşte cu dexteritate deasupra capului ceea ce el numeşte „Toroy-Pan” (literal: Distruge-Tot), o bilă de fier legată cu sârmă, asemenea ciocanelor din proba olimpică. O învârte atât de repede, încât fierulse-ncinge la roşu prin frecarea cu aerul. Când arma se găseşte pe linia adversarului, tarantulele îi fac zmeului un semn cu labele pe umeri, iar acesta dă drumul bilei. Vai de el, însă, dacă o face prea devreme sau prea târziu: bila atunci nu mai porneşte, iar sârma se învârte în jurul corpului nefericitului zmeu, tăindu-l fin, în feliuţe ca de salam. Acest accident se petrece, însă, destul de rar.

Buzduganul zmeului cu colţi constituie un frumos exemplu de simbioză cu corpul posesorului. Când micul zmeu se naşte, tatăl său, în cadrul unui frumos ceremonial, îi aşază în palma dreaptă o sămânţă de Leucă (leuca draco), arbust de esenţă dură care creşte doar pe

platourile înalte din Altai. Pruncul simte-n aceeaşi clipă o arsură în podul palmei şi-ncepe să urle sălbatic, la care tatăl îl anesteziază prompt cu buzduganul propriu. Lovit cu Leuca, pruncul a primit botezul obştii în care se va integra. Din sămânţă va creşte cu timpul o Leucă viguroasă, având rădăcini adânc împlântate în zmeu, pe care-l parazitează, dar îl şi apără.

Până şi câinele de zmeu, rasă patrupedă, are buzdugan. Renunţând de milenii la reproducerea sexuată, falusul său a fost eliberat de vechile atribuţii şi, sub numele de Buul-Ann (onomatopee lipsită de conţinut noţional), a devenit o armă redutabilă.

Muma zmeilor foloseşte Moaca, un cap de om preparat special ca să devină dur ca bazaltul, înfipt într-o coadă de palisandru. Moaca apare când nu te-aştepţi în mâna acestei bătrânici pe care ai tot trece-o strada, când înainte, când înapoi, din zori şi până-n seară...

Adevăratul buzdugan este cel Cu Trei Peceţi, arma de atac a zmeului mioritic. După unghiul din care e privit, acest super-buzdugan poate părea înspăimântător (partea cu ţepii) sau îmbietor (partea cu perna). Într-adevăr, inventatorul acestei adevărate lănci a lui Ahile, legendarul mioritic Ursan, „pletos ca zimbrul, cu pieptul gros şi lat”, este reprezentat în balade, hronir-uri, saga şi bâlnii ca dormind „culcat pe buzdugan”. La fel procedează toţi zmeii carpatini, fiecare căptuşindu-şi scula cu o perniţă dolofană. Buzduganul Cu Trei Peceţi, azvârlit în nouri, e prins de zmeu pe degetul mic, hipertonifiat prin îndelungate flotări.

Animicştiutorul ar avea, în loc de buzdugan, faimosul Toiag cu Urechi. Nu se ştie de ce acest toiag e atât de faimos, dar i se zice astfel, obligatoriu, aşa cum lui Ahile i se zice „cel iute de picior” şi Arnotenilor, „adevăraţii Arnoteni”.

Zmeul zmeelor poartă, atârnat de cureaua de la nădragi, un buzdugănuţ numit Fâţă, niciodată folosit. Totuşi, un ins care şi-ar pierde Fâţa ar ajunge de batjocura semenilor.

Zmăul este marele campion la aruncarea cu buzduganul. Acesta se numeşte Matrak (zeul suprem al zmăilor) şi are nouăzeci şi nouă de ocale. Din fericire, fiecare oca – bilă de aramă cu ghivent – poate fi deşurubată din coadă şi aruncată separat. La sfârşit, se consideră că a fost aruncat buzduganul cu totul. Ţinta favorită a zmăilor a fost întotdeauna discul rotund şi luminos al lunii. O prorocire spune că acel zmău care va ciobi cu buzduganul buza lunii va stăpâni întreg Tărâmul Celălalt. Cunoscând ambiguitatea prorocirilor, mai toţi zmăii şi-au alintat de-atunci soţiile cu numele gingaş de Lună.

Este cu neputinţă să spunem cum îşi numesc buzduganul zmeii asiatici, dar îl numesc foarte convingător. Cel puţin aşa afirmă ceilalţi zmei. Singurul capturat, păstrat la British Museum, este un obiect alungit, cu câteva butoane roşii la extremităţi. Specialiştii au convenit să-l numească Băţul Bucuriei. Nu se ştie cum se utilizează.

În fine, zmeul comun foloseşte în luptă Buzduganul.

Armele tăioase nu sunt alintate cu nume şi porecle, dovadă a statutului lor inferior faţă de cele contondente. Pur şi simplu, toţi reprezentanţii rasei zmeilor, indiferent de sex, poartă înfipte în brâu, atârnate de cingătoare, ascunse în carâmbul cizmei, bălăngănindu-li-se între picioare şi încurcându-i la mers tot soiul de lame tăioase de tipul sabie, spadă, floretă, paloş, pală, iatagan, hanger, cuţit, pumnal, stilet, briceag, brici, şiş, şuriu, topor, toporaş, toporişcă, secure, bardă, halebardă, satâr, machetă etc. Mai toate, dat fiind pronunţatul gust pentru baroc şi rococo-ul târziu al zmeilor, sunt strunjite în forme atât de şerpuitoare, încât seamănă bine cu florarele de plastic ale elevilor.

Armele energizante, specifice zmeilor comuni, sunt în număr de trei: cămaşa de forţă, cravata de forţă şi costumul de forţă. Ele acţionează ca nişte acumulatori de energie. Când un zmeu a îmbrăcat cămaşa de forţă – numită uneori şi cămaşa morţii – se crede că poate capta

culorile din mediul înconjurător pe care, transformate într-o pastă vâscoasă, le proiectează asupra duşmanului. Peisajul din jur ar rămâne mult mai palid pentru circa o săptămână. Cravata şi costumul de forţă ar extrage şi zgomotele, respectiv mirosurile din peisaj. Nu se ştie cât de real este acest efect şi cât e doar autosugestie.

Arme de apărare

Se subîmpart în subiective şi obiective.

subiective, în condiţiile defavorabile care pot surveni în cursul unei lupte, zmeii recurg la câteva strategii simple şi eficiente:

Se fac că plouă. Cu paloşul voinicului în gât, zmeul deschide deasupra capului o umbrelă şi, cu o expresie visătoare, fredonează ceva dintr-un film cu Gene Kelly.

Îşi pun cenuşă-n cap. Presărată fin, serveşte, probabil, la camuflaj.

Îl iau pe Nu în braţe. „Nu” (corect, Nu) este un idol cu aspect de bufniţă, cioplit grosolan în lemn de gutui despre care se crede că, legănat în braţe, îndepărtează pericolul.

Se fac că nici usturoi n-au mâncat, nici gura nu le miroase. Speră astfel ca voinicul să se apropie destul cât să-i poată sufla în nas un damf ucigător de mujdei.

Închid ochii şi – minune! – voinicul a dispărut.

Dau din colţ în colţ. Clănţăne adică înfricoşător din dinţi.

obiective. Pe lângă pielea tăbăcită şi însolzată faţă de care cea a rinocerilor este ca obrazul de fecioară, zmeii mai poartă şi diverse varietăţi de platoşe şi cuirase din cele mai diverse materiale, bine lustruite, aurite, scânteietoare, pe care şi le transmit din tată-n fiu. Pe ţestele noduroase au coifuri cu ţepi şi panaşe. În dreptul ochilor, dispozitive de ochire cu fir de păr. Mâinile şi picioarele rămân, tradiţional, neacoperite.

În luptă poartă şi scuturi, fie din lemn de balsa, atât de uşoare că le dă peste cap fiecare pală de vânt, fie din

oţel nituit, grele de abia le târăsc în urma lor, conformându-se teoriilor tactice la modă. O legendă insistentă vorbeşte despre Scutul Magnific ascuns de un strămoş divinizat al poporului zmeiesc, Baal-Aur, pe rundul unui lac dinspre răsărit (identificat cu lacul Aral). Cine-l va găsi va dobândi invulnerabilitate fată de apă, foc, viscole, cutremure, artilerie şi ţânţari, adică va deveni eroul capabil să termine pentru totdeauna cu mişuna nefolositoare a Prăpădiţilor de Suprafaţă, cum numesc ei rasa umană.

OCUPAŢII ŞI UNELTE

Zmeii sunt fiinţe harnice şi pricepute (cu excepţia zmeului cu colţi, harnic, dar nepriceput şi a câinelui de zmeu, priceput, dar teribil de leneş). Din timpuri străvechi au dezvoltat numeroase meserii, în care s-au ilustrat după cum urmează:

Zmeul comun sapă-n pământ în căutare de mandragore cu ajutorul unei unelte numite gheară. Aceasta e un fel de mănuşă de fier cu cinci ciocuri ascuţite. Când mandragora e dezgropată, ea ţipă ca un prunc nou-născut. De aceea, zmeul nu uită niciodată să ia cu el şi al doilea instrument, suzeta. Doar cu suzeta-n gură mandragora poate fi consumată în linişte. Când sunt descoperite într-un cuib mai mult de nouă mandragore, acestea se pot apăra de zmeu cu formula magică „Fugi, fugi, zmeule nebun!”, rostită în cor pe două voci. Orice zmeu comun cunoaşte contra-vraja („Nu fug, nu fug, mandragore delicioase!”), dar uneori uită ordinea cuvintelor şi atunci cuibul, înconjurat de o sferă de foc, devine de neatins.

Zmeul zmeilor e miner din tată-n fiu. Simte sulful, nichelul sau plumbul după miros. Sapă tuneluri subterane cu ajutorul tirbuşonului, pe care-l înfige-n granit, răsuceşte de câteva ori voiniceşte, propteşte genunchiu-n stâncă, trage şi scoate dopul lăsând să curgă, zornăind, mii şi zeci de mii de smaragde scânteietoare. Pasiunea cea mare a

tuturor zmeilor zmeilor e colecţionarea florilor de mină. Minunile de cuarţ şi pirită care ajung la noi, la suprafaţă, sunt doar flori moarte, veştejite. Acolo, sub pământ, ele se desfac şi respiră ca nişte crini transparenţi, şi-şi împrăştie grăunţii de aur ai polenului în curenţii de aer. Zmeii le culeg şi le ţin îngropate în pivniţe pe care nu le mai deschid niciodată. Nu le vede nimeni, dar ei ştiu că sunt acolo, ca le aparţin, şi se bucură.

Zmeul mioritic e zidar vestit. Cele mai măreţe palate îi aparţin. Le clădeşte în mijlocul unor codri circulari (de aramă, de argint şi de aur), şi cocoaţă pe ele turnuleţe, donjoane şi foişoare, fiecare cu girueta sau flamura sa. Foloseşte la zidărie firul cu băşică de porc, instrument care funcţionează după principiul invers firului cu plumb, băşica fiind umplută cu un gaz mai uşor decât aerul. De mare ajutor îi este şi nivela cu manivelă, în fereastra căreia bula de aer e aşezată unde trebuie cu ajutorul unui cric. Codrii circulari sunt tunşi zilnic, ca nişte garduri vii, iar jivinele ce fojgăie prin ei se prezintă seară de seară la apel în careu.

Câinii de zmeu cresc porci de câini, cu care se hrănesc. Uneori, în vremuri de mare foamete, mănâncă şi pisici, pe care le atrag imitându-le cu măiestrie mieunatul. Cum porcii de câine cresc singuri, căutând prin gunoaie, câinii de zmeu stau lungiţi de dimineaţa şi până seara în grotele lor, pălăvrăgind despre literatură. Porcii de câine ascultă la gura grotei, comentând între ei tema-n dezbatere. Când, nemaiputând răbda, unul intră să-şi spună şi el părerea, zmeii tabără pe el şi-l devorează. Numesc acest lucru „punerea la punct a diletantului”.

Zmeii suri de văgăună, orbi ca liliecii, împletesc coşuri şi fac perii. Ajutaţi de tarantule, ei mai vânează insectele cavernicole, străvezii ca sticla, cu care se hrănesc. Pentru aceasta, folosesc grebla, cu care piaptănă atent crângurile de licheni fosforescenţi, în muzee se păstrează minunate cămăşi de zale împletite cu drag de zmeoaice pentru soţii lor, din fire de sârmă ghimpată în patru culori.

Meseria de felcer e practicată din vechime de zmeul cu colţi, care scoate dinţi, lasă sânge, extrage săgeţi, spânzură condamnaţii şi torturează duşmanii cu mare dexteritate. Sunt atât de vestiţi, încât toate celelalte rase apelează la ei pentru trebuşoare ca acestea. Se cunosc cazuri când războinici de peste şapte lacuri de mercur şi şapte mări de lavă au venit cu prizonierii legaţi fedeleş ca să fie torturaţi de zmeii cu colţi. Victimele sunt aşezate la biroul demonic şi li se dau de făcut socoteli grele, de rezolvat probleme cu lupi, capre şi verze. După două-trei ore de chin continuu, zmeii spun şi laptele supt de la mamă-sa.

Muma zmeilor împarte dreptatea. La el vin zmeii care au vreone în telegere. Judecata se desfăşoară-n felul următor. Muma zmeilor iese din cort purtând pe umăr bâta dreptăţii, o imensă măciucă ghintuită, folosită doar în acest scop, iar pe cap are coiful hotărârii definitive. Cei doi zmei împricinaţi se aşază la stânga şi la dreapta sa, aşteptând plini de încredere verdictul. Muma zmeilor azvârle bâta drept în sus cu asemenea precizie, încât după trei zile ea cade exact pe vârful cu două pante al coifului de fier. Nimic (în afara suflării nevăzute a Zeului) n-o face s-o ia într-o parte mai curând decât în cealaltă. Timp de trei zile zmeii umblă după treburile lor, apoi se reîntorc în formaţia iniţială, bâta cade, alunecă pe una din pantele coifului şi izbeşte pe unul dintre zmei taman în moalele capului. Dreptatea s-a făcut.

Nu se ştie ce meserie cunoaşte Animicştiutorul, nici ce unelte foloseşte, cu excepţia faimosului Toiag cu Urechi. Totuşi, ştim din legende că el ar scrie – sau ar fi scris – pe coaja ouălor preistorice tot soiul de sfaturi şi proverbe înţelepte. Prin urmare, trebuie să fi folosit un mijloc de scriere. Până una alta, vom numi ipoteticul instrument faimosul condei.

Zmeul zmeelor confecţionează zmee. Placaj, hârtie creponată, pap de tâmplărie, sfoară şi panglici colorate sunt îmbinate cu migală pentru ca pasărea artificială să-şi poată lua zborul. Sula cu care găureşte placajul e unealta

lui principală. Se zice că unii folosesc şi fâţa în acest scop, dar ei sunt gratulaţi de meseriaşii cinstiţi cu titlul puţin măgulitor de „fâţari” (cârpaci). Zmeul zmeelor trebuie să muncească din greu, zi şi noapte, căci doar douăzeci de zmee îl pot ridica în aer, şi multe sunt stricate de intemperii, de păsări şi de copiii răi.

Zmăul e prea ocupat cu arta războiului ca să mai pună şi mâna la treabă. Totuşi, între două campanii, meştereşte scrumiere şi vaze ornamentale din malachită, pe care-ncearcă să le vândă altor zmei pe un preţ de nimic: cinci scalpuri de voinic bucata. Rareori primeşte mai mult de trei. În acest meşteşug se ajută cu proteza, trei dinţi din faţă, din oţel dur, pe care şi-i pune special pentru muncă.

Încălţaţii stăpâneau Moara de pepite, aşa că n-aveau de ce să muncească. Numai femelele lor se-ngrămădeau cu sutele pe malul lacurilor de acid sulfuric ca să prindă borţoşi, un soi de peşti cu tentacule verzi şi pântece sferic. Foloseau pentru asta canciogul, o plasă cu ochiuri atât de largi, încât peştilor nu le era teamă să intre, fiindcă ştiau că pot să iasă oricând.

Zmeii asiatici au părăsit de mult ocupaţiile tradiţionale pentru a se lansa pe piaţa microelectronicii. Letconul e mânuit de ei din cea mai fragedă pruncie. Aparatul nu e, totuşi, electric. Ciocul său se încinge prin vibraţiile stârnite în coada lui de o specie de bărzăune tropical. Ca să poată depăşi în fineţe standardele americane, zmeii asiatici se dau de trei ori peste cap şi devin aşa de mici, că se plimbă pe firişoarele argintii ale unui circuit imprimat ca pe o şosea cu patru benzi.

ECONOMIE

Industria, astăzi mai curând artizanală, a fost odinioară înfloritoare. Ramura cea mai dezvoltată a fost întotdeauna industria minieră. Zmeul scurmă-n pământ din instinct şi, dacă găseşte o pietricică strălucitoare, o ascunde cu gelozie de ceilalţi. Pretutindeni în spaţiul

subteran se află răspândite mine de fier, plumb, zinc şi, bineînţeles, cărbune. Pe lângă acestea, cunoscute şi oamenilor, zmeii exploatau şi zăcăminte speciale, din care extrăgeau pastă de dinţi, ketch-up, lapte demachiant şi zahăr, toate de cea mai bună calitate. Zăcăminte imense de sarmale, intens exploatate acum două milenii, existau sub Peninsula Balcanică. Mercurul se găseşte în Imperiul întunecimii din abundenţă. Zmeoaicele aduc zilnic din lac câte o vadră plină, cu care spală copiii pe cap ca să nu facă paraziţi. Minereul de fier ajungea în marile centre economice precum Shiksta, Dowa şi Quatr a unde existau fierării care produceau arme, unelte şi potcoave (zmeii nu folosesc calul, dar poartă la ei câte-un şirag de potcoave pe care le oferă gratuit voinicilor; potcoavele sunt aşa de proaste, încât se tocesc după primii douăzeci de paşi ai calului, care-ncepe să şchioapete, dezavantajând voinicul în luptă). Existau şi mori de pepite, în păstrarea încălţaţilor. Industria uşoară prelucra (şi o mai face încă la scară locală) o anumită specie de licheni fosforescenţi numită-n popor boom-bach (lineus draco). În tulpina lor curge un fel de sirop negru ca zmoala din care se trag fire. Ţesăturile realizate din ele în centre de mai mică importanţă ca Shuko sau Bifida sunt apoi colorate într-un negru şi mai intens, şi din ele se confecţionează haine la Hrobba, pe malul lacului Laardsen IV.

Agricultura. Nu se cultivă absolut nimic. Se culeg mandragore, care sunt însă foarte viclene, iar ţipătul lor poate perfora timpanele groase cât degetul ale zmeilor. Singurele animale domestice sunt porcii de câine, consumaţi de câinii de zmeu, dar şi de alte rase. Porcii de câine sunt inteligenţi şi, între anumite limite, stăpânesc limbajul articulat, iar între altele, pe cel nearticulat. Nu sunt buni de mâncat decât când „s-au copt” la minte.

Vânătoarea se confundă cu războiul, căci scopul celui din urmă e procurarea de hrană şi de resurse reproductive. Zmeii devorează cu plăcere prizonierii de război, indiferent de specie, rasă sau grad de rudenie.

Pescuitul e slab dezvoltat, îl practicau în trecut, cum

se vede în fresce, femelele de încălţaţi, care prindeau borţoşi cu canciogul.

Transporturile nu s-au dezvoltat prea tare, întrucât zmeii nu cunoşteau roata şi călăria. Zmeii sunt destul de sedentari şi, dacă trebuie să trimită ceva dintr-o cetate-n alta, preferă să azvârle pachetul. Fac acest lucru cu atât de mare precizie încât, după câteva zile de zbor, cufărul se prăbuşeşte drept în creştetul destinatarului. Răcnetul acestuia serveşte de confirmare a primirii. Mesaje mai uşoare sunt transportate de zmeii zmeelor, prin văzduh. Ei nu le înmânează niciodată, ci le lasă să cadă de sus, căci zmeii zmeelor sunt consideraţi o mare delicatesă printre ceilalţi zmei. Comerţul folosea ca monedă de schimb scalpul, adică podoaba capilară a voinicilor ucişi. Valuta forte era scalpelul, coama de aur a Feţilor – Frumoşi. Curând moneda a devenit atât de rară pe piaţă, încât în viaţa de zi cu zi zmeii au început să folosească peruca. O vorbă dispreţuitoare a lor spune: „Nu face nici cât două peruci”. O formă specială a comerţului devenise acum câteva secole negoţul cu prinţese vii. Acestea nu mai erau folosite atât pentru reproducere, cât pentru troc între cetăţi. E interesant de ştiut că, pentru o prinţesă vie în stare bună, primeai cincizeci de porci de câine sau un buzdugan de tipul „Matrak” sau paisprezece zmei ai zmeelor dolofani sau, în sfârşit, circa trei sute de Prăpădiţi de suprafaţă (fiinţe omeneşti de rând). Prinţesele moarte – mumificate, afumate, împăiate sau îngheţate – aveau un preţ mai mic.

CIVILIZAŢIE

Zmeii sunt animale sociabile şi inteligente, mai mult sau mai puţin. Viaţa lor de zi cu zi cuprinde numeroase reguli de comportare, ritualuri şi ceremonii, încălcate însă atât de des încât e greu de distins între regulă şi excepţii.

Principala şi cea mai veche instituţie a zmeilor este familia. Ea nu e răspândită şi structurată la fel la toate

rasele. După cum se ştie, câinii de zmeu au renunţat de mult la reproducerea sexuată. Totuşi, n-au renunţat şi la familie. Literaţi din tată-n mugure – ca să zicem aşa –, câinii de zmeu se grupează după familii de spirite, entitate ce cuprinde, în general, membrii unui salon sau cenaclu împreună cu porcii de câine subiacenţi, numiţi în acest context Kara-kooda (cei-care-nu-înţeleg-nimic). Zmeul mioritic şi zmăul au familii matriarhale, de unde popularitatea între ei a doctrinei masculiste, care reclamă dreptul zmeilor să stea şi ei acasă, la cratiţă. Muma zmeilor şi zmeul zmeilor ucid femelele la naştere şi formează familii doar cu domnite umane şi Cosânzene, bine hrănite şi mult iubite, dar al căror orizont e mult limitat de gratii. Zmeul zmeelor preferă, în general, să ducă o viaţă singuratică. Doar în sezonul reproductiv el se asociază cu alţi câţiva masculi ca să poată răpi şi duce prin văzduh o domnită. Pentru câteva săptămâni, în jurul colibei acesteia are loc o intensă viaţă socială. Apoi, domniţa e lăsată în plata Domnului (= tariful pe care unele prinţese îl percep în aceste împrejurări). Animicştiutorul formează o familie cu Sine însuşi, muşcându-şi din coadă ca şarpele Ouroboros. Cea mai mare armonie între masculi şi femele s-ar fi întâlnit în societatea încălţaţilor, dar e poate numai o legendă. Zmeul cu colţi şi zombalul, specii asiatice, au dezvoltat haremuri. Fiecărui zombal îi corespund, astfel, 2, 14 femele. Zmeoaicele colţate sunt meştere în arta războiului familial. Soţii lor au adesea ultimul cuvânt de spus, dar acesta e, invariabil, „Bine, dragă!” În fine, cazul cel mai întunecat este cel al zmeului de văgăună, în grotele căruia plictisul familial atinge cote fără precedent. Tinerii însurăţei sunt deja sătui până peste cap unul de altul. După un an de la căsătorie ajung să se urască până şi tarantulele de pe umerii lor. După doi ani, încearcă să se otrăvească reciproc. După trei ani prind să-şi spună glume răsuflate şi să joace tabinet la nesfârşit, doar – doar unul va ceda. Totuşi, căsniciile lor sunt foarte rezistente, iar moartea, la sfârşitul unor ani lungi, devine o mare uşurare. Zmeul sur de văgăună e dat mereu exemplu de fidelitate în

dragoste.

Pe lângă familie, zmeii au dezvoltat instituţii politice, juridice şi administrative în momentul în care au simţit nevoia unui duşman comun care să-i ţină uniţi. Statul, numit de toate rasele Lew-Yathan, are întotdeauna în frunte, ales de întreaga obşte, pe cel mai ticălos, mai corupt şi mai viclean cetăţean. Teoria spune că, focalizând ura tuturor, ca o lentilă, suveranul poate produce o rază nimicitoare în confruntarea cu inamicul. Când cetatea e asediată, el e urcat pe metereze şi se aşteaptă ca raza să-i ţâşnească dintre sprâncene. Dacă acest lucru nu se-ntâmplă, e îndată căutat vinovatul: cel care-l iubeşte-n taină sau îl aprobă pe tiran. Mulţimea îl sfâşie în bucăţi. Regele, numit Boss, e ajutat la guvernare de miniştri. Fiecare zmeu trecut de majorat e numit ministru. Femelele nu pot fi ministru, pentru ele existând numai funcţia de ministră, moştenită din mamă-n fiică. Copiii ajung încă de la naştere la demnitatea de ministrel (dialectal: menestrel). Cum în adunări (doome) sunt atât de mulţi miniştri încât nu se poate lua nicio hotărâre, Boss-ul, scârbit, abdică şi îi urmează la tron altcineva. Aproape că nu există zmeu care să nu fi ajuns, în cursul vieţii sale, suveran al neamului din care face parte.

Zmeii cunosc şi instituţii de sănătate, care sunt de două feluri: spitale unde se vindecă rănile şi bolnite (am tradus astfel cuvântul wah-liah, fără corespondent precis în limbile umane), în care fiecare zmeu, contra unei mici sume, poate căpăta o frumoasă boală de piele, un cucui, o cicatrice, un neg, o tumoare sau orice altă malformaţie ornamentală. Personalul medical e format exclusiv din zmeii cu colţi. Aceştia sunt vestiţi pentru rapiditatea cu care rezolvă definitiv fiecare caz pe care nu-l pot vindeca.

Învăţământul este general, obligatoriu şi gratuit. Doar că, zmeii născându-se cu toate cunoştinţele necesare, la şcoală se duc numai cei bătrâni, care-au uitat aproape tot. Îi vezi, cocârjaţi, cu ghiozdanele-n spinare, îmbrâncindu-se şi ţipând pe străzi. Adesea sunt urecheaţi de propriii lor copii şi nepoţi sau puşi să spună câte o

poezie. În cărţile de şcoală sunt povestite faptele eroice ale zmeilor care, de câte ori aveau ocazia, îi vârau pe Feţii-Frumoşi pân-la gât în pământ şi le tăiau capul. Învăţământul începe cu universitatea, continuă cu colegiul şi şcoala medie. Încununarea studiilor o constituie grădiniţa, dar puţini sunt zmeii care se pot lăuda că au ajuns atât de savanţi. Preşedintele Academiei trebuie să facă dovada că a absolvit şase luni de creşă. Cele mai importante grădiniţe sunt cele din Trikkta şi Săpata.

Religia. Zmeii cred, în general, într-o fiinţă supremă, făuritoare a Ţurţurilor şi a Glodului. Aceasta ar fi creat şi primii zmei, însufleţindu-i cu focul transparent scos pe nări şi dăruindu-le din ura inimii sale. Diversele lui nume: Ananakaourakismakistekou, Shhh, Ollâyluâaei, Manitou, Bobo, Yoknapatawpha, Soolah, «ifc AliAJtijr „*, xnop «vpemm e™1/8—%o2/ 3 oo +, sau înseamnă toate acelaşi lucru: vidul din interiorul vidului din interiorul vidului. Acest zeu nu are cult şi altare, pentru că se crede că întreaga lume e altarul său. În schimb, zei mai mici, locali, sunt foarte veneraţi. În primul rând, fiecare zmeu îşi divinizează buzduganul. Acesta e aşezat seara în cui, pe peretele de la Apus, iar zmeul, cuprins de frenezie, îl contemplă, îi ascultă vibraţia (dându-i un uşor bobârnac), îl pipăie, îl miroase şi-n cele din urmă îl linge pe toată suprafaţa, venerându-l şi ungându-l contra ruginii în acelaşi timp. Ceilalţi zei sunt, se crede, vechi conducători politici şi religioşi, cu o existenţă legendară, ca Dragg-Onn, Matrak, Kumnene sau Amm – Go-n na – Dayya. Lor li s-au ridicat, în vremurile istorice, temple, catedrale, bazilici, capele, domuri, campanele, capişte, sinagogi, moschee, geamii, case de rugăciune şi colibe ale bărbaţilor. Nicio statuie nu ornează aceste construcţii, azi ruinate, de vreme ce n-a putut fi prins niciun zeu care să fie ucis şi transformat în propriul său basorelief. Există doar numeroase inscripţii votive urmând, cu mici variaţiuni, următorul model: „Zeule! Dacă în interval de... zile nu-mi dăruieşti obiectul x, voi chema tot neamul meu să stea de jur-împrejurul templului pe care ţi l-am ridicat, ca să sufle

foc pe nări şi casa ta sfântă să ardă cu mari vâlvătăi. Şi dacă nici atunci nu-mi dăruieşti obiectul x, vom face o scară până la Ţurţuri, vom ajunge sus, vom găuri bolta şi vom pune gheara pe tine. Apoi te vom...” Urmau aici descrieri de torturi inimaginabile pentru mintea umană, întinse nu de puţine ori pe un perete întreg, căci nu trebuia omis niciun organ al veneratului zeu. Mai existau şi zeităţi micuţe, portabile, ca Nu, Ddda şi Hmm, cu funcţia de purtătoare de noroc. Paradoxal, acestor zmei-colibri li se aduceau cele mai sângeroase jertfe. Când au ieşit la suprafaţă, zmeii au suferit influenţa religiilor locale, astfel că în panteonul lor au fost primiţi, cu timpul, Shiva, Behemoth, Ishtar şi Satan, reprezentaţi cu solzi în spinare şi cozi lungi, reptiline.

LIMBĂ

Aparatul vocal al zmeilor (cu excepţia zombalului şi, fireşte, a Animicştiutorului, despre care se crede că nu posedă aşa ceva) e compus dintr-o limbă groasă, musculoasă şi despicată, a cărei lungime poate varia de la 1, 23 m la femelele zmeului comun până la 0,006 m la masculul zmăului, un bot plin de colţi fioroşi şi un laringe de o formă extrem de neregulată, în aceste condiţii, nimeni nu trebuie să se aştepte la cine ştie ce limbaj.

Se crede că zmeii gândesc destul de mult, dar că n-au cum dovedi acest lucru din cauza dificultăţilor de exprimare. Cu cât o idee e mai abstractă, cu atât cuvintele care-o exprimă sunt mai greu de pronunţat. Atunci intră în joc limbajul corpului. Când vezi un zmeu agitându-se şi smucindu-se ca lovit de streche, schimonosindu-se ca un epileptic, smulgându-şi hainele şi părul din cap, vei şti că ai în faţa ta un filosof vorbind despre bucuria de a avea o inimă netulburată.

Există două mari grupuri lingvistice zmeieşti, însoţite de o puzderie de dialecte şi graiuri. Primul, răspândit în zona europeană – specific deci zmeului zmeilor, zmeului

mioritic, câinelui de zmeu şi zmăului –, e alcătuit din limbi insinuante. Al doilea, întâlnit sub Asia (zmeul zmeelor, zmeul cu colţi, muma zmeilor, zmeul sur de văgăună şi zmeul comun), reprezintă limbile aglutinante.

Limbi insinuante

Zmeii se tem de zei şi n-ar spune un neadevăr în ruptul capului. Refuză să spună, însă, şi adevărul gol-goluţ, căci experienţa speciei a arătat că cei care-au făcut astfel n-au supravieţuit. Ieşirea din acest impas le-a oferit-o anatomia specifică a aparatului lor vocal. Limba având vârful despicat, s-a ivit posibilitatea ca un vârf să pronunţe răspicat o frază, pe când celălalt, în general mai scurt dar mai flexibil, să articuleze repede altceva, de multe ori opusul primei fraze. Lingviştii au analizat, astfel, structuri dialogale de tipul următor:

FĂT-FRUMOS: Bun-găsit, câine de zmeu!
ZMEUL (cu primul vârf): Hallom-Hallahham Googa! (Bine-ai sosit, voinice!)
(cu al doilea vârf): Zvghrxtsutdirmrrrrr! (Expresie intraductibilă făcând aluzie la posibilitatea ca voinicul să se-ntoarcă în locul de unde-a ieşit.)
FĂT-FRUMOS: Hai la luptă!
ZMEUL (primul vârf): Bandagulaago Ini-kata Ini-ka-ta suntamarenasumpati Atarvavedaguantanamera Ghh-ghh! (Hai!)
(al doilea vârf): Zvghrxtsutdirmrrrrr!
FĂT-FRUMOS: În săbii să ne tăiem, sau în luptă să ne luptăm?
ZMEUL (primul vârf): Hoola-hoop! (În luptă, că-i mai dreaptă!)
(al doilea vârf): Dooten Zbengh a… (Aş prefera buzduganul, dar, ce să-i faci, viaţa nu aranjează întotdeauna lucrurile aşa cum vrem noi…)

Limbi aglutinante

Cleioase, însoţind articularea cu stropi mari de salivă, aceste limbi au o deosebită expresivitate, creând uneori frumuseţi şi preţuri noi din materiale desconsiderate pe nedrept ca bubele, putregaiul şi noroiul. Atât prinţesele răpite, cât şi voinicii au dificultăţi în conversaţia cu zmeii asiatici, fiind nevoiţi să folosească scuturi de cristal între ei şi interlocutor. Stropii de salivă sunt folosiţi în aceste limbi ca semne diacritice şi de punctuaţie. Astfel, un cuvânt ca Jomaamoj, pronunţat ca atare, înseamnă boboc de raţă, dar însoţit de doi stropi pe fruntea celui cu care vorbeşti şi încă unul în ochiul stâng ajunge să semnifice un anumit fel de scut din sorici de porc de câine. Obligaţia ca, în relaţiile internaţionale, aceşti zmei să folosească Zwi, limbaj telegrafic şi fără diacritice, a stârnit numeroase revolte şi manifestări de protest. „Este un intolerabil atentat la valorile noastre cele mai intime, spunea un oficial. Prin limba strămoşească noi nu înţelegem să exprimăm abstracţiuni insipide, ci însăşi substanţa şi savoarea modului nostru de viaţă”. Nici până astăzi, însă, zmeii care folosesc limbile aglutinante nu au găsit înţelegere din partea altor popoare.

Un caz special de competenţă lingvistică îl reprezintă cel al zmeilor asiatici (zombalii). Caninii lor enormi, sfredeliţi şi străbătuţi de inele cu mărgăritar, rezonează puternic la clinchetele delicatelor bijuterii. Aceste clinchete, uneori uşoare ca o adiere, alteori puternice ca nişte clopote de catedrală, armonioase uneori ca un vis de iubire, distonante altă dată ca o găleată rostogolită pe trepte de beton, formează limbajul, foarte convingător, al zombalilor. În trecut, ei erau oratorii lumii subpământene. În ciuda faptului că nu-nţelegeau o boabă din graiul lor, zmeii veneau din cele mai îndepărtate colţuri şi plăteau scalpuri grele ca să-i asculte. Plecau întotdeauna pe deplin lămuriţi, mai curaţi şi mai uscaţi ca oricând. Animicştiutorul nu pare să fi avut limbaj vorbit. Scrisul său, însă, are o structură gramaticală cu totul specială. Nu există, aici, cunoscutele noastre părţi de vorbire:

substantivul, pronumele, verbul etc. Avem însă altele, care descriu lumea în culori mai puternice şi mai vii: zâmbirea, pălmuirea, holbarea, lăcrimarea, părul măciucă, geamătul (de durere şi de plăcere), mângâierea... Majoritatea traducătorilor ce s-au aplecat asupra fragmentelor rămase pe coji de ou se plimbă azi, holbându-se şi lăcrimând, prin curtea caselor de sănătate.

ŞTIINŢE

Autoritatea supremă în domeniul ştiinţific este, pentru zmei, Animicştiutorul, autor presupus al unui op numit „Sistema Lumii". Aici este înfăţişat Universul ca un fel de farfurioară ce se roteşte rapid, ţinută în echilibru pe vârful degetului Fiinţei supreme. Când i se face foame, zeul mai ciuguleşte câte ceva din farfurie, şi aceasta este moartea. Dacă-i rămâne ceva printre măsele, se scobeşte şi aşază rămăşiţele pe marginea farfuriei, în felul acesta vin pe lume animalele şi zmeii.

Fizica zmeiască ne învaţă că spaţiul are doar două dimensiuni. A treia, deşi o văd prea bine, o neagă cu încăpăţânare. În toată ştiinţa fizicii, de altfel desfăşurată pe sute de pagini, nu întâlneşti decât o singură formulă: $E = m^{32}$. Ea e interpretată în fel şi chip, cea mai acceptată soluţie fiind cea a lui Zoozoom, din sec. al III-lea: Eficienţa este Magia Capetelor Pătrate. Zmeii cred şi în existenţa atomilor: brânza e compusă din atomi de briază, buzduganul din atomi de buzdugan, zâmbetul din atomi de zâmbet.

Chimia lor nu combină numai substanţe între ele, ci şi stări sufleteşti, fenomene ale naturii, acţiuni sau pasiuni. Aurul modelat într-o stare de spirit tristă e alt metal decât cel prelucrat la o petrecere. Cetăţile se construiesc pe ploaie, ca să înnegureze sufletul inamicului.

Nu sunt cunoscute matematica şi statistica. Numerele sunt considerate superstiţii. Niciun zmeu nu ştie câte degete are. De ce ar şti? În schimb, biologia a luat o

mare dezvoltare, ştiut fiind că preparatele disecate, presărate apoi cu sare şi piper, îi recompensau pe zmei după fiecare plicticoasă lecţie de anatomie.

ARTE ŞI LITERATURĂ

Artele plastice au rămas într-un stadiu oarecum primitiv în culturile zmeilor. Există, desigur, în pieţele oraşelor statui de eroi, înălţate în vârful unor măreţe columne. Dacă urci însă până la ele, ai surpriza să afli nu o întruchipare în marmură, ci pe erou însuşi, împăiat şi cu ochi de sticlă. Basoreliefurile celebrând mari izbânzi cuprind sute de personaje ucise şi acoperite cu var: aceiaşi soldaţi care au biruit în luptă. Tablourile de interior înfăţişând, de pildă, doi tineri împletindu-şi limbile despicate într-o poetică panglicuţă (forma lor de sărut) şi intitulate „Iubire” sunt realizate după aceeaşi metodă. Atelierele pictorilor şi sculptorilor la modă sunt numite metaforic „abatoare” şi sunt frecventate de lumea mondenă. Mulţi din cei ce intră pe propriile picioare ies de acolo sub formă de portrete. Autoportretul e o specie cu totul necunoscută.

Măreţele cetăţi din lanţul celor şapte bijuterii nu sunt rodul arhitecţilor, ci al întâmplării. Steiuri gigantice de stâncă au fost înfipte din loc în loc şi, unde s-a întâmplat să fie două alături, zmeii au fost tentaţi să mai adauge, ca să fie grămada mai mare şi mai vizibilă. S-au format astfel cercuri de menhire, iar în interior şi-au clădit zmeii case, mai întâi tot din rocă necioplită, apoi din pietre legate cu mortar. Zidăria e o achiziţie recentă, împrumutată de la oameni. Astfel, sunt faimoase curţile zmeilor mioritici, cu zidurile lor ornate cu cristale şi pirită, cu melancolicele foişoare din care prinţesele lasă să atârne în valuri părul lor de aur moale, cu cocoşi de tablă şi flamuri de mătase pe ţuguiele din vârfuri. Interioarele acestor construcţii sunt atât de labirintice, încât uneori poţi găsi pe culoar mătăhălosul schelet al vreunui zmeu care n-a mai ştiut să

ajungă la bucătărie. La subsol, toate palatele aveau temniţe sinistre, mergând pe cel puţin cinci etaje în subteran. Altă dată acolo se petreceau orori, în epoca istorică, însă, celulele umede şi întunecoase au servit zmeilor ca dormitoare, partea de la suprafaţă fiind, de fapt, rezervată oaspeţilor. „Să dormi ca pe masa de tortură” e, pentru zmei, echivalentul lui „Somn uşor, vise plăcute”.

Muzica şi coregrafia. Când zmeul cântă, nu-i a bună. Când dansează, e nenorocire. Fiecare cetate are un loc bine delimitat pentru astfel de activităţi, aşa-numitul loc sacru Thisko – Tekk (în traducere liberă: casa plăcerii). Cântarea o încep de obicei zmeoaicele, agitând un fel de tamburine din piele umană şi clopoţei de aramă. Agită, de asemenea, aprig din fesele lor de tiranosaur, care cu această ocazie se-nroşesc ca petalele de mac. Cuvintele tradiţionale sună aşa:

Fete bune suntem, zmeoaice de zmeoaice.
Sucim din buric ca nişte şerpoaice.
Vino să ne iei, vino imediat
Dacă ai parai şi dacă eşti bazat
Ţine minte frate că ai doar o viaţă
Dă-l în gât pe fraier, ieşi la suprafaţă
Şi-o să ai succes, bani babani şi BMW-eu
Şi-o să vin lângă tine, şi-o să fii zmeul meeeu!
Chorus:
Vino dacă vreei, vino să ne ieeei etc. etc.

Pe această muzică suavă, numită în general stilul „casă”, dar şi „ciocănitură”, zmeii se pornesc să joace cu figuri, încât dârdâie podelele sub ei. Serile de dans se termină cu dărâmări masive ale clădirilor pe o rază de câteva sute de metri. Zmeul sur de văgăună mai dansează şi tarantela când este ciupit din greşeală de unul dintre păroşii săi locotenenţi. Zmeul mioritic are şi el dansuri specifice ca sârba şi bătuta, dar se abţine să le joace ca să nu se bată prea des munţii-n capete. Dansul încremenit al Animicştiutorului, se zice, este chiar lumea în care trăim.

Dintre toate artele, zmeii adoră însă literatura, încă de mici ei îi adorm pe părinţi şi bunici spunându-le nenumărate basme, legende şi cântece tinereşti (echivalentul baladelor populare) cu care vin pe lume gata ştiute. Le uită însă pe parcurs, astfel că adultul obişnuit e avid să le asculte mereu şi mereu. Nu toţi nou-născuţii au această înzestrare în aceeaşi măsură. Faimoşi sunt pruncii zmeului comun, care spun poveşti într-un fel de largi amfiteatre, unde se intră cu plată: de obicei, zece centimetri pătraţi de scalp de persoană. Folclorul zmeiesc vorbeşte despre o epocă nedeterminată în care super-eroi, ajutaţi de cel mai bun prieten al zmeului, balaurul, merg să lupte contra unor monştri oribili numiţi Roş Împărat, Verde-Împărat, Făt-Frumos sau Presley (în Carpaţi, Prâslea) cel Voinic, şi să elibereze astfel femelele umane sechestrate şi neîmplinite.

Adevărata literatură este însă cea cultă, care cuprinde câteva genuri înalt formalizate. Ea nu este înnăscută, în schimb e produsă de zmei atipici, cu o aplecare naturală spre poezie, numiţi, în toate limbile, puah (tradus de obicei prin poeţi, cuvântul înseamnă literal amărâţi care împung stelele cu bărbia). Niciodată nu s-a ivit pe lume un puah din încrucişarea speciei zmeeşti cu cea umană. Doar când un zmeu, vrăjind o zineoaică, uită să pronunţe formula rituală de îndepărtare a răului „Ni ni puah puah!” („Fie ca din dragostea noastră preacurată să nu se nască un nenorocit de poet”), se poate petrece ceea ce în familie va fi o mare catastrofă. Zmeoaicele şi zmeii poeţi nu ştiu să lupte şi, chiar dac-ar şti, n-ar putea ridica grelele buzdugane, în schimb, de mici îşi umplu odăiţele cu murdării: perle, cărticele, panglici şi globuri de Anul Nou. Organul cristalomandibular, atrofiat la confraţii lor, le creşte hidos la adolescenţă. Puah-ii se strâng în grupuleţe numite Kellt-uri şi ies la suprafaţă în nopţile fără lună. Privind hipnotizaţi, într-o poiană tăcută, spuza de stele scânteind ca o comoară a unor piraţi celeşti, cruciuliţele şi lănţugele şi ghiulurile şi cerceii stelari, ei desfac floricica de pieliţe diafane din vârful bărbiei şi-ncep să miroasă. Ei

singuri cunosc mirosul stelelor. După spusele lor, nu e niciuna cu aceeaşi mireasmă ca vecina ei. Orion miroase vag a regina-nopţii, Săgetătorul aduce cu apa de colonie, în schimb Cloşca ar avea buchetul vinului tare de Madera. A hoit împuţit miroase Marte, spintecătorul. A subţioară de curtezană, Venus. Poeţii detectează şi cristalele din alte galaxii, oricât de îndepărtate, mai curat decât orice spectroscop. Stând nopţi în şir cu feţele către stele, ei cântă. Poemele, epice şi lirice, sunt creaţia lor, transmisă cu veneraţie din neam în neam de puahi. Sunt cunoscute, până-n prezent, trei tipuri de cântece epice: Vissele, Zurbele şi Hrankahrankas. Primele au fost compuse, din timpuri străvechi, de poeţii ieşiţi din neamul câinilor de zmeu, şi se caracterizează printr-o înaltă ţinută academică. Ele sunt, de fapt, un fel de cronici în versuri, lăudate mai ales pentru veridicitatea lor istorică, mai puţin pentru realizarea artistică. Câinii de zmeu, de altfel, sunt cei mai mari amatori de literatură dintre zmei, dar şi cei mai conservatori. Arta lor n-a evoluat de mai bine de cinci mii de ani. Critici literari înnăscuţi, ei discută nopţi întregi, cu voluptate, despre splendoarea vreunui epitet clasic, ca şi despre ridicolul „moderniştilor”, autori de zurbe. Acestea din urmă sunt foarte diferite de visse. Pe jumătate fantastice, ele nu dau doi bani pe realitate, în care nu cred deloc. „Suntem doar visul unui zmeu suprem” e formula lor cea mai cunoscută. Zurbele (între care capodopere ca „Zurba Ulciorului de fildeş”, „Zurba Femeii care nu a fost vrăjită niciodată” sau „Zurba Platoşei de rinocer”) sunt creaţia colectivă a poeţilor din neamul zmeului cu colţi, şi au o exuberanţă barocă în desfăşurarea acţiunilor şi în emfaza discursurilor. Aici sunt mult lăudate întorsăturile stilistice neaşteptate, uneori de-a dreptul paradoxale. Personaje mor şi învie pe pagina următoare, o cetate e cucerită de dragul unui epitet, un sclav o violează pe regină pentru ca poetul să-i poată descrie acesteia mărimea ugerelor. Totuşi, printre multe ficţiuni, răzbat în zurbe şi date istorice neaşteptat de precise. În fine, hrankahrankas sunt un fel de bârfă rimată, răuvoitoare,

îndreptată împotriva altei rase zmeieşti. Toate rasele care compun literatură (căci, de pildă, zmeul sur de văgăună n-o face niciodată) au hrankahrankas despre toţi ceilalţi zmei, în care-i batjocoresc, ridicându-se pe ei înşişi în slăvi. Nimic nu e iertat: forma urechilor, gusturile sexuale şi alimentare, vorbirea stâlcită, gafele politice. Există şi hrankahrankas despre amărâţii de suprafaţă (oamenii), dar, în general, zmeii nu consideră că e moral să-ţi baţi joc de nişte pocitanii.

Pe lângă literatura epică şi eroică, zmeii au cultivat din vremuri imemoriale şi o avântată poezie lirică. Ea nu constă atât din cuvinte cât din atitudini corporale şi acţiuni foarte formalizate, aşa încât n-a fost cu adevărat pusă pe hârtie niciodată. Dar au rămas treze în amintire performanţele unor faimoşi barzi ai Antichităţii precum Mmm-Acho, Violon şi femela Khuffa. Aceasta din urmă, de exemplu, pe când se afla în regatul Noo-kook, s-a îndrăgostit, se pare, de un voinic din stirpea umană, lucru nemaiîntâlnit până atunci. Performanţa sa lirică a constat din următoarele:

1. Khuffa a ieşit din cetatea natală şi, împodobită cu vâsc, a înaintat spre coliba lui Kun Wasabanga, alesul inimii ei.

2. A dat ocol colibei de două sute şase ori, dansând şi tânguindu-se languros.

3. Şi-a îndreptat cele trei cornițe de pe craniu către cele trei puncte cardinale (se ştie că zmeii nu recunosc sudul).

4. A căscat fălcile cu colţi înspăimântători către norii de vară.

5. A slobozit un strigăt din rărunchi: „Kuuu-uuunnnha!”

6. Şi-a colorat, concentrându-se, fiecare solz din creastă în altă culoare.

7. A prăjit la focul nărilor ei pe cele opt neveste şi cei nouăsprezece copii ai lui Kun Wasabanga.

8. A ordonat prin telepatie peştişorilor exotici din fiecare solz să aplaude.

9. A căscat iar fălcile îndurerate şi-a glăsuit: „Kalakalahalakalakunnah! Hrrrrrrrrrrrrrrr!” (aproximativ: „Iubitule, arată-te la fereastră pentru ca ochii mei să se bucure!”)

10. A aşteptat vreme de şapte ierni ieşirea iubitului.

11. A scâncit aproape inaudibil.

12. A intrat în colibă.

13. A ieşit din colibă cu oasele lui Kun Wasabanga la gât, ca o salbă zuruitoare.

14. Le-a aruncat, visătoare, în cele trei zări.

Cum se vede, avem aici exemplul unui sonet perfect.

Ultima specie literară, cultivată în exclusivitate de Animicştiutor, este aforismul. Dintre cele peste jumătate de milion de aforisme atribuite Animicştiutorului, aproximativ patru sute nouăzeci şi opt de mii s-au dovedit apocrife, alte o mie opt sute treizeci şi două fiind dubioase. Ele au fost scrise pe coji de ouă preistorice şi formează patrimoniul de înţelepciune al speciei zmeieşti. Multe aforisme au devenit proverbe şi zicale populare, rostite în toate împrejurările vieţii.

Partea a II-a – Poveştile

POVESTEA LUI LOBO ŞI A LUI FOFO. FECIORII ZMEULUI ZMEELOR

Demult, tare demult, pe când păianjenii transparenţi lucrau în mină şi zuuuzele cerneau făină, trăiau, la o margine a ţinutului Hooshi, doi fraţi din stirpea zmeilor zmeelor, pe nume Lobo şi Fofo. Erau săraci, dar cinstiţi. Tăicuţul lor tocmai îşi dăduse ultima suflare, încă destul de învăpăiată ca să le pârlească genele fiilor, lăsându-le cu limbă de moarte mica lui avere: o frumoasă domniţă, capturată încă de pe vremea tinereţii lui şi ţinută într-o încăpere numită Camera Ascunsă. Tinerii trecuseră adesea prin faţa acelei odăi, nebănuind ce se află înăuntru, învăţaseră să citească buchisind textul prins în piuneze pe

uşă şi care, în limbajul laconic al acelor vremi, zicea:

Blestemat, da, de mii de ori blestemat.
În carnea şi-n spiritul lui.
În limba şi-n creasta lui.
În fiecare solz de pe spinare şi-n fiecare gheară de la picioare.
În fiecare braţ şi-n fiecare maţ.
În gingii, în nări şi-n ţurloaie.
În bojoci şi în coaste.
În suprarenală, în glanda pineală.
În sistemul limfatic.
În simpatic şi-n parasimpatic; blestemat când intră şi când iese, când face zmee, când ţese, când doarme şi când e treaz, când mănâncă mandragore, fluturi şi praz, când zboară peste fineţe, când face feţe-feţe; şi iar blestemat
În lung şi în lat.
Înfaţăşi-n spate.
În genunchi şi în coate, blestemat de zei, jupuit de piei, blestemat de tot, colţii smulşi din bot şi să-i sară ochii

cui va intra în această Cameră Ascunsă în care de altfel nu se află nicio domniţă.

Tinerilor le păruse întotdeauna rău că acolo nu se afla nicio domniţă, şi nu se osteniseră să deschidă vreodată uşa, deşi li se năzărise uneori că aud de dincolo de ea un glas dulce drăcuind părul prea încurcat la pieptănare.

— E doar vântul, frate, doar vântul, spunea visător arunci Lobo, iar Fofo, scobindu-se-n organul voini-coreceptor, repeta melancolic:

— Da, frate, din păcate e doar vântul…

Şi iată că tăicutul lor, murind, le dezvăluise un mare mister: în acea cameră se afla totuşi, din vremuri vechi, o domniţă! Le descoperise şi numele ei: Grunhilda.

— Grunhilda! oftară fiii în acelaşi timp, provocând bătrânului lor tată arsuri de gradul IV pe obraz. Niciodată un nume nu li se păruse mai graţios.

— Mai am acum o singură dorinţă, feţii mei, şopti

tatăl cu voce slabă. Aduceţi-mi floarea de mină din cufăraşul de sub pat.

Tinerii i-o aduseră, moşul o luă-n palme şi o privi: era o minune de hrisolit şi beriliu, cu piramide din cel mai limpede cristal de rocă desfăcute ca nişte suave petale.

— Lobo, tu, întâiul meu născut, lumina ochilor mei, să-ţi las ţie acest odor fără preţ, pe care am plătit în tinereţe şaptezeci de scalpuri şi trei scalpele? Îţi place, Lobo, fătul meu?

— Da, tată!

— Dar ţi-aduci aminte cum mi-ai şterpelit acum câţiva ani ghemul de sfoară purpurie din buzunarul de la platoşă? Înapoi, scârnăvie! Acum vino tu, Fofo, prâslea al meu în care-mi găsesc bucuria! Vrei tu acest mineral ce te-ar putea face rege?

— Da, tată!

— Uşor de zis da, fiule. Dar când mi-ai tăiat o bucată din cel mai frumos zmeu ca să-ţi faci solniţe de hârtie nu-ţi mai aduci aminte, nu? Ce-ţi pasă că m-am prăbuşit apoi din slava cerului? Lepădăturilor! Nu veţi avea floarea mea!

Şi bătrânul fornăi asupra ei un damf ce o veşteji. Apoi închise liniştit ochii. O mare seninătate i se citea pe chip.

În clipa următoare, cei doi zmei se repeziră pe lungile culoare ale casei părinteşti încercând s-ajungă cât mai repede la Camera Ascunsă. O luară pe drumuri diferite. Fofo greşi direcţia la o cotitură, ajunse într-o odaie necunoscută cu şapte uşi, deschise una la întâmplare, nimeri pe un coridor, deschise încă o uşă, se trezi într-o curte interioară, o străbătu, dădu în altă curte cu arteziană, apoi în alta cu yucca, ieşi în cele din urmă într-un ţinut străin, merse până la prima cetate, intră servitor la bucătăria regelui, după un an ajunse degustător al bucatelor acestuia, apoi paharnic, pitar, serdar, chelar, vornic, logofăt, spătar şi-n cele din urmă, dând o lovitură de palat, deveni rege şi-şi pregăti o oaste uriaşă, cu care invada cetăţile din apropiere, le supuse sau le arse pe rând, se proclamă împărat şi, la adânci bătrâneţi, se-ndreptă cu toată oastea lui către casa părintească demult

părăsită ca să o strângă, în fine, în braţele sale pe Grunhilda, după care tânjise în tot acest timp.

Lobo, în schimb, se trezi destul de repede în faţa uşii împodobite cu fiorosul blestem. „Bătrân mincinos!”, spuse cu dispreţ şi smulse foaia din piuneze. Bătu sfios la uşă.

— Cine e? răspunse un glăscior dulce.

— Eu… îngână Lobo cu voce tremurătoare.

— Care eu?

— Lobo, fiul tatălui meu din stirpea zmeilor zmeelor.

— Stai acolo, sunt dezbrăcată! Arată doar fâţa!

Lobo crăpă uşa şi strecură prin deschizătură micuţul lui buzdugan din lemn parfumat, pe care-l împodobise cu pirogravuri măiestre.

— Bun, zise Grunhilda, ai grăit adevărul. Acum, dacă voieşti să fiu a ta, du-te tu, viteazule Lobo, în împărăţia Bang-kook, în ţinutul zmeilor cu colţi, şi adu-mi nestemata pe care împăratul o păstrează sub limba cosânzenei sale favorite. Am poftă să-mi fac un cercel cu această piatră fără preţ.

— Pofta ta e lege pentru mine, frumoasă prinţesă, răspunse înflăcărat zmeul, dar nu ştie domnia ta că ticăloşii de zmei cu colţi poftesc la carnea noastră?

— Nu ştiu şi nici nu mă interesează, închide uşa mai repede, că se face curent.

Amărât, Lobo se pregăti de plecare, închis în atelier, munci şaizeci de zile şi cincizeci şi şapte de nopţi (în cele trei lipsă îşi ciuli din răsputeri organul prinţesoreceptor către Camera Ascunsă, fără să poată percepe mai mult decât o vagă urmă de parfum Paloma Picasso şi, slab ca o părere, câteva cuvinte ce sunau în genul „Proştilor, nu mă veţi avea!”) ca să confecţioneze cele trei duzini de zmee care să-l poarte prin văzduh – Lobo era bufleiul familiei. Peste stolul plin de desene colorate şi panglicute al zmeelor avea să se nalţe unul imens, în formă de fluture tropical, cu ochi de azur şi cozi de rândunică.

Zbură săptămâni în şir pe sub ţurţurii de sare ai plafonului, oglindindu-se în lacurile de mercur ce ardeau cu un foc rece şi ocolind răsuflarea clocotită a mărilor de

lavă. Vână din zbor micii lilieci străvezii şi meduzele de văzduh care, umplute cu un gaz mai uşor decât aerul, pulsau ritmic din membranele lor vezicante. Se roti în jurul uriaşilor monoliţi de jasp. Văzu sub el forfota marilor imperii zmeieşti, mişcarea oştilor în platoşe de oţel aurit, fluturarea flamurilor de mătase. Un buzdugan azvârlit până-n tavanul grotei urieşeşti îi sfâşie şase zmee şi aproape că-l doborî la pământ. Se lăsă lin, mânuind abil sforile, pe o pajişte de lacrima voinicului, lângă căsuţa unui pustnic. Acesta locuia acolo singur-singurel, împreună cu cele patru neveste, cele două prinţese legiuite şi o liotă de copii.

Bucuros de oaspeţi, îl pofti pe Lobo în odaie, dar acesta, prudent, preferă să rămână afară, la o bătaie de buzdugan distanţă. Într-adevăr, carnea dulce a zmeului zmeelor e un dar dumnezeiesc pentru ceilalţi zmei. Anahoretul se-ntâmpla să fie din stirpea zmeilor cu colţi, un oarecare Domisolfamilarâpa (Domi pentru prieteni, iar pentru duşmani Domisolfamilaripanimirakinitinili-yamagualpas), zmeu de treabă şi foarte săritor.

— Ce cauţi tu, fiule, zise el după ce-l ascultă distrat pe Lobo (căci în acelaşi timp o săruta între corniţe pe zmeoaica sa favorită, o trimitea să spele blidele pe cea în dizgraţie, juca ţări-oraşe-ape-munţi cu unul dintre ţânci şi-i altoia un dos de palmă altuia care-i deşurubase platoşa), ce cauţi tu e lucru greu şi cu primejdie de cap. împărăţia Bang-kook e păzită, la fiecare dintre cele trei puncte cardinale, de câte un zgriptor cu aripi din pene de diamant şi cu o sabie-n cioc. Chiar şi dacă treci de ei, nu faci nicio sută de paşi şi dai de un zid de plumb transparent, pe care se plimbă genii de foc. Dacă treci şi de ei, cazi în gropi înspăimântătoare, unde te mănâncă păianjeni mai mari decât casele. Dacă treci şi de păianjeni, ajungi la Centura de Duhori, invizibilă, dar cu miasme care-ţi putrezesc carnea de pe tine. Dacă treci şi…

— Nu te supăra, Domisolfamilaripaniminikini-tiniliyamagualpae, dar nu prea am vreme de pierdut. Care-i soluţia?

— Habar n-am, răspunse distrat sihastrul, în timp ce cu o mână repara acoperişul, la alta îşi rodea ghearele şi în acelaşi timp... (dar nici noi n-avem vreme de pierdut).

Lămurit, Lobo îşi înălţă iarăşi zmeele şi mai străbătu o bucată de loc. Dădu de zgriptorul care păzea împărăţia dinspre miazănoapte. Din fericire, acesta tocmai dormea în post, după o noapte de vis cu o zgripţuroaică aprigă Trecu de el fără nicio problemă.

Merse ce merse şi ajunse la zidul de plumb transparent. Geniile de foc se dovediră coruptibile: Lobo le dărui cu mărinimie boabe de rouă culese de pe frunzele de lacrima-voinicului. Mult mai greu îi fu cu păianjenii din gropi, pentru că aceştia nu-nţelegeau prea bine graiul provincial al lui Lobo. Îl chemară pe Keke, tălmaciul lor. Keke era un păianjen bătrân, cu două picioare lipsă. Toţi îi respectau perii albi de pe cefalotorace. Dar, ca orice bătrânel, avea şi el maniile lui, între care cea mai sâcâitoare era că se credea grozav de priceput în a le vorbi pe limba lor celor de la ţară (adică tuturor celor care nu erau din Bang-kook).

— No, bădie, care-i tărăşenia? îl întrebă binevoitor pe Lobo, care tremura ţinut bine între fălcile unei tarantule tinere.

— Păi... uite, trebuie să aduc nestemata pe care împăratul Bang-kook-ului o ţine...

— ...sub limba cosânzenei lui favorite! urlară toţi păianjenii-n cor, ţinându-se cu labele de abdomen de atâta râs.

— Ehehe, bade, or vinit mulţi ca alde mătăluţă să caute scula aiasta de preţ, şi şi-or lăsat ciolanele în gropile noastre. Numa, bată-te norocul să te bată, se vede treaba că tu ai făcut în scăldătoare, că iacă, împăratul taman amu s-a găsit să ne facă o porcărie nemaipomenită...

— Nu ne-a plătit soldele de mai bine de patru luni! completară obidiţi ceilalţi păianjeni, cu ochişorii sclipind ca perlele în întunericul văgăunii.

— ...aşa că, fiule, ai baftă chioară: merem cu tine, au la izbândă, au la moarte!

— Merem, merem! întăriră şi ceilalţi păianjeni. Şi toată ceata se urni către interiorul împărăţiei.

Prin Centura de Duhori trecură strângându-se toţi păianjenii ghem, cu Lobo în mijloc, şi rostogolindu-se cu viteză, aşa că putrezi carnea numai pe păianjenii de rang inferior (aşa-numiţii /rayt/en) care stătuseră la exteriorul sferei. Mai trecură, prin diverse şiretlicuri, de diavolii roşii, de portocalele mecanice, de escadrele azurii, de beretele verzi, de sumanele negre şi de gulerele albastre, urmate de un număr nesfârşit de harpii, ştime, iezme, gorgone, gheonoaie şi scorpii de diverse dimensiuni. Călătoria dură mai bine de optzeci de ani. Când ajunseră, în fine, în miezul împărăţiei, aflară că împăratul murise de mult, că în localnici dăduse ciuma, că până şi Cosânzeana favorită era acum oale şi ulcele. Dădură de pământ toate aceste oale şi ulcele până găsiră, înfiptă-ntr-un ciob de argilă, nestemata cu pricina. Păianjenii îl declarară pe Lobo împărat şi-l însoţiră cu credinţă pe drumul de întoarcere după ce li se plătiră soldele cu şase luni avans. Şaptesprezece ani dură drumul înapoi, prin coclauri neumblate şi codri întunecaţi.

Aşa se face că împăraţii Fofo şi Lobo se regăsiră în aceeaşi zi pe câmpul de bătălie din faţa casei părinteşti, acum ruinată de vreme şi intemperii. Războiul dură şase săptămâni, talgerele victoriei înclinând când înspre zmeii lui Fofo, când spre păianjenii lui Lobo. În cele din urmă din toate nenumăratele gloate mai rămaseră vii doar cei doi fraţi, care abia acum se recunoscură şi, vărsând şiroaie de lacrimi, se strânseră cu dor în braţe. Erau acum doi vâji, bătrâni ca lumea, bâţâind pe picioare descărnate. Suflară flăcări pe nări unul spre altul ca să-şi mai încălzească inimile de mult împietrite. Şi, minune! Cei doi se însufleţiră, şi acelaşi nume le izbucni pe buze din fundul rărunchilor:

— Grunhilda!

Pătrunseră în casa-n ruine. Străbătură culoare dărăpănate, îşi arătară, plini de emoţie, locuri în care se jucaseră când erau mici. Îşi pipăiră unul altuia cucuiele

făcute cu aceleaşi ocazii. În fine, ajunseră în faţa uşii fatale. Se codiră multă vreme, dar până la urmă îşi luară inima-n dinţi. Ciocăniră sfios.

— Cine e? se auzi vocea de neuitat, la fel de tânără şi de dulce (căci în Camera Ascunsă vremea nu vremuieşte).

— Noi...

— Care noi?

— Noi, zmeii din stirpea zmeilor zmeelor, fiii tatălui nostru.

— Arătaţi fâţele!

Vai! Lobo şi-o pierduse pe-a lui în viitoarea atâtor lupte, în schimb avea nestemata. Fraţii se priviră cu ochi umezi: ce bine le aranjase llllddă? + pe toate! Crăpară uşa şi arătară fâţa şi nestemata.

— E-n regulă, zise Grunhilda şi se ivi, în fine, în prag, goală şi radioasă. Înnebuniţi, cei doi bătrâni trecură la fapte: scoaseră repede câte un metru de tâmplărie din buzunar, îl desfăcură şi-o măsurară pe prinţesă din creştet până la călcâie. Deziluzia le fu cruntă: Grunhilda nu avea decât 1, 74 metri înălţime! Fură siliţi să-i dea drumul să plece la părinţii ei, iar fraţii se încuiară pentru totdeauna în Camera Ascunsă unde, dacă n-or fi murit, mai trăiesc încă.

POVESTEA MICUŢEI POETE VASILISKA

Pe când Lobo, atârnat de zmeele lui multicolore, asculta spusele pustnicului din pajiştea de lacrima-voinicului, străduindu-se, politicos, să nu caste, cineva îl privea cu mirare din coliba acoperită cu oase. Era foarte tânăra zmeoaică Vasiliska. Ea sorbea vorbele străinului, străduindu-se să nu uite nimic, cu aceeaşi pasiune cu care învăţa pe de rost vechile Zurbe şi cu care privea insectele delicate ale câmpiei. Nu se mai sătura să tot adune, în sufletul ei încăpător ca o vistierie regală, forme şi culori, sunete şi adieri, veşti din lumea largă şi minuni ale închipuirii. Totuşi, oricât s-ar fi bucurat de comorile ei, pe

Vasiliska o învăluia tristeţea.

Din cea mai fragedă pruncie ea se simţise diferită şi de părinţii ei, şi de liota de fraţi şi surori. Pe nări scotea doar o flăcăruie prizărită, de culoare roz-bombon, şi niciodată inimile n-o îndemnau către fapte sângeroase. De când se născuse în familia pustnicului, rubedeniile acestuia îl ocoleau, iar localnicii nu-l mai venerau ca înainte. Ba chiar şi familia ei o privea cu neîncredere. Pesemne, cugeta juna cu întristare, tatăl ei, distrat ca de obicei, uitase să pronunţe, pe când o vrăjea pe mămuca, fraza magică „Ni ni puah puah". Doar aşa se explica înfiorarea care o cuprindea de câte ori ieşea din colibă pe pajiştea de lacrima-voinicului, dorul nelămurit cu care contempla florile albastru-cleioase, pe care fraţii ei se mărgineau să le înfulece cu poftă. Când, la vârsta de şapte ani, simţi pentru prima dată un mugur translucid pe bărbie, nici măcar nu se miră prea tare, căci nu era decât mărturia a ceea ce ştiuse în sinea ei de la început: fără-ndoială era o poetă, o amărâtă cu bărbia îndreptată spre stele, o urâciune în casa oricărui zmeu cu colţi cinstit. Era o puah, şi o puah avea să rămână pentru totdeauna.

Numai iubirea pentru tatăl ei, blândul sihastru, îi dădea puterea să îndure batjocurile tuturor celor din jur. Acesta era un bătrânel neîngrijit, cu solzii strâmbaţi în toate părţile şi cu şase canini lipsă. Prin locul gol rămas în urma căderii caninilor scotea o limbă albăstruie cu care-o lingea adesea, duios, pe fiică-sa, oftând amarnic:

— Vasiliska, fata tatii, cu o grea povară te-au dăruit zeii. Totuşi, curaj! Putea fi şi mai rău. Uite, ăsta micu' e cocoşat, iar surorii tale mai mari i-au crescut sânii în ceafă. Vei mânca şi tu molii palide la un loc cu toţi ceilalţi, că n-o să sărăcesc din pricina asta.

Dar zmeoaicele şi mai ales cele două domnite îi făcură curând viaţa imposibilă, poreclind-o Khuffa (poetă legendară, al cărei nume e infamant – N.A.) şi „bărbuţă", aşa încât Vasiliska se sculă într-o dimineaţă hotărâtă de plecare, îşi puse-ntr-o bocceluţă trei molii conservate, şase perechi de dresuri, douăsprezece xexes (robe tradiţionale

cu loc pentru scos coada reptilină), nouă mantii de toate zilele, patru mantii de gală, zece inele pentru nas, douăzeci şi şase de inele pentru degetele de la lăbuţele de sus şi aproape şaizeci pentru cele de jos, precum şi două rujuri negative (baghete din lemn de llomba care, la atingerea cu pielea, provoacă negi). Pe umăr purta animăluţul ei favorit, o strigoaică ce torcea fericită, fremătând în somn din tentacule.

— Ce ştii tu, Pisina, îi grăi tânăra pe când lăsa în urmă casa părintească şi se afunda în pădure. Ce ştii tu ce e-n sufletul meu? Cât mă apasă până şi vasta boltă înţurţurată de deasupra noastră, cât mă strâng pereţii de stâncă ai acestei lumi! Mi-e frică de semeni, de toţi aceşti barbari cu buzduganul pe umeri, mi-e silă de toată lăudăroşenia lor, de veşnicele lor povesti cu Feţi-Frumoşi sinîştri şi împăraţi monstruoşi. Voi merge, Pisina, încotro mi-or vedea ochii pân-am să găsesc alte fiinţe care să-mi semene sau până am să cad şi-o să mi se sfârşească viaţa la o margine de drum.

Pisina clănţăni melancolică dintr-un cleştişor. Suplele ei codiţe cu ghimpi înveninaţi zgâriară tandru ceafa stăpânei. Merseră mult şi bine, vânând din când în când câte-o tiuuură zemoasă cu care-şi mai ţineau zilele şi dormind pe apucate. Trecură de vulcani ce-şi împroşcau flăcările pân-la tavan, traversară lacuri de mercur pe spinarea helvalelor binevoitoare, dădură de ruinele unor cetăţi odată vestite. Printre fărâme de steiuri şi mormane de grinzi ciclopice, Vasiliska recită Vissele eroice care-i erau atât de dragi. Şi, cu cât recita mai avântat, cu atât simţea descleierea dureroasă, dar de o dulceaţă nespusă, a mugurelui din bărbie, care curând desfăcu pentru prima dată gingaşa sa inflorescenţă de membrane şi filamente de culoarea cafelei cu lapte, în zadar însă îşi aţintea copila bărbia spre boltă. Cu toate stalactitele şi florile ei de mină, bolta nu mirosea a nimic.

Pierduseră speranţa să mai găsească ţinuturi locuite când, după o traversare epuizantă a unei cataracte de sulf lichid, zăriră în depărtare o strălucire ca de aramă.

— Este o mină de cupru, rosti strigoaica în rapidul limbaj al tentaculelor care atingeau fruntea tinerei stăpâne. Şi unde sunt mine, sunt şi zmei. Nu uita formula „Hallom-Hallahham, cu care trebuie să-i întâmpini.

Vasiliska nu o uită, aşa că familia de zmei ai zmeilor care stăpânea mina renunţă, cu destulă părere de rău, s-o mănânce pe tânăra pe care-o zăriseră de departe. De altfel, oricum nu mâncau, din principiu, puahi. Erau trei zmei mătăhălosi, cu mutre de troglodiţi, ce se certau veşnic pe cele doar două buzdugane pe care le-aveau şi pe singura cosânzeană din beci. Lângă aceasta din urmă o lăsară pe Vasiliska să mâie peste noapte. Cosânzeană se sperie la-nceput de strigoaică, dar până la urmă se convinse că e blândă şi îndrăzni chiar să-ntindă mâna cu degete gingaşe, încărcate de inele, ca s-o mângâie puţin pe spinare. Cum stăteau ghemuite pe paiele celulei, între cele două tinere se înfiripă curând o caldă prietenie. Vasiliska află că frumoasa cosânzeană – căci trebuia să fie frumoasă după criteriile amărâţilor de deasupra – se numea Ileana, ca toate celelalte de altfel.

— Câinii ăştia de zmei mă ţin aici prizonieră de…

— Pardon, nu sunt câini de zmei, îndrăzni Vasiliska s-o întrerupă.

— Ah, iartă-mă, fac mereu gafe. Ştiu, şi tu eşti…

— Nu-i vorba de asta. Dar nu sunt câini de zmeu, ci zmei ai zmeilor. E cu totul…

— Mă rog… tot nişte porci de câine cu toţii.

— Pardon, începu din nou Vasiliska, dar nu mai continuă, ca să nu întrerupă nepoliticos povestea cosânzenei. Cum spuneai?

— Brutele astea mă ţin aici de mai bine de trei ani. Mă hrănesc cu molii şi cu apă mirosind a cocleală. Mă apucă groaza când mă gândesc că voi ţine în pântec rodul spurcatei lor dragoste. Mă gândeam să mă spânzur cu nojiţele de la opinci, dar când m-au furat de la tata eram în picioarele goale. Pe toate ne fură direct din cadă.

Micii zmeoaice îi veni deodată o idee, pe care-o comunică telepatic Pisinei. Aceasta aprobă plimbându-şi

rapid tentaculele peste fruntea Vasiliskăi.

— Ileana, spune-mi, chiar dacă ţi-e greu: zmeii te-au vrăjit pân-acum vreodată?

— Slavă Domnului, încă mă dispută-ntre ei. Cum se-apropie unul de celula mea, îl trag ceilalţi înapoi. Acum merg la un muma-zmeilor să se judece pentru mine. Mi-e că foarte curând soarta-mi va fi pecetluită.

— Şi dac-o să te-nvăţ formula dezvrăjirii?

— Vasiliska, draga mea, sări cosânzeana, dacă faci tu asta pentru mine am să-ţi spun şi eu o mare taină.

Se legară cu jurământ. Zmeoaica-i şopti la ureche formula magică. Apoi adormiră îmbrăţişate, în sfârâitul ca de motor Diesel al strigoaicei ce se ghemuise la picioarele lor.

A doua zi, cei trei zmei plecară la judecată. După trei zile se-ntoarse unul singur, fericit şi pus pe fapte mari. Justiţia-şi spusese cuvântul. Cântări mai întâi în mâini cele două Nume ale Tatălui rămase doar pentru el, le aruncă până-n boltă şi le prinse pe degetele mici, după care le azvârli în cui. Netezindu-şi un solz rebel din creştet, se-ndreptă apoi, hotărât, spre cuşca cu gratii a cosânzenei.

N-am avut până acum prilejul să vorbim mai în detaliu despre vrăjire, care, ca şi blestemul, este o funcţie foarte importantă a minţii zmeieşti. Zmeii nu se-mperechează cu femelele lor sau cu cele din specia umană ca toate animalele. Ei posedă în creştetul capului, sub ţeastă, o zonă a creierului de culoare aurie, cam de forma şi mărimea unei prune, pe care-o folosesc la vrăjire. Cu ajutorul ei proiectează în mintea femelei pe care o doresc orice imagine vor, ispitind-o cu toate panglicile, volanele şi modele de pe pământ. Când zmeoaica, prinţesa sau cosânzeana acceptă obiectul imaginar, deodată simte în pântece un vârtej cumplit de dureros, şi din clipa aceea rămâne grea. Căci e atât de greu, atât de greu să te opui vrăjirii!

Rânjind din botul încărcat de colţi şi făcându-i cu ochiul, zmeul (care răspundea la simpaticul nume de Wrath) se apropie de Ileana şi-i şuieră în ureche:

— Scumpa mea, ghici ce ţi-am adus din târg!

— Te să fie, te să fie? se prosti Ileana.

— Ei, nu cine ştie ce, doar un Ferrari roşu de vis.

— Zooou? Şi-l ţii, pasămite, în buzunar?

— Nu chiar. E doar în spatele tău, prinţesă!

Ileana privi în spate şi i se tăie respiraţia. Căci era chiar un fabulos cupeu roşu decapotabil, cu tapiserie de piele cenuşie şi cu volanul de corn străveziu, cu capacele roţilor mai strălucitoare decât oglinzile. Ileana deschise portiera şi se aşeză, sau mai bine zis se adânci în pernele moi ale fotoliului. Cheia clinchetitoare era în contact. Radiocasetofonul digital mergea şi din boxe se revărsa o muzică de big-band. N-avea decât să trântească după ea portiera, să ambreieze şi…

— Proasto, formula! auzi o şoaptă şuierată, mai înaltă decât pragul sonor al zmeului.

— Vasiliska, dar aşa ceva nu se refuză, e tot ce mi-am…

— Formula! Imediat! Vraja se apropie! Ileana, fii atentă: 5… 4… 3… 2…

Şi-ntr-adevăr, cosânzeana văzu cum din craniul strâmb al zmeului se degajă un vârtej aerian portocaliu, care avansează ca o cometă rapidă, lăsând în urmă o codită şuierătoare. Animalicului se repezi direct spre pântecul Ilenei, care abia mai avu timp să strângă ochii şi să strige din răsputeri:

Ufyou Tinkdaffo? k I Sffuny Fokk I0 oselv Ensewiomm Anyy!

adică:

Va să zică – aşa, îţi place să vrăjeşti? Vrăjeşte-te-atunci singur, şi economiseşti!

Într-o clipă splendidul automobil, lucios ca o bomboană de plastic, dispăru, iar cosânzeana căzu în fund pe solul tare. Zmeul rămase o clipă încremenit, se-nroşi, se

albaştri, se-nvineţi şi crăpă în cele din urmă de necaz, căci ruşinea asta n-o mai păţise. Fetele se-mbrăţişară.

— Da' să ştii că dacă era Porsche nu mi-ar fi păsat de-un zmeuşor, acolo, în burtă, în definitiv, au mai păţit-o şi altele!

— Bine că n-a fost. Acum, promisiunea!

Cosânzeana sfârşi cu gluma, şi fata ei deveni gravă şi misterioasă. O trase deoparte pe zmeoaică şi-i şopti:

— Ştiai că lumea nu se opreşte la grota asta mizerabilă? Ştiai că undeva, deasupra, există un cer albastru, şi soarele, şi iarba smălţată de flori? Şi pomi încărcaţi de rodii şi de smochine? Ştiai că există dealuri şi munţi împăduriţi, cu izvoare ca de sticlă din care sorb animale nespus de graţioase? Ştiai că acolo, prin văzduh, nu zboară scârbele astea palide, ci fluturi multicolori şi papagali limbuţi, gata să ţi se lase pe umeri? Oh, Vasiliska, degeaba ai trăit dacă nu ai văzut lumea mea, lumea de deasupra, minunea dumnezeiască de la suprafaţă!

— Vechile Visse povestesc… începu Vasiliska, dar Ileana reluă ca în transă:

— Nu se poate povesti. Trebuie să vezi cu ochii tăi binecuvântarea norilor de vară şi-a oceanelor pline de insule verzi şi corăbii. Farmecul zilelor şi, mai ales, farmecul nopţilor, Vasiliska, al nopţilor de odihnă şi de iubire! Când iese soldul plin al lunii deasupra holdelor şi cetăţilor. Când începe să miroasă regina-nopţii, şi stelele năvălesc pe boltă ca o armată ferecată în diamante. Ca un milion de dansatoare cu inele de foc pe fiecare deget… Iată răsplata mea, darul pe care ţi-l dăruiesc: află că la scurtă distanţă de-aici se află un Kellt, numit al lui Meer, căci acest poet ilustru-l conduce. Spune-i lui Meer că eu, Ileana, îţi dăruiesc Suprafaţa.

În acele momente de transfigurare, Ileana nu i se mai păru atât de oribilă Vasiliskăi. Chiar devenise aproape frumoasă, în ciuda pilozităţii blonde şi a groteştilor ei ochi albaştri. Dar aproape că n-o mai asculta. Nu-şi mai dorea acum nimic pe lume mai mult decât să vadă Suprafaţa despre care-i vorbise cosânzeana şi despre care vorbeau

vechile legende, pe care le crezuse mereu nişte frumoase minciuni. Chiar de a doua zi îşi luă rămas-bun de la fata care porni în direcţia opusă, spre altă ieşire, mai îndepărtată, ce ducea spre castelul ei părintesc. O porni, cu strigoaica pe umăr, pe un drum care urca şerpuind printre tufe de licheni fosforescenţi. Merseră multe zile şi nopţi, până văzură în depărtare sclipiri de pirită. La capătul drumului se deschidea o peşteră rotundă unde, în jurul grămezilor de minereu strălucitor, şedeau vreo douăzeci de zmei şi zmeoaice, mai ales zmei cu colţi, dar şi din alte rase, toţi puahi cu lungi ţurţuri crescuţi în bărbii, împungând către boltă. Meer însuşi o întâmpină şi, după o lungă discuţie în care nu mai încăpu îndoială asupra talentului şi cunoştinţelor tinerei Vasiliska, toţi o primiră cu drag în mijlocul lor. Îi cunoscu astfel pe Zurr, pe Hildegarda, pe Bombas şi pe… (zmeu care făcuse jurământul tăcerii şi care-şi făcuse din tăcere un nume). Le ascultă cântecele şi hrankahrankas-urile răutăcioase, le împărtăşi gusturile şi valorile. După câteva săptămâni scurtele ei poeme începură să circule printre puahi, primite cu admiraţie sau invidie. I se păru ciudată o tentativă de vrăjire din partea lui Bombas, al cărui organ cristalomandibular i se păruse de la-nceput extrem de caraghios. Nu dădu mare atenţie acestui fapt, căci era prea fericită să se afle între fiinţe asemănătoare, pentru prima dată în viaţa ei.

Într-o noapte, parcă la un semn nevăzut, poeţii se ridicară şi, într-un şir lung şi tăcut, se-ndreptară către Ieşire. Abia acum observă Vasiliska uriaşul bolovan proptit în peretele de la răsărit, atât de aproape de ei. Înconjurară stânca, rostiră o incantaţie şi, cu pari necojiţi, deschiseră fereastra spre lume.

Şi fereastra era plină de stele. Ieşiră pe un prag stâncos, poate la o uriaşă înălţime, căci erau din toate părţile înconjuraţi de stele. Aerul era gros şi dulce, noaptea era adâncă şi parfumată. Vasiliska, înnebunită de frumuseţe, îşi înălţă şi ea, cu toţi ceilalţi, bărbia spre adevărata boltă infinită. De ce trăise toată viaţa în

neştiinţă? De ce anii vieţii ei se perindaseră sub pământ? Cu faţa luminată de stele, cu toţi nervii primind damful rece stelar, copila începu să cânte.

Iar a doua zi, odată cu revărsatul dumnezeieştilor zori, Vasiliska văzu, pentru prima dată în viaţă, ceea ce căutase întotdeauna, ceea ce noi toţi, zmei şi oameni, căutăm şi vom căuta întotdeauna: limpedea, gingaşa, transparenta şi nesfârşita Lumină.

POVESTEA SPIONULUI BOMBAS

O, voi ţurţuri măreţi scânteind pe bolta eternă, şi voi mări de mercur oglindind ale zmeilor plaiuri, ascultaţi cântul meu, vechi ca lumea, cântarea despre cumplitul Klonkan, viforul mioritic ce în curbura Carpaţilor cândva locuit-a. Cine-a putut să-i stea vreodată-mpotrivă fără să-i zboare măselele măreţ buzdugan? Cine-n bârlog burduşit de prinţese intrat-a şi-a mai ieşit cu viaţă în el, să privească amurgul? Klonkan spintecă draci de voinici cum îşi taie friptura, îi pârjoleşte la flacăra nărilor sale! Făt-Frumos ajunge jumări la el în tigaie, în tigaia de-aramă ce cântăreşte trei tone...

— „Burduşit de prinţese...”, repetă visător Bombas, savurând îndrăzneaţă imagine, îţi şi venea în minte o încăpere plină, ca o cutie de sardele, cu vrafuri de prinţese până la tavan. Dar ce să zici de monstrul care „ajunge jumări”? Ţi se zbârlesc solzii pe braţe. Cum să nu-ţi trezească astfel de versuri un fior eroic?

Bombas i-ar fi făcut şi el jumări, caltaboşi, trandafiri, patricieni, ghiudem şi mititei pe toţi ticăloşii lumii. Pe când recita vechea vissă, singur în locul în care şi împăratul merge fără însoţitor, Bombas umflă pieptul şi pârjoli cu o suflare întregul stoc de hârtie igienică.

Din păcate, trebui să se-ntoarcă repede la realitate, căci îl chema datoria. Luă de lângă el, privindu-l cu ură, turturele de carton cu floricică de cârpă în vârf şi şi-l lipi la loc pe bărbie. Chinul vieţii lui. Se întrebase de multe ori

cum puteau puahii să fie atât de orbi. Reuşise să pătrundă printre ei caraghios de uşor. Când îl chemase marele Boss la el ca să-i dea misiunea, crezuse că n-o să reuşească niciodată.

— Unde e idiotul ăla care târăşte buzduganul pe coridor? întrebase stăpânul.

— Vreţi să spuneţi, ofiţerul de siguranţă, mărite? întrebă un slujitor.

— Vreau să spun: idiotul ăla care târăşte buzduganul pe coridor, de mă trezeşte cu huruitul lui în fiecare dimineaţă.

— Acela e Bombas, spionul, alteţă.

— Să mi-l aduceţi imediat.

Bombas, care, din deformaţie profesională, trăgea şi acum cu urechea, se simţi nedreptăţit. E adevărat că târa buzduganul, dar nu era vina lui: de la magaziile împărăteşti i se dăduse unul cu trei numere mai mare.

— Aici sunt, slăvite Krrrrn!

— Pleci în misiune imediat. Avem informaţii că un anume grup de nenorociţi din ăia cu ţepi pe bărbie cutează să… Ia zi, ia zi, vornice, ce-a scris coate-goale ăla de Meer despre augusta mea persoană?

— Să avem iertare, a zis că dumneavoastră… Da’ nu-i adevărat!

— Nu-i adevărat, mărite, repetă indignată toată curtea.

— Adevărat, neadevărat, repetă vorbele alea!

— Păi, n-a zis mare lucru, doar că slăvita voastră persoană la toaletă, ore-n şir se vrăjeşte în delir…

— Absurd, zise boss-ul. Nici pomeneală. Dar nu despre asta e vorba. Ascultă bine ce-ţi spun, Bombas: se zice că aceşti nefericiţi de poeţi…

— Puah! făcu întreaga curte scuipând cu dispreţ.

— Ies noaptea şi boscorodesc ceva sub stele, de încep tot felul de ploi de stele căzătoare şi ni se stârpesc toate vacile din împărăţie, îţi dai tu seama? Du-te, strecoară-te printre ei şi află dacă e adevărat.

— Dar, slăvite, ce ştiu eu de poeziile lor? Or să-şi dea

seama imediat că…

— Prostii! Uite, poetul nostru laureat – că doar suntem şi noi împărăţie în toată regula, şi încă de zmei nobili, mioritici, născuţi poeţi (în afară de câteva lighioane de puahi, că nu există codru fără uscături) – o să te-nveţe câteva trucuri.

— Şi cu mirosul stelelor?

— Ei, zici şi tu că una miroase a… caşcaval, alta a mort, alta nu miroase-a bine, dai şi tu din clanţă, că doar nu eşti băiat prost. Eşti de-al nostru, mă, ca bradul! Ce mai stai? Nu te-ai întors cu prima băgare de seamă?

Urmaşe o cumplită perioadă de instrucţie. Bietul Bombas trebui să-nveţe pe dinafară două sute de zurbe, trei mii de visse şi aproape o sută de mii de proverbe şi zicători de-ale Animicştiutorului. Îl trezeau şi noaptea ca să-l întrebe anul naşterii poetului naţional, Hilozois, şi mânca matrace peste urechi dacă nu ştia regulile versificaţiei. Apoi, patru zmei ai zmeelor, sclavii împărăţiei, îl luaseră pe sus şi-l paraşutaseră drept în mijlocul taberei lui Meer.

După trei luni petrecute acolo, Bombas crezu că înnebuneşte. După încă trei luni înnebuni de-a binelea. Vechile epopei începură să-i placă. Scrierile lirice îl muiau până la lacrimi. Nimeni nu aprecia ca el o imagine, un epitet, o întorsătură măiastră de condei. Până şi băgările de seamă începu să le facă în versuri, de se cruceau superiorii lui:

Preamărite împărat, multe s-au mai întâmplat între doi şi cinşpe morte, deci, citeşte mai departe:

Însuşi Meer, fire haină a-nceput să-ţi bage vină că trecând măreţ prin târg te scobeşti în nări cu sârg.

Iară… pe foi veline, a mai scris că nu e bine, că prinţesele slăbesc în haremu-mpărătesc fiindcă te zgârceşti la pâine.

Urogall a zis că mâine o să fie şi mai rău, că eşti mare nătărău, că în loc de furculiţă te ajuţi doar de

gherilă...

şi aşa mai departe, din ce în ce mai dezlânate şi mai fără chef.

Curând, Bombas uită de ce se află în Killtul lui Meer, uită că organul lui cristalomandibular e doar un ţurţure de carton şi se crezu poet, poet în toată puterea cuvântului. Se apucă şi ticlui ode, epistole, satire, epitalamuri şi fabule care, spre disperarea lui, nu avură niciun succes, de bună seamă din pricina invidiei confraţilor. Atunci începu să dispreţuiască aventurile de vorbe şi hârtie şi-şi dori destinul măreţ al eroilor trecutului, al celor pe care-i zărea, mumificaţi, în vârful obeliscurilor şi care-i zâmbeau strâmb din fresce. Stând pe tron la baie şi recitind din saga lui Klonkan, în dimineaţa în care începe povestea noastră, Bombas auzi deodată un glas din adâncul sufletului:

— Viteazule, nu mai lâncezi! N-auzi chemarea depărtărilor? Nu te-nfioară presimţirea aventurii? Doar să târăşti buzduganul şi să faci pe iscoada eşti bun? Sus inimile şi la drum! Urmează-ţi soarta chiar cu preţul vieţii!

Uşa privatei zbură în ţăndări şi, de unde intrase acolo un amărât cu barbă de carton, ieşi un erou legendar cu privire de acvilă, pârjolind totul în cale. Nici nu-şi luă rămas-bun de la cei din killt. Dezgropa fiorosul buzdugan cu trei peceţi din locul tainic unde-l pusese şi-l sui pe umăr. Greutatea lui îl cocârjă. Dădu bolovanul la o parte şi ieşi la lumină.

Soarele plutea în slava cerului. Lanuri întinse de grâu se coceau în arşiţă cât vedeai cu ochii. Orbit de lumină, zmeul o luă la vale, îndreptându-se către împărăţie. Trecură cinci ceasuri şi aceleaşi lanuri presărate cu maci, pline de lăcuste şi ciocârlii se-ntindeau până la orizont. O geană de pădure se ivi spre miazănoapte. Şchiopătând, căci îi intrase o pietricică-n opincă, zmeul ajunse într-un târziu la poala codrului. O mare scobitură-n pământ, acoperită cu crengi de fag, îl vesti că a dat de locuinţa unui zmeu sur de văgăună. „O, nu!”, gemu Bombas şi vru s-o şteargă cât mai repede, dar deodată-i fugi pământul de sub

picioare şi nimeri, prăbuşit prin tavan, tocmai în sufrageria unde, faţă-n faţă la o măsuţă, soţul şi soţia, cu chipuri arătând o neţărmurită şi reciprocă ură, jucau tabinet. Tarantulele de pe umerii celor doi încercau să tragă cu ochiul în cărţile adversarului. Îşi îndreptară însă repede privirile către noul venit.

— Un zmeu mioritic, un zmeu mioritic, şuieră femeia, ascunzându-se după soţul ei.

— Văd şi eu ce e, muiere, că doar are cămeşă cusută cu arnici şi cioareci, răspunse cu dispreţ bărbatul şi sări la bătaie ca ars.

Se luptară zi de vară până-n seară. Până ce Bombas ridică buzduganul deasupra capului, cei doi zmei de văgăună avură timp să-l lege de sus până jos cu funii groase ca mâna. Apoi însă zmeul prăbuşi peste ei enormul instrument, de-i băgă în pământ până la gât. Aici ajunseră într-un impas, căci zmeul singur nu se putea dezlega, iar cei doi văgăunişti nu puteau ieşi singuri din ţărână. Făcură deci un târg: apucându-i uşurel de gulere cu colţii, zmeul îi trase afară, iar familia reunită îl dezlegă şi apoi, deja buni prieteni, se aşezară împreună să servească cina. Fu adus, pe o barocă taviţă de inox, un zmeu al zmeelor grăsuţ, prosper, rumen în obraji, cu o mandragoră în gură şi cu mult busuioc presărat pe spinare; împrejurul lui sticleau feliute de lămâie. Cei trei îşi legară la gât şervetele şi apucară furculiţele. Se ivi de sub masă şi unicul fiu al zmeilor suri de văgăună, Astor, care, ignorând încă bunele maniere, se repezi la tăviţă, încercând să-i smulgă zmeului zmeelor o ureche.

— Staţi, staţi, prea vitejilor! Faceţi-vă pomană! Cu ce vă alegeţi dacă mă mâncaţi? Lăsaţi-mă să merg acasă, să vi-i aduc şi pe mama, şi pe tata…

— Lasă-te de iordane de-astea, că am fumat noi ca tine destui, îi răspunse fără chef zmeul mioritic ridicând furculiţa, pe care o ţinea ca pe un pumnal.

— Numai dacă…

Zmeul de văgăună avu o sclipire avidă în ochii tarantulelor.

— Dacă ştii vreo poveste, adăugă repede zmeoaica, lingându-se pe buze. Că ăsta micu' al meu le-a uitat de peacuma pe toate.

— Da, o poveste eroică, mai zise şi Bombas, o poveste despre Klonkan dacă ştii, eşti salvat!

— Parol? făcu zmeul zmeelor neîncrezător.

— Pe onoarea noastră!

— Aflaţi atunci, preaslăviţi zmei, rosti cu vioiciune zmeul zmeelor, ridicându-se-n capul oaselor şi ştergându-se la ochi de maioneză, aflaţi că pe vremuri, demult, trăia în Munţii Apuseni o cinstită şi modestă familie de zmei mioritici, compusă dintr-o zmeoaică bătrână, cei trei fii şi cele trei nurori ale ei. Ei locuiau fericiţi în nişte case mari, ce se vedeau de departe, înconjurate de un simplu codru de aramă. Nu avuseseră bani şi pentru cei de argint şi de aur. Primii doi zmei erau puternici ca stâncile, al treilea însă, Klonkan, era numai piele şi os. Primii doi aveau buzdugane în întregime de bronz, cu ţepi lungi cât braţul. Klonkan avea un buzdugan numai din pernuţă. O pernă cu mâner. Toţi râdeau de el: ce-o să faci tu, nefericitule, la război cu asemenea buzdugan de puf? Dar Klonkan zâmbea şi el în sinea lui. Căci cei doi fraţi în zadar au încercat, pe rând sau împreună, s-o ucidă pe bătrână cu buzduganele lor. O izbeau în numele tatălui pe când dormea, iar ea, dimineaţa, cică: „Am visat că mi-a trecut un şoarece peste frunte”. Pe când, cu perna lui, minunatul Klonkan nu numai că o sufocă pe bătrână, dar îi rezolvă şi pe ceilalţi în cel mai scurt timp, rămânând singur stăpân pe averea părintească.

— Brava, Klonkan! se trezi Bombas, entuziasmat.

— Aferim voinic! exclamară şi zmeii de văgăună.

— Staţi să vedeţi. Rămas singur stăpân pe moşia zmeilor, în inimile viteazului se trezi dorinţa legitimă de a-şi lua o adevărată soţie. Prima nu fusese bună de nimic. „O cosânzeană, o cosânzeană de-aş avea...”, murmură tot timpul zmeul cel mioritic, exersându-şi vraja cea mai seducătoare, cea care făcea să apară o rochie de la Coco Chanel. Numeroase exerciţii fizice îl făcură curând să

arate încă mai voinic decât răposaţii săi fraţi. Horind şi doinind, plecă într-o dimineaţă de vară să-şi caute norocul. Ajunse într-o poiană, întâlni acolo un balaur pe nume Yokan, care i se alătură. Dădură şi peste Stătu Palmă Barbă Cot, cu barba prinsă în despicătura unui copac, îl luară cu totul, căci aveau nevoie de lemne de foc. împreună merseră ce merseră, până ajunseră la curţile împăratului Roşu. Blestematul, nu vru să dea fata de bunăvoie. Niciodată prăpădiţii nu înţeleg onoarea ce li se face. Aşa că îl spânzurară într-un cui de turul pantalonilor şi-o răpiră pe Ileana.

— Hă, hă, hă! izbucniră zmeii, dând cu cănile de bere în masă.

— Staţi să vă spui. Şi-o duseră pe cosânzeană la curţile lui Klonkan, unde fata se îndrăgosti nebuneşte de el. Îi lustruia colţii cu piele de căprioară, se bronza toată ziua la răsuflarea lui de foc… Yokan făcea giumbuşlucuri, Stătu Palmă îi dădea roată pe jumătatea sa de iepure şchiop… Trăiau cu toţii fericiţi, până ce un ticălos de voinic, fără să fie provocat, tăbărî mişeleşte în faţa castelului şi una-două, să le ia fata, că cică o sechestraseră.

— O ce? întrebă Bombas, avid de detalii.

— O… răpiseră, na! Şi-atunci, dând brusc deoparte porţile cetăţii, se ivi în prag, măreţ ca Dragg-Onn, puternic ca munţii, strălucitor ca aurul, bogat ca Pluto, chinuit ca Nessus – înfricoşătorul Klonkan, spaima amărâţilor, ciuma voinicilor, moartea pasiunilor, mozaicul tutunului, tăciunele porumbului, filoxera viţei-de-vie! La soare te puteai uita, dar la lună, ba! Se-ndreptă ţanţoş către voinic, care-o băgase pe mânecă.

— Ce? întrebă zmeoaica sură.

— Spada, ca să n-o vadă Klonkan. Se bătură-n spade. Spadele s-au frânt. Se zdreliră-n buzdugane. Cum şi al voinicului era tot de puf, totul părea o bătaie cu perne într-un dormitor de tabără. Atunci Klonkan l-a apucat pe monstru de plete, l-a ridicat pân-la cer şi l-a vârât în pământ până-n Australia. Voinicul a ieşit de acolo, s-a

îmbarcat pe-un vapor şi a revenit la luptă. L-a apucat pe Klonkan de coadă, zburându-i câţiva solzi, şi l-a rotit atât de rapid, că i s-au separat pe straturi oasele, carnea şi sângele, ca la centrifugă. Zmeul şi-a revenit însă şi l-a apucat pe voinic de datorie (îi împrumutase odată patru cosânzene), la care acesta a fugit mâncând pământul. Klonkan a aruncat după el cu un pietroi, de l-a făcut mici-fărâmici. Aşa era măreţul Klonkan. Şi-am încălecat pe-o gheonoaie şi v-am spus o mare şi gogonată trăsnaie!

— Bravo! strigară toţi zmeii fericiţi, după care îl tranşară frumos pe zmeul zmeelor, îl stropiră cu lămâie şi-l mâncară cu voie bună, până ce pe tavă rămaseră doar oasele. Mulţumiţi, împăcaţi cu lumea, cei trei se priveau acum ca nişte vechi prieteni.

— Fraţilor, veniţi mai aproape, să vă spun o mare taină, rosti Bombas cu o lucire stranie în ochi.

Zmeii de văgăună se apropiară până ce labele negre şi păroase ale păianjenilor se atinseră. Până şi Astor vârâse urechile lui mari în botul zmeului mioritic.

— Aflaţi, fraţilor, că eu… eu sunt…

— Cine? întrebară într-un glas cei trei, cuprinşi de sumbre presimţiri.

— Eu sunt însuşi Klonkan!

Cum n-aveau motive să nu-l creadă, zmeii hotărâră să-l urmeze în aventurile lui eroice. Doar Astor avea să rămână acasă, ca să păzească bordeiul.

A doua zi se-ndreptară cu toţii spre împărăţia lui Galben-Împărat. Ajunşi în faţa porţilor, măreţul Bombas-Klonkan umflă pieptul şi răcni pârjolind iarba în faţa lui: „Vreau o domniţă! Dar să aibă sub douăzeci de primăveri!”

Nicio domniţă nu se arătă. Ieşi în schimb un Făt-Frumos care-i făcu varză pe toţi trei.

POVESTEA LUI ASTOR, PUIUL ZMEULUI DE VĂGĂUNĂ

Trecu o zi, trecură două, trecură nouă şi părinţii

micului Astor nu se mai întoarseră. Fără să-şi facă prea multe griji – căci, oricum, mămuca şi tătuţu îl băteau de-l zvântau de câte ori se plictiseau prea tare –, puiul ieşea în fiecare dimineaţă cu grebla pe spinare şi peria crângurile şi pajiştile. De fiecare dată rămâneau prinse în dinţii de fier cele mai delicioase insecte. Cum nu-i slăbise încă vederea (asta se-ntâmpla abia la adolescenţă), Astor se bucura de tot ce era-n preajmă. Se căţăra pe câte-o creangă şi stătea atârnat cu capul în jos, ţopăia-ntr-un picior pe cărare, decapita ciulinii cu lovituri ale unui închipuit Toroy-Pan, alerga până la lacul din preajmă şi se scălda în el zvârlind stropi mari în toate părţile. Într-o bună zi, întorcându-se-n văgăuna maternă, Astor găsi castelul de nisip pe care-l clădise cu o seară-n urmă călcat de picioare duşmănoase. Din bezna bordeiului pândeau ochi de tarantule străine. Cineva îi ocupase căsuţa părintească. Obidit, puiul porni la drum ducând cu el numai grebla şi trei cămăşuţe de sârmă ghimpată pe care tocmai le dusese la râu să le spele.

Întâlni pe drum zmei de toate felurile, mai buni sau mai răi. Cum Astor era tare jucăuş şi, mai ales, cum ştia să-i scarpine cu grebla tocmai pe unde-i mânca mai tare, zmeii se purtară frumos cu el. Un zmeu al zmeilor, cărunt şi hâtru, îl primi în mâna lui de musaca de vinete, săpată adânc sub pământ, şi-i arătă cum se foloseşte tirbuşonul. Puiul dădu şi el un cep în stâncă, scoţând limba de-un cot, şi se pomeni acoperit de musaca din cap până-n picioare. Zâmbind îngăduitor, zmeul bătrân îl linse bine, dându-i în acelaşi timp sfaturi demne de ţinut minte:

— Află, fiule, că multe şi rele lighioane trăiesc pe lumea asta. Se vede treaba că aşa le-a aşezat J>e o „—/3V¥VW<*? pentru păcatele noastre. Că doar nu zice de pomană ce zice Animicştiutorul, în marea lui înţelepciune:

neplăcute decât lucrurile bune
Sunt întotdeauna cele rele!

Am văzut la viaţa mea hidre cu douăsprezece capete,

ce pot mătura trei zmei doar cu o lovitură de coadă. Am văzut scorpioni cât muntele şi gheonoaie cât casele. M-am bătut eu însumi cu… hm!… cu optzeci şi patru de zmei cu colţi deodată şi i-am făcut harcea-parcea pe toţi! Am făcut din colţii lor ditamai castelul.

— Şi unde e castelu-ăsta de colţi, nene zmeule? întrebă somnoros Astor.

— Ăăă… a plouat pe el şi s-a dizolvat… dinţii lor nu prea ţin la ploaie… Dar ce voiam să zic… Fiule! Ia aminte: dintre toate lighioanele: viermi veninoşi, flori carnivore, caracatiţe cu harpon, viespi cu acul cât lăncile, păianjeni cu plase între doi munţi – niciuna nu-i mai rea decât prăpădiţii de suprafaţă (oamenii, cum îşi spun ei). Să nu cumva să cazi în mâna lor că e jale: în gheară de fiară şi-n gură de tun mai dulce-i pieirea! Dacă vezi vreunul, să fugi mâncând pământul!

— Şi cum arată perpeliţii ăştia?

— Prăpădiţii. Sunt urâţi, mă! Brrrr! îi visezi noaptea. Au… aşa… ai văzut peştii curăţaţi de solzi? Ei, aşa e pielea lor. Şi sunt netezi peste tot, ca nişte viermişori. Da' muşcă rău, mă nepoate, ia uite-aici.

Şi zmeul îşi deşurubă platoşa într-o parte ca să-i arate pustiului o gaură cât ai băga pumnul.

— Asta-i opera unui Făt-Frumos.

Zmeul rămase o vreme pe gânduri şi apoi continuă visător:

— Numai că, bată-le să le bată, muierile lor, domniţele, mă, cu sângele albastru, sunt frumoase, nepoate! Şi noi, de zmei suntem… avem şi noi nevoie… Dar asta nu trebuie să ştie un mucos ca tine.

Astor îl ajută să ducă în magazie marea căldare de aramă plină cu musaca. Acolo aşteptau nişte fiinţe atât de curioase, că micul zmeu holbă ochii cât cepele: cele două arătări în veşminte albe şi cu un soi de coif alb pe cap aveau pielea ca a peştelui curăţat de solzi şi erau netezi peste tot şi aveau… vai, erau prăpădiţii prăpădiţi de suprafaţă! Astor se apucă strâns de piciorul zmeului şi începu să urle cât îl ţineau bojocii. La rândul lor, amărâţii

scăpară din mâini lada de răchită în care se zbătea cineva, se făcură şi mai palizi decât erau şi, căţărându-se unul pe altul, încercară cu disperare să iasă din magazie.

— Staţi, mă! Stai, mă, nepoţele, că-mi rupi piciorul! Ce, ai înnebunit? Ăştia sunt blânzi, mă, nu muşcă. Sunt bucătarii lui Vânăt Împărat. Iar ăsta e un pui, mă bucătarilor, ruşine să vă fie că vă speriaţi de un prunc cu caş la gură! Bine zice Animicştiutorul, mă:

Lucrurile care par înspăimântătoare
De multe ori sunt chiar aşa.

Bucătarii se potoliră şi ei, dar nu se apropiau de micuţ în ruptul capului.

— Ce să facem şi noi, ia, acolo, puţintică contrabandă. Da' şefii noştri închid şi ei ochii. Prăpădiţilor le trebuie musacaua noastră, nouă ne trebuie… ne trebuie şi nouă ceva de la ei…

— Ce, nene? întrebă Astor, nescăpându-i din ochi pe cei doi monştri.

— Ei, ceva cu halva care nu-i de mutra ta. Ia mai cară-te la joacă.

Pe când ieşea din magazie, Astor mai apucă să-l audă pe zmeu bodogănind:

— Vai de zilişoarele noastre… am ajuns să colaborăm cu duşmanul… Da altfel, de unde muieri? Că doar nu zicea degeaba Animicştiutorul, în înţelepciunea lui:

Baca dragoste nu e.
Nimic nu e…

Astor urcă la suprafaţă şi o luă în jos pe cărare, molfăind o mandragoră care ţipa ca din gură de şarpe. „Ei, taci, proasto, ce, dacă ţipi nu te mănânc?", îşi zise-n sine, şi-i vârî suzeta în gură. Nimeri într-o livadă cu mere ce se coceau sub soarele strălucitor. Fiecare măr strălucea şi el ca şi soarele. Puiul îşi înfipse colţii într-un fruct şi se pomeni, uimit, că-i sar în toate părţile în ţărână, căci

merele erau de aur. Degeaba îi adună de pe jos şi încercă, urlând de durere, să şi-i pună la loc. Ţinându-se de fălci, mârâind şi scâncind, umblă prin livada nesfârşită până ce dădu de un prăpădit care moţăia sub un măr. Îşi pusese o ţepuşă la ceafă şi una sub bărbie, ca să poată sta treaz. Degeaba: cea de sub bărbie îi sfredelise guşa, apoi limba şi ieşise de-o palmă prin buza de sus, iar voinicul continua să sforăie haiduceşte.

— Hei, nene, îl scutură Astor. Nene, scoală-te!

Prăpăditul sări în sus de trei coţi, îşi smulse furios ţepuşa din falcă şi se răsti la zmeusor:

— Sine mama naibii eşti tu? Tu eşti hosu! De se furi mere, netrebnicule?

Şi-l înşfăcă de urechi, scuturându-l până ce Astor începu iar să urle.

— Io n-am furat, nene, io nu ştiu nimic…

— Da, tu eşti mic, nu ştii nimic, tata-n pod beleşte oaia, nu? Ia arată se-ai în sân.

Dar voinicul se dezmetici şi văzu că n-are-n faţă decât un pui de zmeu speriat.

— Măi… pusică, ştii tu sine sunt eu? Eu sunt Prâslea cel Voinic şi merele de aur, mă. Ai auzi tu de mine?

— Nu, nene, eu caut doar un, hââăi, dentist. Nu ştii un dentist pe aici? Că mi-am spart dinţii în mere. Huuu! Huhuuuu!

Prâslea-l privi cu milă.

— Te cred, mă nepoate, că şi eu… cu blestematele astea de măsele… Se mai tura-vura, aide lampărat şi cum o zice el, aşa om face.

Prâslea (ce-şi spunea în taină Presley, părându-i-se că sună mai nobil) culese câteva mere, le puse pe o tipsie de aur şi, triumfător, se-ndreptă spre palat cu zmeuşorul ţopăind după el. împăratul nu mai putu de fericire. Era pentru prima dată când avea parte de merele cele minunate. Luară cu toţii câte unul: împăratul, împărăteasa, cele trei prinţese şi şambelanul în ciorapi de mătase. O cascadă de dinţi şi dinţişori zburară în toate părţile, ţopăind pe dalele de marmură ale pardoselii. Un cor de

urlete şi gemete se dezlănţui. Ghemuit într-un colţ, urla şi Astor, mai tare decât ei toţi. Îngrozit, Prâslea o luă la fugă pe culoarele castelului, citind inscripţiile de pe sute de uşi, dar pe niciuna nu scria „Cabinet stomatologic”. Ieşi din castel şi străbătu în goana cailor toată împărăţia. Niciun dentist nicăieri: pentru că aveau din belşug pastă de dinţi (extrasă din zăcăminte de zmei şi vândută prin contrabandă), niciun locuitor nu avea carii. Disperat, Prâslea merse la Mamma Caterpillar, o babă uitată de moarte, care ştia câte-n lună şi-n stele. O omeni cu un şip de rachiu şi baba deschise clonţul:

— Maică, o iei mata pân' pădurea de colo, mergi ce mergi, dai de o gaură în pământ, cobori acolo, faci de trei ori dreapta, de patru ori stânga şi mergi, aşa, cale de vreo patru luni. Dai de o baltă de argint-viu şi dup-aia de o cetate mare. Acolo-i ţara zmeilor cu colţi. Ăia e dentişti din tată-n fiu.

Nu trecu anul, că Prâslea se şi întoarse cu un zmeu legat fedeleş, cărând în spinare un coşcogea scaun dentar, alb, cu pedale, pahar de plastic, bormaşină şi farfurie cu becuri deasupra. Micul convoi fu primit triumfal, cu urale şi confetti. Tronul din sala imperială fu demontat şi în locul lui fu instalat scaunul dentar. Se formă o lungă coadă, şerpuind pe culoare şi prin grădinile castelului. Primul era împăratul însuşi, urmau împărăteasa, cele trei fiice şi şambelanul. Veneau apoi toţi locuitorii împărăţiei, de la vlădică la opincă, pentru că toţi fuseseră ispitiţi de merele strălucitoare. Mânuind cu măiestrie leuca, zmeul cu colţi lucră de dimineaţă până-n seară. După ce-l certă bine cu buzduganul pe sub fălci, îi plantă împăratului în gingii pietre nestemate după cum urmează: un sardonix, un opal, o agată, un crisolit şi un onix în şirul de sus, şi un topaz, un smarald, un ametist, un diamant şi un jasp în cel de jos. Când îşi arătă prima dată, într-un zâmbet larg, noii dinţi, multor curteni li se muiară genunchii, iar pe o cameristă borţoasă o apucară durerile facerii. Pentru prostime zmeul folosi pietricele de râu, frumos lustruite. Când tot poporul din împărăţia lui Vânăt-Împărat avu frumoşi dinţi nou-

nouţi, împăratul, recunoscător, îl încarcă de daruri pe felcer: un fier de călcat cu cărbuni, o roată de bicicletă şi doi metri de cablu coaxial, şi-l trimise înapoi de unde venise. Opri în schimb scaunul dentar care, fiind foarte confortabil, deveni tronul oficial al împărăţiei.

Venise-ntre timp şi rândul lui Astor, care stătuse cuminte la coadă în spatele şambelanului în ciorapi de mătase. Când s-a văzut cu noii colţişori din caiele de potcoavă, micul zmeu fu cât se poate de mulţumit. Şi-i înfipse, ca să-i încerce, în spinarea unui motan cenuşiu, care-o luă la fugă zbierând. Zmeuşorul ieşi din castel fluierând şi ţopăind într-un picior. Culese din întinsele grădini un buchet mare de miosotis şi le ronţăi cu poftă. Prăpădiţii ăştia nu erau chiar aşa de răi, se gândi el. Până-atunci nu-l muşcase niciunul. Totuşi, se ţinea departe de satele pe care le zărea risipite ici-colo în faţa lui, cu acoperişurile lor de paie, căci câinii îl miroseau de la distanţă şi-l lătrau ca turbaţii.

Când se lăsă amurgul, cu dâre sângerii la orizont, Astor rătăci drumul. O luă printr-un lan de floarea-soarelui, se-mpiedică de muşuroaie de cârtiţă şi se prăvăli în ţărână de se făcu ca altă arătare, începu să plângă de foame şi de frică. Dar îşi aduse aminte de părinţi şi se îmbărbăta: mai rău fusese înainte… Aşa că avu puterea să ajungă la marginea unui sat, lângă un gard pe care încercă să se caţere cu ghearele şi cu colţii, îl încălecă şi se trezi deodată bufnind greoi în partea cealaltă.

În curtea casei se aflau câteva şiruri de viţă-de-vie cu struguri mari şi copţi, încălziţi de soarele portocaliu al asfinţitului. Două fetiţe cu cozi lungi, împletite cu floricele de nu-mă-uita, băteau de perete o minge vărgată. Jucau Reginele şi, din când în când, una înainta cu paşi mici şi se oprea brusc, ca o statuie vie, ţinându-şi parcă şi respiraţia. Umbra ei neagră şi lungă ca un ac de ceasornic se-ntindea atunci până la gard. Văzându-l pe Astor, ce nimerise într-o albie cu clăbuc şi, cu lăbuţele-n sus, se zbătea să iasă, fetele fugiră ţipând pe prispă iar mingea, sărind în arcuri tot mai mici, se opri în nişte tufe de zmeură.

— O şopârlă! O şopârlă! strigau, ascunzându-se după stâlpii prispei. Şi tocmai în acea seară tăicuţul plecase în sat ca să cumpere nişte hamuri şi, după obicei, mai întârzia pe la crâşmă. Cât despre mămuca, ea le apărea numai nopţile, luminându-le visul. Văzând că Astor izbutise în fine să iasă din albie şi se-ndrepta ţinându-se de fund către ele, cele două se refugiară în tindă şi, cu ochişorii măriţi de groază, traseră zăvorul. Privind pe ferestruica din băşică de porc, zăriră ciudata arătare – ce nu era mai înaltă decât ele – oprindu-se-n prag şi arătând cu gheruţa către gură.

— Ia uite-o, merge-n două labe, îi şopti la ureche cea cu părul ca spicul copt celeilalte, cu viţele castanii.

— Şi ce ochi blânzi are! răspunse cealaltă.

Stătură aşa, cu sufletul la gură, mai multe minute.

Şopârlă scotea nişte sunete caraghioase, dar nu încerca să deschidă uşa.

— Îi ghiorăie maţele, trebuie să-i fie tare foame, îşi ziseră fetiţele, întrebându-se apoi ce-or mânca oare şopârlele.

— Păi, gâze, şoricei, molii…

— Râme… Hai să-i dăm nişte râme!

Toată ziua fetiţele scoseseră râme din pământ, şi le puseseră claie peste grămadă într-o strachină, sub nişte iarbă ofilită. Traseră zăvorul cu grijă şi strecurară pe prispă strachina în care râmele, roşii şi inelate, mişunau în toate părţile, strângându-se şi subţiindu-se. Astor luă farfuria în labe şi se înfruptă pe săturate. Apoi se şterse la bot cu mâneca şi spuse politicos:

— Săru’mâna pentru masă.

— Să trăieşti, burtică grasă, îi răspunseră fetiţele-n cor, după care li se muiară genunchii de frică:

— Vorbeşte! Vorbeşte! ţipară, nemaiştiind unde să se ascundă.

Dar zmeuşorul deschise încetişor uşa şi se aşeză pe o laviţă, ca un copil cuminte, făcându-şi de lucru cu o lingură de lemn.

Văzând cât e de blând, fetiţele s-au liniştit, l-au

întrebat cum îl cheamă şi ce jocuri ştie şi, până a venit tăicuţul, s-au jucat, pe rând, de-a matrakul, de-a patru tuute rebegite, de-a mijoarca şi de-a cei trei prinţi călare.

— Putem să-l ţinem, tati? Te rugăm frumos! se pisiciră surorile pe lângă gospodar.

— Şi dacă face murdărie în casă?

— Nu face, tati! Curăţăm noi! Hai, tati, lasă-ne să-l creştem noi!

Atât îl bătură la cap pe bietul creştin, care-şi iubea fetele ca pe lumina ochilor, că până la urmă acesta încuviinţă.

Aşa şi-a-nceput Astor viaţa în mijlocul oamenilor. Curând, toţi l-au îndrăgit pe Gheorghiţă, cum l-au botezat la biserică, ba încă veneau oameni din toate satele din preajmă să-l vadă. Harnic şi destoinic, el a trăit în sat până când, bătrân şi sătul de zile, a adormit somnul drepţilor. Până în ziua de azi oamenii vorbesc cu drag despre el.

POVESTEA DOFTORULUI CHUNG

Ce era la gura cătrănitului Chung traducere liberă Maimuţa-care-priveşte-cu-suspici-unespre-ocean – pe când se-ntorcea spre casă nu îndrăznim să aşternem pe hârtie, dar e lesne de închipuit. Răpit şi adus cu forţa de pe Tărâmul Celălalt, înşelat la plată de împărat după ce pusese dinţi întregului popor, jefuit de scaunul său dentar, dăruit în batjocură cu trei hârburi cu care n-avea ce face, zmeul clănţănea fioros din colţii săi multicolori şi izbea cu picioarele în toţi bolovanii din cale.

— Presley! Presley! Te fac arşice! răcnea el înăbuşit, răşchirându-şi în van ghearele.

Acest nume devenise pentru el un coşmar şi o batjocură. Ce prost fusese! Ce uşor se lăsase păcălit… Nemernicul acela bătuse la uşa paşnicului său cabinet, pe care scria

Dr. Chung medic primar

Stomatologie: luni 14 – 16
miercuri 10 – 12
Schingiuiri: joi 16 – 18
vineri 6 – 10
Execuţii: sâmbătă 8 – 16
DUMINICA ÎNCHIS

se aşezase în scaun şi ceruse: 112

— O execusie, vă rog. Dar fără spălat pe cap, că sunt pusin răcit.

Şi nici măcar nu era într-o sâmbătă... Până ieşise să aducă butucul şi securea, prăpăditul îşi şi pregătise laţul. Şi, o dată legat, ce era să mai facă bietul doftor? Du-te, nene, şi scoate dinţi la un popor întreg pe degeaba!

Ajuns aici cu amintirile, sângele îi năvăli din nou în cap zmeului, care se albaştri tot la faţă. Turbat de furie, apucă străvechiul fier de călcat şi-l azvârli cât colo. Şi, ce să vezi? Unde căzu fierul, se făcu un lac rotund, cu apa limpede şi scânteietoare, având în mijloc o mândreţe de insulă. Pe insulă, printre palmieri, eucalipţi, rododendroni, yucca, sequoia şi codiţa-şoricelului, se ridica o măreaţă cetate în formă de fier de călcat de pe vremea bunicii. Dinspre ferestrele ei zimţate de la etaj se auzea un cor femeiesc suav, dulce şi atrăgător. Şuviţe de păr auriu fluturând în vânt de la geamuri nu mai lăsau nicio îndoială că în cetatea aceea trăiau cosânzene! Chiar ele cântau, chiar ele-l chemau, lasciv şi tânjitor, pe doftorul de pe celălalt mal. Zmeul dădu roată lacului în căutare de vreo barcă, dar nu găsi nimic. Trase atunci văzduh în piept şi, din tot focul inimilor sale, suflă cascade de văpăi asupra valurilor, până ce acestea secară pe o porţiune destul de lată ca el să poată trece, ţopăind (căci pe fund erau scoici ascuţite şi cioburi de sticle de bere), cu apele oprite grămadă la stânga şi la dreapta lui. Doi ani de zile îşi croi drum prin jungla luxuriantă de codiţa-soricelului până ce, într-o după-amiază cu soare blând, ajunse la poarta cetăţii.

Cetatea frigea. Felcerul blestemă de câteva ori suflându-şi în gheara vătămată, iar apoi înainta cu grijă pe

coridoare, atent să nu se mai atingă de pereţi. De-o parte şi de alta a coridoarelor se aflau încăperi numerotate, cu uşile deschise larg. Fiecare încăpere era de altă culoare, cu tapeturi înflorate pe pereţi, dar cu aceeaşi carpetă (câteva nimfe grăsuţe, cu sânii sidefii, stând în tot felul de atitudini graţioase pe malul unei ape albastre ca peruzeaua) pe zidul din spate. În fiecare cameră erau câte zece călcătorese ce mânuiau vesele fiarele bătrâneşti, făcându-le să alunece peste plătcuţe şi mânecuţe, fustiţe şi bluziţe, cearşafuri şi feţe de pernă, ocolind nasturii cu grijă şi menajând broderiile. Zmeul trase pe nări mireasma paradiziacă şi înţelese că în fiare nu sfârâiau tăciuni aprinşi, ci smirnă şi tămâie, ca în cădelniţe. Nouă călcătorese blonde şi una roşcată se aflau în fiecare odaie. Când zmeul vâra capul pe uşă, toate-i făceau prietenoase cu mâna, zâmbindu-i dulce, cu gropiţe-n obraji.

— Probleme cu dantura pe-aici? întreba el, năucit şi fără noimă, căci fiecare cosânzeană avea dinţişorii ca perlele. Iar fetele râdeau, îl înconjurau şi dansau în jurul lui, înfăşurându-l în cearşafurile lor roze, parfumate şi cu volănaşe fantezi de-a lungul tivurilor. Nouă sute patruzeci de cosânzene numără felcerul după ce urcă, pe o scară în spirală, şi la etajul întâi şi doi ale cetăţii. Fireşte, cele nouăzeci şi patru de roşcate erau inutilizabile, şi de altfel erau cele mai rele călcătorese, lăsând pe capotele şi camisole semiluni cafenii de arsură. De aceea, doftorul Chung le izgoni nemilos din cetate. Plânse, despletite, strângând la piept fierul de călcat, roşcatele se refugiară la o margine a insulei, făcându-şi o colibă din bârne de codiţa şoricelului.

Şapte ani petrecu felcerul nostru în braţele cu firişoare de păr auriu ale cosânzenelor. Răsfăţat ca un prunc, înfăşat în scutece florale, în satinuri şi brocarturi împărăteşti, pudrat la încheieturi cu talcul cel mai fin, el domni fericit peste labirintul de plete de aur în care, înmormântat, ar fi vrut să-şi sfârşească zilele. Cântecele dulci, destrămate ca adierile, miresmele grele şi uleioase, atingerea prelungilor degeţele roze ca aurorele făcură ca

sufletul zmeului cu colţi să se cufunde într-un abis de somnoroasă voluptate. Dar, vai! fericirea durează puţin, după nepreţuita învăţătură a Animicştiutorului, care scria cu condeiul său de aur:

Nenorocirea vine întotdeauna
Exact în clipa când te loveşte.

Ducând o viaţă aspră, înfruntând zilnic balauri şi gărgăuni uriaşi, roşcatele deveniră, cu trecerea anilor, adevărate amazoane, ce ştiau a mânui la fel de bine fussul şi vatalla, arme nimicitoare, de vuia jungla de zgomotul lor. La sfârşitul celui de-al şaptelea an, cuprinse de beţia răzbunării, ele năvăliră în paşnicul castel al plăcerilor. Talpa de fontă a fiarelor de călcat fu o pavăză mult prea slabă pentru bietele cosânzene, care căzură într-o robie cumplită. Dezbrăcate de veşmintele lor vaporoase, legate una de cozile celeilalte, fură îmbarcate în cinci corăbii şi exportate, cu o ştampilă CTC între omoplaţi, în cele mai îndepărtate colţuri ale lumii. Doftorul, pe armura şi-ntre solzii căruia se prinseseră atâtea fire lungi şi blonde, că arăta acum ca un pămătuf de bărbierit, abia reuşi să scape cu viaţă, trecând înot pe malul celălalt. Scuturându-se de apă ca un câine, o porni din nou, agale, către casă.

— Of, Aachena, Ababababarosa, Abogalibza, Absa-loma, Aburită, Accccccca, Aciduzza, Acostata, Acu-ratezza, Acushacusha, Adrenalina, Adorrrmeeta, A fostodată, Agâgga, Ahâhha, Alkatela, Amarcorda, Ambizioza, Amfibraha, Amjurapahta, Ammora (cu aluniţa ta de pe şold), Amniotitrabuniculugontzyas-da, Amurezata, Amuzzitta, Anala, Anagrama, Ana-pesta, Antebraţa, Anulata, Anumită, Anunkkktata, Aoa, Aoolitta, Apendicita, Apraxiologista, Aroganta, Arroganta, Arrroganta, Arpaleta, Asta (şi o uitasem pe sora ta geamănă Aia), Aţiţica, Aţuţulica, Aurica, Auscultata, Avangarda, Avuabila, Axiona, Ayyaha, Ayubalanga, Azamcitita, Azamdormita, Azazazaza, Baaa, Baaba, Baalbeka, Barbecua

Xulsolara, Yucca, Yumida, Yuzufa, Zurlia, Zutamena,

Zutta, Zuveika, Zuza, Zygomatica, Zâzzzania, precum şi tu, neuitată Gabi! gemea zmeul la amintirea anilor de pe insulă, pe când străbătea munţi şi văi sub un cer de furtună. Niciodată ochii mei n-or să vă mai vadă, niciodată organul meu prinţesoreceptor n-o să vă mai savureze feromonii…

De necaz, zmeul trânti roata de bicicletă, pe care-o cărase tot timpul în spate împreună cu cablul coaxial, de un picior de stâncă dezgolită. Unde izbi roata, se făcu o gaură rotundă în stâncă, mare cât să poată trece nestânjenit un zmeu de mărimea lui Chung. Leuca prinse să zvâcnească în pumnul zmeului, îndemnându-l spre noi aventuri. Ce noi prinţese şi cosânzene i se vor mai dărui? Peste ce paiaţe cu arhitrave de fildeş va mai domni netulburat? Înaintând greoi prin culoarul săpat în stâncă, zmeul văzu cu uimire cum pereţii zgrunţuroşi, pe care curgea apa şi de care se agăţau stranii insecte oarbe, se fac din ce în ce mai străvezii, până ajunseră la culoarea şi limpezimea safirului pur. În grosimea uriaşei pietre preţioase care-l înconjura din toate părţile se vedeau prinse, ca gâzele în chihlimbar, fiinţe de basm şi de vis, ce nu erau de pe această lume. Toate întindeau rugătoare braţele către zmeu, toate încercau parcă să şoptească un acelaşi cuvânt, cu buzele lor curcubeiene. Tunelul se încâlcea tot mai mult, suia şi cobora, până ce deodată se lărgi, dând într-o măreaţă sală subpământeană. Şi aici pereţii erau cu totul şi cu totul de safir orbitor, în mijlocul sălii se afla o grămadă de cinci coţi înălţime, alcătuită din toate odoarele pământului. Ce nu găseai acolo? Lanţuri de aur şi de argint, înnodate şi încâlcite de n-ar mai fi putut nimeni să le desfacă, pocale de jad străveziu, săpat cu măiestrie, cupe de aur încrustate cu opale, cruci presărate cu mărgăritare strâmbe, tiare episcopale cu ochi împrejur, de beriliu, taleri şi icosari şi guldeni şi florini şi pistoli şi mahmudele din aur verzui, pumni de diamante, unele cât nuca, risipite pe podea, coroane regale, cârje papale, moaşte ferecate în argint, inele cu pietre răsucite şi brăţări înfăţişând crocodili. Lăţit ca o broască pe grămada de

scule preţioase zăcea un balaur obez, cu douăsprezece capete ce se holbau sălbatic la zmeul oprit în prag, orbit de-atâta scânteiere. Din botul unuia ţâşni o limbă de cameleon, care-l prinse bine de mijloc pe zmeu şi-l trase cu o putere grozavă către botul plin de pumnale. Felcerul crezu că i-a sunat ceasul. Nu mică-i fu mirarea când se trezi pus uşurel pe picioare în faţa balaurului, înfundat pân-la genunchi în grămada de bijuterii. Cele douăsprezece capete îl priveau binevoitor. Al doilea din dreapta luă cuvântul:

— Salutare, coane. Uite care-i treaba, o să intru direct în subiect. Eu sunt… mă rog, noi suntem Balaurul din peştera de safir.

— Am bănuit eu ceva, întrerupse destul de obraznic Chung, care-şi mai venise-n fire.

— Cică misiunea noastră e să păzim grămada asta de…

— Vorbeşte cuviincios, se amestecă un cap din extremitatea opusă, în definitiv, e o onorabilă grămadă de aur şi giuvaieruri…

— …cu un moţ cât toate zilele! Urăsc, urăsc, urăsc toate farafastâcurile astea pentru bogătaşi, cucoane şi popi! Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

— Hai, lasă revuluţia, zise împăciuitor alt cap. Aşa e numărul doi, zavragiu nevoie mare, explică el, după care reluă pe alt ton. Cică soarta noastră e să păzim comoara. Păi o păzim, ce să facem, parcă putem să ieşim de-aici? Doar capetele ne-ar putea trece prin tunel, dar nicidecum burdufu-ăsta, hipopotamu-ăsta de care suntem legaţi cu toţii… Numai tu, doctore, ai putea să ne-ajuţi.

— Da, numai tu, doctore! Ajută-ne, doctore! se milogiră în cor toate celelalte capete. De o mie de ani te aşteptăm! Vai! O mie de ani pierduţi din viaţă!

— Ne-au mâncat tinereţea moşierii şi fabricanţii, gemu numărul doi.

— Bine, fraţilor, dar de unde ştiţi că sunt doctor?

— Păi eşti zmeu cu colţi, şi mai şi miroşi a amalgam dentar de la o poştă. Ia zi, numărul opt, care era planul

nostru?

— Uite, ne gândeam noi dacă nu ai putea mata să ne separi, ştii, ca pe fraţii siamezi, şi în loc de balaur să ne faci doisprezece şerpi, ca să putem scăpa o dată din grota asta, să uităm de giuvaieruri…

— …şi unul de altul, completară ceilalţi, nostalgici.

— Ce zici? Te învoieşti?

Zmeul se uită lung la trupul mătăhălos al balaurului. Apoi, şi mai lung, spre grămada de comori, îşi compuse, ca la poker, o figură de nepătruns. Scoase o pilă de unghii şi începu să-şi ferchezuiască fără grabă o gheară.

— How much? catadicsi să zică, nepăsător, într-un târziu.

— A, oricât, ia orice, ia tot, săriră cu toţii. Cât poţi căra în spinare. Ba te mai ajutăm şi noi!

Zmeul îi privi chiorâş:

— E puţin, stimabile. Uite ce e. Eu vă servesc doar aşa, că-mi place de voi. Da’ să fie clar cine e de-acuma şeful.

— Tu eşti, conaşule! strigă numărul şase, iar ceilalţi încuviinţară.

— Bun. Uite ce vreau eu de la voi. Mai întâi, toată comoara mi-o duceţi pân-acasă.

— Ducem!

— După-aia, spuneţi chiar acum o poveste.

— Ştiai tu Zurba lui Zurbalan, zmăul din Quatr a, îi şopti patru lui unu. Unu începu, într-o tăcere solemnă. Zmeii, ca şi balaurii, nu iubesc nimic mai mult decât vechile basme. Fremătară la noianul de aventuri povestite în nobil vers. Când numărul unu termină, se lăsă o tăcere mare. Parcă întregul munte de piatră scumpă rezona încă, neauzit. Tot doctorul Chung întrerupse clipa de meditaţie.

— Şi trei: mă veţi ajuta în planul meu de cucerire a lumii. Cu ajutorul vostru şi al comorii din muntele de safir voi fi proclamat împărat al universului cu trei tuiuri.

— Trăiască măria sa, doftorul Chung! răcniră entuziasmate cele douăsprezece capete.

Atunci, felcerul se puse pe treabă. Narcotiză bine

balaurii cu leuca şi apoi se apucă să spintece marele trup la rădăcina gâturilor şerpeşti, înfăşură bine cu sfoară cele douăsprezece fâşii tăiate, dându-le forma unor rulouri de carne însolzată. Vindecă rănile cu tinctură de codiţa-şoricelului, adusă de pe insula călcătoreselor. Când se treziră, cei doisprezece şerpi începură să mişune prin toată peştera, beţi de bucurie. Luară în gură câte giuvaieruri putură şi ieşiră câte unul la suprafaţă. Ieşi şi zmeul, încărcat şi el cu o grămadă de scule de preţ. Opriră în prima mare cetate întâlnită pe drum şi cumpărară o oaste de mercenari, începură cucerirea ţinuturilor din preajmă. Una câte una, fortăreţele cădeau, asediate de puternicii şi înţelepţii generali-balaur, care din păcate rămăseseră numai unsprezece. Numărul doi răsculase masele populare în teritoriul cucerit şi trebuise sacrificat.

Încoronat împărat al universului şi sătul de atâţia ani de pribegie, doftorul se gândea cu tot mai mult dor la micul lui cabinet dentar şi la soaţa pe care-o lăsase să-l aştepte credincioasă atâta timp. Încoifat şi-mplătoşat, cu pieptul plin de decoraţii, însoţit de trompetişti şi paji muiaţi în fir, zmeul descinse, emoţionat, în ţinutul natal.

Totul era acolo neschimbat: lichenii fosforescenţi, bălţile de mercur, fermecătorii vulcani noroioşi. Stalactitele din tavanul îndepărtat. Ostenit, eroul bătu la uşa cabinetului său. Deschise soaţa, şi ea neschimbată de trecerea vremii.

— Unde-ai fost, nenorocitule, atâta vreme? îl fulgeră ea cu privirile. Şi ce e cu firele astea blonde pe tine, depravatule?

— Dragă, pot să-ţi explic… se bâlbâi zmeul, simţind cum îl năpădeşte o sudoare de moarte.

Dar consoarta, fără să mai asculte, îl sugrumă cu cablul coaxial.

ZURBA LUI ZURBALAN, ZMĂUL DIN QUATR A

O, Matrak, instrună-mi lira, şi sub bolta-nţurţurată

Am să-l cânt pe cel mai tare zmău care-a trăit vreodată.
Şi-a cui glorie crescut-a zi de zi şi an de an.
O, Matrak, dă-mi inspirare ca să-l cânt pe Zurbalan!
Şi ofrandă-ţi voi aduce zece mii de prăpădiţi
Preparaţi în foi de dafin, la foc moale perpeliţi.
Ardere de tot să-ţi fie, şi de un miros plăcut.
Dar de nu-mi dai iscusinţă, eşti la rândul tău pierdut:
O să-ţi ciopârţesc statuia, n-o să te cunoşti tu singur.
O să fac din tine doniţi, greble, ciubere şi linguri.
O să uit a tale imnuri, capiştea ţi-o voi prăvale.
Cocină de porci voi face din bisericile tale!
Preoţii ce te slujiră am să-i tai fâşii cu lama.
Încât n-o să se mai ştie care-i tata, care-i mama.
Fii atent că nu ştiu multe, să nu zici că nu ţi-am spus!
Hai, Matrak, instrună-mi lira, de-un nou cânt mi-e dor nespus!
Şapte sunt minuni, şi şapte sunt planeţi, se zice-n ceruri.
Şapte centre de putere înşirate, giuvaieruri.
Pe coloana vertebrală, luminând curcubean.
Şapte sunt cetăţi în vastul teritoriu subteran.
Iar din cele şapte una străluceşte între toate
Cum întrece briliantul veştedele nestemate:
Este Quatr a cea săpată în porfirul cel mai dur.
Şapte ziduri uriaşe îi dau roată împrejur.
Acolo, în Quatr a sfântă, se născu printr-un miracol
Un pruncuţ de zmău ce chipul îl avea ca însuşi dracul.
Ochii răi, urechi ciulite, colţii îi ieşeau prin buze…
Vă închipuiţi mândria norocoasei de lehuze.
Când îl duse să-l închine la Matrak, fără de preget
Mititelul pe cel preot îl muşcă adânc de-un deget.
Semn că, iată, în cetate se născuse un erou!
Când vru iar să îl închine, pruncul îl muşcă din nou.
Atunci popa-i dădu nume, înălţându-l până-n nori.
Zurbalan, ce înseamnă: „M-a muşcat de două ori”.
Şi i-a profeţit: „Măi tată, nu te mai smuci atât.

Stai să-ţi spun o viziune, scoate-mi ghearele din gât!
Zurbalane, multe rele tu vei face pe pământ.
Mulţi sub jetul tău de flăcări îşi vor da suflarea-n vânt.
Multe urbe ai să dărâmi, multe sate o să strici.
Dar pieri-vei de cântarea unei biete păsărici!”
Ar fi vrut mai mult să spună preotul cu creasta lată.
Dară pruncul îi înfipse toţi caninii-n beregată
De abia putură zmăii să-i despartă, să-i împace.
Zurbalan crescu năvalnic printre bâte şi matrace.
La concurs de buzdugane era pururi locuntâi.
Îşi durase vizuina-n labirintele spăimâi
Ale unei mlaştini putrezi, cu păianjeni transparenţi
Şi ţânţari cât cormoranii, învârtindu-se demenţi.
Cele zece coarne-n ţeastă îi crescură de o palmă.
Auzeai numai ocară, njurătură şi sudalmă
Dacă-i pătrundeai în grotă, şi apoi îţi dădeai duhul
De matrakul lui năprasnic, care spinteca văzduhul.
Ce s-o mai lungim, voinicul se lăţise an de an
Şi în umeri, şi în faimă: toţi ştiau de Zurbalan!
Într-o seară, pe când zmăul sta pe jilţu-i de opal
Şi mânca ficat de zână dintr-un craniu de zombal.
Uite-o pasăre că intră pe fereşti de cuarţ şi-i fată
Drept în sân la zmăul crâncen ouşor de ciocolată.
Învelit în poleială zugrăvită-n alb şi ros.
Precum ştiţi, la ouă „Kinder” chiar şi zmeii-s pofticioşi.
Zmăul nostru staniolul netezind uşor cu gheara
Se văzu ca-ntr-o oglindă şi văzu în spate seara.
Iar apoi muscă din coaja ce-i din lapte şi cacao
Ca să dea de jucărie: „Ce-o fi? beţe de Macao?
Vreun hipopotam de plastic? Insulă cu palmier?”
Zurbalan abia aşteaptă să îşi facă şantier
Ca să asambleze-n pripă jucăria, micul dar.
Scoase din ovalul moale fluture de insectar
Cu aripe colorate şi cu ochii de safir.
Fluturele îi şopteşte în amurg de serasir:
„Zmău nebun, tu zaci aicea îndopându-te ca porcul

Când de ţara ta îşi râde Făt-Frumosul, trolul, orcul
Şi-alte multe lighioane! Sus, voinice, la război!
Hai, ciobeşte buza lunii, fii erou între eroi!”
Zurbalan se scoală-ndată fioros ca urşii berci.
Fluturaşul de-l striveşte chiar în sân, îl face terci.
Şi cum noaptea se lăsase, drept în lună el ţinteşte
Şi matrakul îl aruncă pe orbită, voiniceşte.
Până ce, după trei zile, el ştirbeşte cornul lunii.
Astfel Zurbalan devine campionul naţiunii.
Apoi grelele războaie cu duşmanii dimprejur
Le porni de unul singur, luxând falei, rupând femur.
Deşelând pitici şi nimfe, spintecând pe uriaşi.
Opărind la foc de n-are sat, cetate şi oraş.
Scorpioni cu zece coade, Feţi-Frumoşi cu stea înfrunte
Pe turbatul fiu al Quatr ei nu cutează să-l înfrunte.
Încât ne-ntrebăm cu ciudă, cum se-ntreabă naratorii.
Dacă tot aşa vom duce-o, din victorii în victorii.
Pân-la capăt. Din păcate nici de data asta n-am
Vreo ieşire mai ca lumea, decât tot cherchez la femme…
Aşadar, când răsăritul îl prăda, ajunse zmăul
La Kokorro, cetăţuie aşezată pe pârăul
Limpede de-acid sulfuric, plin de peşti din marmuri moi.
Zurbalan ieşi din codru şi le declară război.
În Kokorro stau de secuii asiaticii, zombalii.
Clinchetind inele-n colţii coloraţi ca şi vitralii.
Rezistenţe şi tranzistori tot lipind cu cositor.
Rege le era pe-atuncea ne-nfricatul Hydro F0 rr.
Regele avea o fată mândră ca o floare-n glastră.
Cu trei coarne-n vârful teslei: roşie, galbenă şi-albastră.
Dar la nazuri ne-ntrecută: nu răbda orice zevzec
Ca să-i pună mâna-n jurul taliei, la Thisko-Tekk.
Că-l trăsnea cu tamburina peste ochi de vedea negru.
„Ah, Matrak, când voi da oare de-un mascul frumos, integru

Şi deştept, să-mi ceară mâna şi să fiu a lui pe veci?”
Se-ntreba mereu Elvilla tot hrănind la lilieci.
„Nimenea n-o să mă aibă până nu o să-mi aducă
Pasărea Distrugătoare ce trăieşte într-o nucă
Şi l-ai cărei glas teribil se preface totu-n scrum”.
Să îi cate păsărică s-au găsit voinici duium.
Însă care cum plecat-a, şi-a lăsat a sale oase
Prin coclauri neumblate, prin prăpăstii fioroase
Unde zuuuzele-mblănite i-au găsit şi le-au scos ochii.
Ca dovadă de ce suflet stă în piepţii unei rochii…
Zurbalan plecă şi dânsul, cu matrakul greu în cârcă.
Şi pe drum, pe înserate, el găseşte o năpârcă
Ce îi strigă: „Fă-ţi pomană, zmăule, am însetat.
Du-mă până la fântână, că altfel m-am curăţat!”
Zurbalan zâmbeşte nobil, generos piciorul saltă
Pe năpârcă de-o trimite drept pe lumea ceealaltă.
Mulţumit de fapta bună, o luă prin codru lin.
Traversă un râu de lacrimi, apoi altul de pelin.
Sui muntele de sticlă şi în vârf găsi o casă.
Lângă ea un nuc cu frunza palidă şi viermănoasă.
Ce nu da nici pic de umbră, parcă n-ar fi existat.
Nucile-n cămaşă verde putrezeau în înserat.
Zmăul s-apucă de trunchiul nucului, ca să-l smucească
Dar era numai stafie, nu tu sevă, nu tu iască.
Aer doar strângeai în braţe. Cătrănit, săltă matrakul
Şi lovi cu duşmănie, dar atunci dădu de dracul.
Fiindcă gheoaga străbătuse prin copac, lovise-n sol
Şi zvâcnise drept în capul zmăului. Sună a gol
Ca un clopot de aramă. Zurbalan căzu în dos
Şi văzu printre steluţe un bătrân politicos
Ce ieşise din căsuţă. „Ce e, cine eşti mata?”
— Ia, un moş acolo, gârbov. Dacă ţi-este voia-aşa
Animicaştiutorul poţi să-mi spui. Şi chiar aşa e.
Am ştiut odată totul, şi-am văzut că-i foc de paie
Tot ce ştii şi tot ce este. Acum nu mai ştiu nemica.
Doar mă bucur cum se suie pe sumanul meu furnica
Şi cum zboară funigeii licărind în cerul gol.

Oh, măreţ este nimicul ce dă lumilor ocol!
— Moşule, ia lasă vorba şi mă-nvaţă cum să sui
Între crengile aceste pân-la nucile-amărui.
Că într-una dintre ele pitulată-i, mi se pare.
Pasărea Apocalipsei, Pasărea Distrugătoare!
— Zurbalan, acea fiinţă nu e de pe lumea noastră.
Ţi-a cerut-o o zmeoaică dulce ca o floare-n glastră?
Ia gândeşte: ce îţi cere orice fată şi-orice floare?
Dragostea e, Zurbalane, Pasărea Distrugătoare!
Dacă n-ai avut să-i dărui dragoste, de eşti uscat
Ca şi nucul ăsta care în veci umbră nu a dat.
Dacă fluturând ucis-ai, dacă ai strivit năpârcă.
Poţi să fii voinicul lumii, dar în viaţă ai dat zbârca…
— Moş nebun, înşiri la vorbe aruncate cu toptanul.
Dragostea? Cum se mănâncă? Mi-e năprasnic buzduganul
Şi toţi tremură, se-ndeasă să îmi intre-n orice voie.
Mă respectă ca pe-un rege, de amor nu e nevoie.
Chiar Elvilla, nehipuita, o să-mi zică doar „stăpâne”.
Smirnă o să stea nainte-mi, o să-mi lingă aste mâne.
Că altfel întorc eu foaia. Ce mai stai? Dă-mi ajutor
Să mă urc în nuc, că altfel una-două te omor!
Vâjul ridică alene genele ce-s lungi de-un metru
Cu toiagul, dă pe spate pălăria cea de fetru
Şi un semn făcu din deget. Crengile atunci se lasă
Iară nucile căzură prin otava de mătase.
Zurbalan cu buzduganul le zdrobeşte câte una
Şi din de el moşeşte cerul, stelele şi luna
Unei alte lumi, cu lacuri limpezi şi nisipuri de-aur.
Lume-n care stau alături o licornă şi-un centaur.
Smălţuit blazon ce-n vise îţi apare doar, când eşti
Însetat de armonia tandră a sferelor cereşti.
Doar o nucă mai rămase. Zurbalan o-nşfacă-n gheare
Şi cu colţii o sfâşie. Pasărea Distrugătoare
Se iveşte în haloul dragostei: un glob de foc
Orbitor, cu pâlpâire ca de cuarţuri în mijloc
Şi în lumea ideală izvorăşte mii de raze
Pe licornă şi centaur, peste luncile-n extaze…

Buzduganul se topeşte şi începe ca să curgă.
Zmăului în ochii capii viaţa prinde să amurgă.
Că în ochi de lighioane, de mişei, de proşti, de fiare
Dragostea dumnezeiască-i Pasăre Distrugătoare...
Pe cel zmău îl vezi şi astăzi, dacă ţi-este dor de dânsul.
Sus, în vârf de stei de piatră, jalnic de te-apucă plânsul.
Împăiat cu zegras, ochii două cioburi reci de stras.
Buzduganul sprijinindu-l pe un mic iconostas
Unde-au scrijelit elevii (vandalism şi nesimţire)
Trei cuvinte:

POVESTEA ANIMICŞTIUTORULUI

În îngâmfarea şi prostia lui fără margini, Zurbalan uitase ceea ce până şi un bătrân ştie, că Animicştiutorul nu vorbeşte, sau cel puţin nu ca zmeii de rând. Vâjul cu gene atât de lungi încât trebuia să le ridice cu toiagul era mulţumit de lecţia pe care-o dăduse zmăului, dar se simţea totuşi puţin ruşinat de înşelăciune. „O, Animicştiutorule, iartă unui biet Om-de-flori-cu-barba-de-mătase că ţi-a luat numele în desert!”, murmură el pe când se întorcea în colibă. Acolo se aşeză pe o laviţă şi rămase pierdut, contemplând pe fereastră munţii albaştri din zare. Totul, totul în lunga sa viaţă, care-i trecea acum prin faţa ochilor, fusese legat de chipul mereu pierdut şi mereu întrezărit al Animicştiutorului.

Omul-de-flori-cu-barba-de-mătase, ce răspundea la numele de Umbello (cum îi vom spune de-aici înainte), se născuse, asemenea tuturor celor din neamul său, în vârful unui munte de sticlă, atât de alunecos că nu-l putea nimeni urca şi atât de străveziu încât puteai vedea, în miezul său, un uriaş prunc nenăscut, ghemuit ca într-un pântec de mamă. Părinţii lui Umbello, plecaţi după hrană, fuseseră într-o zi prinşi şi ucişi de nişte orci sălbatici. Micuţul îndurase o foame crâncenă şi, când nu mai putu răbda, se

lăsă să alunece la vale pe o pantă a muntelui. Ajuns jos, o porni şchiopătând prin înspăimântătoarele crânguri de licheni fosforescenţi, fojgăind de insecte oarbe. Din fericire pentru el, trecu pe deasupra un zmeu al zmeelor, tocmai la timp ca să-l scape din fălcile unui mare păianjen cavernicol. Umbello prinse funia aruncată şi se înălţă sub stalactitele bolţii. Trecură peste un lanţ de vulcani activi, dincolo de care se ivi o cetate. Zmeul zmeelor coborî cât să-l lase pe micul om de-flori la pământ şi se-ndepărtă iarăşi în zbor până nu se mai văzu.

Umbello intră în cetăţuie, care era a zmeilor mioritici, şi rătăci toată ziua, înfometat, pe străzile ei. Pe seară se aşeză abătut pe o bordură, privind forfota de fiinţe cu solzi şi fioroase buzdugane ce intrau în prăvălii şi se opreau la sfat, la câte-un colţ de stradă. Un vagabond cu cioarecii rupţi se aşeză alături de el.

— Ehe, grea e viaţa, măi, puştiulică, intră el în vorbă, stâlcind cuvintele din cauza a o mulţime de colţi lipsă.

Umbello nu răspunse nimic, dar burta îi ghiorăi atât de tare, că şi acesta fu un răspuns.

— Ştiu, nepoate, ştiu, acelaşi sentiment metafizic îl am şi eu.

— Cum?

— Micuţul îl privi chiorâş pe vagabond.

— Adică mor de foame, ca să zic aşa.

— Nu, asta am înţeles, da’ ce-nseamnă, nene, cuvântu-ăla, mate-fizică, sau cum i-ai zis?

— Asta nu-i de mutriţa ta, măi puştiule. Uită-te la mine cum mi-au ieşit solzii prin căciulă: e din pricina afurisitului ăstuia de cuvânt, aşa să ştii. Mai bine, hai cu mine să scăpăm de pârdalnicul de gol în stomac.

Cu inima cam îndoită, Umbello plecă de mână cu vagabondul pe nişte uliţe întortocheate până ce, la marginea cetăţii, sub zidul de apărare pe care trona ditamai catapulta, dădură de o căsuţă împrejmuită cu gard. Săriră gardul şi nimeriră într-un grajd în care omuleţul-de-flori recunoscu o gorgonă. Era un fel de vacă, atât de mare, că umplea grajdul până sub acoperiş. Avea

culoarea albastru ultramarin şi coarne dintr-un metal alb ca argintul, între picioarele dindărăt avea un uger uriaş cu patru ţâţe: una roşie, una neagră, una verde şi ultima albă. Umbello îi văzuse poza într-o carte din care-i citea, pe vremuri, mama lui la culcare, aşa că ştia la ce trebuie să se aştepte. Se-nălţă pe vârfuri ca să ajungă la ţâţa cea neagră, despre care-şi amintea că trebuie să fie cea cu sirop de zmeură. Scuipă imediat şi se şterse caraghios pe limbă, căci dădu de un vin puterea ursului care nu-i fu nicidecum pe plac.

— Micuţule, zise cu blândeţe gorgona, privind către el cu ochiul ei de junincă, te-aş sfătui s-o încerci pe cea roşie. De fapt, principiul e simplu: culoarea îţi arată conţinutul.

— Mulţumim de explicaţii, doamnă, spuse politicos în locul lui Umbello vagabondul, care se-apucă imediat să tragă vârtos din ţâţa tocmai părăsită de cel mic.

Se înfruptară pe rând din lapte, vin, sirop şi sevă de roua-spadei, până ce se întremară cu totul. Cei doi se tolăniră până la urmă în paie, cu capetele sprijinite de şoldul gorgonei, care rumega liniştită, înveselit de vin şi fără chef de culcare, zmeul mioritic începu să-i vorbească lui Umbello despre câte-n lună şi-n soare.

— Nepoate, să ştii că, aşa cum mă vezi, pârlit şi amărât, nu mă dau pe zmeul frumos şi viteaz care-am fost odată. E drept că acum râd toţi de mine, dar nimeni nu ştie ce ştiu eu. Nimeni nu l-a văzut pe el… pe el…

— Pe cine, nene?

— Nimeni nu i-a sorbit nesfârşita înţelepciune, continuă zmeul fără să-l ia-n seamă. Şi când mă gândesc cât de neaşteptat a-nceput totul… O dată, trecând pe lângă nişte rubedenii care pierduseră un sac de scalpuri, am auzit o zmeoaică grăind: „Eh, degeaba mai bocim atât, căci e după cum grăit-a Animicştiutorul:

Ce este, este
Şi ce nu este, nu este.

Când am auzit vorbele-astea, am rămas împietrit: toată înţelepciunea lumii mi se părea adunată în ele. Am lepădat într-o clipă scutul şi buzduganul şi mi-am închinat viaţa gândirii la aceste două versuri. Nici până azi nu le-am atins străfundurile.

— „Ce este, este, şi ce nu este, nu este", repetă înfiorat şi Umbello, simţind şi el că acea noapte îl va schimba pentru totdeauna.

— Cine este Animicştiutorul? întrebă el, tot numai urechi.

— L-am văzut o singură dată, şi-atunci în vis. Dar şi atât e prea mult. În visul meu se arăta un munte înalt pân-la cer. Dar nu aici, sub ţurţuri, ci la Suprafaţă, unde se zice că totul e acoperit de un fel de clopot din cel mai curat safir. Se zice că acolo iarba e verde (deşi mi se pare cam exagerat) şi că prăpădiţii au şi ei oraşe ca şi noi (scorniri de-ale călătorilor, probabil). Acolo, în munte, mi s-a arătat un gheţar măreţ şi, în gheţar, o mare bulă de aer, cât o casă cuprinzătoare. „Eşti pe Acoperişul Lumii", mi-a şoptit o voce dulce-n ureche. Acolo, în miezul globului de aer, l-am văzut: mare copil gol, cu ochi limpezi de diamant, având într-o mână Toiagul cu Urechi şi încălţat cu ghetele de plumb. Privea prin peretele lui de sticlă, pe rând, la câte un lucru din lumea de-afară: o pasăre, o vulpe albă, un arbore de tisă. Când îl atingea privirea lui, lucrul scânteia, culorile i se aprindeau, şi vulpea sau arborele se desprindeau dintre celelalte forme şi începeau cu adevărat să existe. Oricât de departe ar fi fost, le puteai acum atinge, mirosi, gusta chiar, de parc-ar fi fost lângă tine. Mie doar o privire mi-a aruncat, într-un târziu, şi-a fost de-ajuns ca să mă trezesc. Am crezut că-nţeleg tâlcul acestei vedenii: Animicştiutorul trăieşte acolo, în împărăţia visului, de unde ne scoate la iveală doar cu privirea. Orice lucru există pentru că el îl priveşte. Când el nu-l mai priveşte, lucrul dispare. Toţi, toţi am venit pe lume scoşi dintr-un vis de privirea lui…

Cerşetorul rămase tăcut, iar apoi Umbello înţelese că probabil Animicştiutorul nu-l mai privea, căci moşul

adormi curând şi începu să sforăie năprasnic. Umbello rămase multă vreme treaz. Apoi, din toată inima lui, înălţă o rugă către ţurţurii bolţii: „Stăpâne, oricare ar fi numele tău, fă ca în această viaţă să ajung să-l întâlnesc! Fie ca tu să mă fi adus pe lume doar pentru clipa întâlnirii cu Animicştiutorul! Ia-mi tot, tinereţe şi sănătate, dar dă-mi răcoarea privirii lui de diamant!”

Oamenii-de-flori-cu-barba-de-mătase sunt atât de fragili, încât fără ajutor divin n-ar putea să trăiască în lumea teribilă a zmeilor. Ei nu au arme şi nu fac vrăji, dar zeii îi iubesc şi le fac daruri. În clipa când şi-a terminat rugăciunea, Umbello a simţit o apăsare dulce în palma stângă. Era o perlă mare cât o portocală, de consistenţa unui dinţişor de fetiţă, lucind când cenuşiu, când trandafiriu în întuneric. În zilele care urmară, Umbello învăţă repede să folosească perla. Era destul de simplu: o ţineai în amândoi pumnii, suflai asupra ei, îi spuneai o poezioară sau o glumiţă ca să o-nveseleşti, şi deodată simţeai cum se dezghemuie ca un arici şi devine moale, cu muşchi şi oscioare sub pieliţa de sidef. În cele din urmă scotea un botisor şi trei cornite cu ochi în vârf, ca de melci, cu care se uita curioasă în jur. Ondulându-şi carnea perlată, se plimba pe umerii lui Umbello, se făcea uneori colier la gâtul lui, iar alteori i se suia în creştet ca o creastă ciudată. Umbello numi mica fiinţă Hilozois (după numele unui vechi poet). Mari puteri zăceau în ea. Te făcea nevăzut sau invincibil în luptă, te făcea fericit şi, când te saturai de fericire, îţi trântea şi câte un mic necaz, pentru variaţie, Când, ghemuită din nou, plutea la o palmă deasupra capului tău, puteai fi sigur că dorinţele ţi se-mplinesc.

Ani de-a rândul, cei doi cutreierară lumea, întrebând şi căutând. Cea mai umilă urmă care-ar fi putut duce la Animicştiutor era nepreţuită pentru ei. În curând în jurul lor crescu o adevărată caravană. Sute de zmei ai zmeelor planau deasupra lor, căutând urme ale cizmelor de plumb. Patruzeci de zmei suri de văgăună îi urmau, cărând în cârcă uriaşe cufere cu toate proverbele ce erau atribuite

marelui înţelept. Umbello le citise pe toate şi dăduse deoparte, pe rând, vrafuri întregi de falsuri grosolane. Adevăratele gânduri nemuritoare erau atât de puţine, că puteau încăpea într-un caiet micuţ. Şi toate puteau fi topite până la urmă în proverbul de la-nceput:

Ce este, este
Şi ce nu este, nu este.

Umbello încărunţi, şi frumoasa lui barbă de mătase, odinioară castanie ca pletele ştiuletelui de porumb, deveni albă ca o încâlceală de funigei. O tristeţe blândă îi aburea ochii: spera tot mai puţin să ajungă vreodată în preajma înţeleptului, pe care totuşi îl simţea atât de aproape. Numai Hilozois rămânea veşnic tânără şi jucăuşă. Glob de sidef plutind deasupra creştetului, ea lumina partea cea mai întunecată a lumii noastre: viitorul. Ea îl călăuzea pe Umbello pe drumuri ce păreau alese la-ntâmplare, dar care la urmă îşi vădeau tâlcul ascuns, întâmplător să fi fost că până la sfârşitul vieţii el trecuse prin toate spaţiile lumii, din subteran şi de la suprafaţă? Că întâlnise toate neamurile de zmei, ca şi celelalte neamuri ce împărţeau pământul? Că desenase pe mari planşe toate animalele şi toate plantele, de la puricele de baltă până la enormii caşaloţi şi de la delicatul muşchi al copacului până la eucalipţii măreţi? Că ştia acum să prevadă eclipsele şi să măsoare distantele până la aştri? Într-o seară adormi şi visă şi el visul cerşetorului. Pluti şi el prin văzduhul albastru şi curat, ca după ploaie, până la uriaşii munţi din depărtare. Plană şi el, fără trup, pe deasupra crestelor înzăpezite, până văzu sclipirea ca de foiţă de aur a gheţarului în soare. Alunecă peste limba de gheaţă străvezie, care-i aduse aminte de dragul lui munte de sticlă, cu pruncul cât douăzeci de elefanţi ghemuit în mijlocul lui. Dar în marele gheţar din Himalaya nu zări doar o bulă de aer, precum bătrânul zmeu mioritic, ci sute, mii de globuri, fiecare cu copilul minunat înăuntrul său. Erau şi fetiţe, şi băieţi, goi şi strălucitori, cu ochi de

briliante, purtând în mâini toiegele cu urechi şi încălţaţi cu cizmele de plumb. Şi deodată marile băşici de aer începură să urce la suprafaţă, ca prin apă, deformându-se şi sclipind, până ieşiră şi senăltară asemenea a mii de baloane de săpun curcubeiene. Vântul le-mpinse-ncoace şi-ncolo, le aşeză pe plaiuri înverzite, pe pajişti şi pe creste, şi unde atingeau pământul se topeau în binecuvântarea lui, şi atunci pământul prindea realitate, totul se colora violent şi cojile lucrurilor celor mai netede prindeau să vibreze la pipăit, de parcă un desen ar căpăta deodată volum şi viaţă adevărată. O fetiţă coborî lin chiar în faţa lui Umbello, pieliţa balonului pieri şi ea întinse braţul către el, atingându-l cu toiagul din mână. Omul-de-flori se prăbuşi deodată în corpul său adormit.

Trecerea vremii, care nu iartă pe nimeni, îl gârbovi. Genele-i crescură, năpădindu-i ochii. Ajunse-ntr-un târziu în vechea cetate Kokorro, unde regele, uimit de suita sa pestriţă, îi dădu găzduire. Omul-de-flori îi arătă planşele sale, coliviile cu păsări nemaivăzute, terariile cu fiinţe veninoase, lăzile cu minerale şi flori de mină atât de frumoase că te făceau să plângi, iar regele Hydro F0 rr, la rândul său, îl conduse el însuşi prin halele în care zmeii asiatici, în halate albe şi cu mască medicinală pe feţe, lucrau la minusculele circuite imprimate. În tăcerea acestor hale unde niciun fir de praf nu putea pătrunde se auzeau din când în când clinchetele armonioase ale ineluşelor din canini, prin care zombalii comunică. Uneori, câte unul din ei se dădea tumba pe coridor şi-apoi scădea văzând cu ochii, până ce doar la microscop îl mai puteai privi. Dacă te uitai prin lentila de sticlă, îl vedeai umblând pe firişoarele de staniu, reparând vreo liţă de aur ruptă de la un microprocesor sau căţărându-se pe picioruşele unei rezistente vărgate de linii galbene, verzi şi roşii. Revenea apoi, crescând, în lumea noastră, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Regele-i dădu o căsuţă în vârful unui munte de sticlă, lângă un nuc ce nu arunca umbră. Acolo medita îndelung la perla perfectă a vieţii lui, înconjurată de noapte de

parcă ar fi fost etalată pe o perniţă de catifea neagră. Acolo revăzu toate locurile şi faptele copilăriei sale, apoi ale adolescenţei, maturităţii şi adâncii lui bătrâneţi. Şi fiecare dintre aceste locuri şi fapte, atinse de ochiul minţii lui, scânteia în culori aprinse şi vii, în miresme îmbătătoare şi-ntr-o cascadă de sunete curcubeiene. Acolo stătea el acum, cu obrajii-n palme, cu viaţa împlinită ca un fruct copt, privind pe fereastră către munţii albaştri. Hilozois dormea încolăcită sub apăsarea palmei lui stângi. Bătrânul îi simţea pielea minerală dar caldă, abia vibrând de un tors mulţumit. Deodată îl năpădi lumina tomnatică a morţii şi, înfiorat, simţi nevoia de tovărăşie. Luă animăluţul în palme, îl ridică spre faţa sa zbârcită şi-i şopti încetişor:

Hilozois, Hilozois.
Singurei pe lume doi-s:
Moş bătrân cu barba moale
Şi-o fetiţă ca matale.
Hilozois, Hilozois.
Vino pe genunchi ce moi-s.
Cornuleţe lungi îţi scoate.
Fii poznaşă cât se poate.
Norii suflă-i, ce cu ploi-s.
Hilozois, Hilozois…

Perla se muie încetişor, dar de data aceasta nu se mai ivi din cărniţa ei sidefie un botic cu mustăţi, ci prin coaja moale ca de ou de broască ţestoasă începu să se străvadă ceva ca o inimă pulsând. Pe măsură ce coaja devenea mai transparentă, se vedea tot mai bine o fiinţă mică şi ghemuită, aidoma la înfăţişare celei din muntele de sticlă. Sub ochii uimiţi ai vâjului, pruncul crescu, umplu coaja, o sparse şi se ridică uşurel în picioare. Creştea văzând cu ochii, până ajunse să semene cu copiii cu pleoape de diamant din globurile de aer, apoi cu altcineva, pe care Umbello îl ştia bine, dar îl uitase de atâta amar de vreme. Copilul era acuma adolescent, apoi un bărbat frumos cu barbă de mătase, şi nu trecu multă vreme până ce spinarea

ise-ncovoie şi în sprâncene apărură firele albe. După alte câteva clipe doi Umbello stăteau faţă-n faţă, cel de-al doilea având în plus toiagul cu urechi în mâna dreaptă şi cizme de plumb în picioare.

Bătrânul înţelese într-o clipă totul. Perla vieţii lui era acuma întreagă. Visul vieţii lui era încheiat. Mulţumi necunoscuţilor zei pentru darul nepreţuit ce ne este făcut tuturor: splendoarea fără margini a vieţii. Închise apoi pleoapele şi nu mai ştiu nimic.

POVESTEA LUI DING-DING, PROGRAMATOAREA

— Ce mai caută şi moşulică ăsta să ne-ncurce pe-aici? îl caută moartea pe-acasă şi el – unde se găseşte să fie? Taman în laboratorul nostru, unde nu pricepe oricum nimic… bodogănea Mol-loch, unul dintre electronişti, la trecerea regelui cu Umbello. Apoi se dădu, nemulţumit, de trei ori peste cap şi se micşoră până la dimensiuni microscopice, nu pentru că ar fi fost cu adevărat nevoie, ci, probabil, mai mult ca să scape de chipul nesuferit al regelui Hydro F0 rr. La ultima alegere votase cu opoziţia.

Ding-Ding, programatoarea, strânse uşor din buze. Nu aprecia felul acesta de exprimare la adresa bătrânilor, fie ei regi sau nu. Iar Mol-loch, cu veşnicele lui zâmbete mieroase, cu nesuferitul fel de a-i face curte, cu încercările repetate de a o vrăji (de câte ori fata nu găsise pe birou, sub birou, în sertare şi unde cu gândul nu gândeşti cerceluşi, poşetuţe, panglicute şi broşuţe, doar – doar o întinde mâna spre una din ele pentru ca zmeul să-i trimită în pântec vârtejul de flacără portocalie), depăşise în ultima vreme orice măsură. „Faci tu fiţe, dar tot a mea o să fii”, îl auzise într-o zi murmurând. De-atunci nici să-i vorbească nu mai catadicsea.

Ding-Ding era o zmeoaică delicată, cu dinţi frumoşi, sculptaţi cu floricele şi steluţe, şi cu solzi de sticlă gălbuie pe gât. Trăia singură, căci viaţa în harem i-ar fi fost insuportabilă: statistic, la fiecare zmeu asiatic reveneau 2,

14 zmeoaice. Cum să-ţi împarţi soţul cu alte 1, 14 tipe? Hai, cea întreagă ar mai fi mers cum ar mai fi mers, dar restul ce-ar fi fost? Un braţ, o pulpă, un pântec cu buric împodobit cu lănţişor, o fesă? Ding-Ding se cutremurase întotdeauna la imaginea zmeului iubit, cu o mână ţinând-o după mijloc, iar în cealaltă cântărind tandru o ciozvârtă de muiere. Aşa că alesese singurătatea, ca multe alte zombăliţe, şi din această pricină rasa se stingea cu încetul. Singurele satisfacţii le avea la slujbă, unde mânuia letconul cu atâta graţie încât părea, în mâna ei, o baghetă de zână.

Acum lucra la un joc video complicat, care-i luase câteva luni de programare, şi de care încă nu era mulţumită. Ca să construiască universul în care urmau să aibă loc aventurile, frunzărise zeci de enciclopedii, manuale şi dicţionare. Desenase mii de schiţe, decoruri măreţe, personaje impunătoare, monştri înspăimântători. Animase fiecare frunză din codru, fiecare firişor de păr de pe braţul eroilor. Inventase apoi regulile jocului, arme şi capcane, dar, tocmai când se aştepta ca totul să funcţioneze ca într-o lume adevărată, se întâmplase ceva şi jocul ei devenise o aiureală. După ce regele şi Umbello ieşiră, Ding-Ding căzu pe gânduri. Ştia foarte bine ce era de făcut, dar îi venea atât de greu! „Ei, Ding-Ding, îşi zise în cele din urmă, sus inima, ce naiba! Chiar dacă te duci pe copcă, atâta pagubă! Dar poate că şi de data asta bunul 6™nv8%o2/3 ooî o să te-ajute”.

Şi fata se ridică brusc, ca să nu mai aibă timp să se răzgândească, şi se rostogoli de trei ori pe culoar. Lucrurile în jurul ei începură să crească. Biroul deveni o mare bazilică, scaunul o clopotniţă până la cer. Bucla agrafei de pe podea îi ajunse până la brâu. Acum toate lucrurile erau departe, iar podeaua era un deşert uriaş, zgrunţuros, cu văi şi dealuri altă dată neobservate. Trebui să meargă zile-n şir până ajunse la muchia compact-discului cu jocul, pe care-l aşezase dinainte pe podea, în muchia nespus de înaltă erau săpate trepte, pe care minuscula Ding-Ding le urcă încă un timp nesfârşit. Când,

adunându-şi ultimele puteri, reuşi să se ridice pe suprafaţa netedă a discului, se petrecu minunea care o speriase atât de tare în prima ei călătorie virtuală, dar care acum i se păru chiar plăcută. Un fulger brusc o izbi şi-o prefăcu-n pulbere, pulberea-n cifre şi cifrele-n pixeli coloraţi. Se simţea acum mai uşoară şi mai pură. De-acum nu mai trebuia să mănânce şi să doarmă.

Pe suprafaţa discului, nu foarte departe, se zărea marginea unei păduri. Ding-Ding se îndreptă într-acolo, şi curând străbătea codrul cu arbori seculari, ce-şi înfigeau rădăcinile în plasticul transparent, încet, şi acest plastic dispăru, acoperit de pământ, iar printre crengi nu se mai văzu, la o enormă depărtare, tavanul laboratorului, ci un cer azuriu ca o piatră preţioasă.

Cât de ciudat era să umbli prin locuri închipuite şi desenate de tine! Să cunoşti fiecare bulgăre de pământ şi fiecare fiinţă vie… Uite, ciupercuţele astea delicate le desenase sâmbăta trecută, iar acum erau vii şi fragede, cu un strop de rouă pe pălărie. Sau uite strigoaica ghemuită pe creanga de copac…

Dar Ding-Ding nu mai apucă să-şi ducă gândul până la capăt, că mica strigoaica sări cu agilitate de pe creangă drept în capul fetei şi-o apucă de ureche cu cleştişorul, făcând-o să ţipe de durere.

— Hei, ce-i asta, dă-mi drumul, strigă zmeoaica luptându-se s-o dea jos. Tu trebuia să fii blândă! Toate strigoaicele sunt blânde, că doar aşa v-am făcut.

— Eu nu, îi răspunse telepatic animăluţul, făcând o mutră fioroasă.

— Noi nu, urlară în graiul lor sute şi sute de păianjeni, miriapozi, harpii, tuute, zuuuze, fiuuuse, ţiuuure şi miuuu-uuune, răsărite deodată ca din pământ. Mişuna codrul de ele, şi toate se apropiau mârâind şi fluierând de biata Ding-Ding, care-o luă la fugă cât o duceau picioarele, cu hoarda de bâzdâgănii furioase după ea. „Doamne, ce imaginaţie bolnavă am, ce mi-o fi venit să le născocesc pe toate?” îşi spunea ea gâfâind, dar era cam târziu pentru regrete. De fapt, era târziu pentru orice. Din clipă-n clipă

avea să fie ajunsă şi făcută bucăţi-bucăţele. Când prima cange de harpie i se-nfipse în platoşă şi prima fiuuusă ise-ncolăci de picior, deodată disperata Ding-Ding zări în faţa ochilor, coborând din cer, un capăt de frânghie, pe care-l apucă aşa cum cel ce se-neacă apucă şi-un pai, şi fu ridicată brusc în văzduh. Privind în sus, zări vreo două duzini de zmee feerice şi pestriţe, cu cozi împopoţonate cu panglicuţe, iar deasupra lor unul uriaş, în formă de fluture tropical. Atârnat de ele, îi făcea semne cu mâna un zmeu micuţ şi rotofei, bine cunoscut tinerei zmeoaice.

— Lobo, nebunule, strigă ea plină de bucurie, ţinându-se bine de funie.

Zmeele îi purtau peste sate şi lanuri de grâu pârguite. În depărtare se vedeau munţii, pierduţi în ceţuri albastre. Dar multe sate erau în flăcări, din multe fântâni ieşeau aburi verzi, mirosind înţepător, şi nori deşi de lăcuste întunecau soarele, în câte-o mlaştină se zăreau oşti măcelărindu-se una pe alta şi se auzeau strigăte de ajutor. „Ce se-ntâmplă, Dumnezeule?” se-ntrebă dezolată zmeoaica.

Se lăsară lin pe vârful unui deal, lângă o turmă de oi cu lâna arsă şi încâlcită. Ding-Ding îşi îmbrăţişă salvatorul (care-i venea cam până la brâu), scoase creionul şi guma şi-i îndreptă un pic trăsăturile, iar apoi se aşezară la sfat. Lobo îi povesti că de la o vreme sosise în lumea lor un trol rău, care construise spre centrul găurit al compact-discului o cetate, pe care-o numise Castelul Negru. De-atunci totul era cu susu-n jos: norii luminau, din soare ploua, florile muşcau, iar zmeii se dedau la tot felul de blestemăţii care-nainte nici nu le trecuseră prin cap.

— Şi ce-i de făcut? întrebase după un timp Ding-Ding, care vedea cum munca sa de luni de zile se ducea de râpă. Cine să fi fost trolul ăsta pe care ea nu-l programase? Şi de ce făcea atâta rău?

Lobo se scărpină-n cap.

— Pe trol nimeni nu poate să-l înfrunte de-a dreptul. A-ncercat până şi Zurbalan, dar s-a ales cu şalele frânte. Prost cum e, a vrut să dărâme stâlpii porţii de la castel, şi

l-a trăsnit o vrajă de umbla apoi după popă şi luminare. Dar am auzit ceva… cumva…

— Ceva, cumva? întrebă nerăbdătoare zmeoaica.

— Ceva… cumva… repetă Lobo cu o privire vicleană, îţi spun dacă… dacă o lungeşti puţin pe Grunhilda. Uite, am zis-o. Măcar cu vreo zece centimetri…

— Lobo, nu fi ticălos, răspunse severă Ding-Ding. Toate poveştile rămân cum am stabilit. Zi imediat tot ce ştii.

— Bine, oftă Lobo. Am încercat şi eu marea cu degetul… Uite, cică l-ai putea birui pe trol – scrie asta pe o coajă de ou preistoric de-a Animicştiutorului pe care mi-a citit-o frate-meu acum vreo trei zile – dacă ne aduni pe toţi la un loc.

— Pe cine să adun?

— Cum pe cine, pe noi, personajele jocului video. Pe mine, pe Fofo, pe Vasiliska, pe Astor, pe…

— Şi cum Dumnezeu să dau de voi toţi? Unde să vă caut?

— Păi unde ne-ai aşezat. Eu nu ştiu decât de soarta lui frate-meu, care a ajuns deja spătarul unui rege local. Trebuie să coborâm pe Tărâmul Celălalt ca s-ajungem acolo, şi poate că el, om politic, de ştie mai multe ca mine.

Plecară chiar în după-amiaza aceea. Ajunseră-n zbor până la munţii din zare şi coborâră lângă o intrare în subteran. Pătrunseră în măruntaiele pământului, în lucirea slabă a piritelor şi a cristalelor de pe pereţi. Coridorul se lărgi şi cei doi se văzură deodată în hala imensă de sub continent, vrăjiţi de minunăţia lacurilor de mercur, a râurilor de lavă incandescentă, a moliilor palide, mari cât bufniţele, lopătând moale prin aer. Aici îşi reluară zborul, urcând până la ţurţurii sticloşi, îngălbeniţi de dâre de sulf, ai plafonului. Coborâră într-un târziu chiar în mijlocul cetăţii unde Fofo ajunsese demnitar, îl găsiră stând smirnă în spatele taburetului regal. Tolănit pe taburet, regele se sprijinea cu toată greutatea pe pieptul lui.

— Eu credeam că eşti spătar de oaste, nu spătar de scaun, zise mirată Ding-Ding.

— Ei, trebuie să ai răbdare dacă vrei să faci carieră, făcu Fofo resemnat.

Zmeoaica îl trase deoparte aşa de brusc, că regele se rostogoli pe podea. Cei trei apucaseră însă să se ascundă într-o cămară. Fofo le destăinui secretul victoriei asupra trolului. Fiecare personaj trebuia să-i dea un lucruşor programatoarei. Abia când avea să le aibă pe toate, ea putea face cu ele o vrajă eficientă. Deocamdată Lobo îi dădu un nasture, iar Fofo un iadeş de găină. Nu aveau altceva, se scuzară ei ridicând din umeri.

Toată povestea i se păru lui Ding-Ding o nebunie. Dar nu avea altă şansă, aşa că porni, cu inima strânsă, în căutarea celorlalte personaje. Urmă o odisee întreagă. Primul de care dădură fu spionul Bombas, ce tocmai se confruntase cu Făt-Frumosul din castel. Acum zăcea pe un pat de spital, într-un ghips din care i se mai vedea doar un ochi. O labă i se-nălţa spre tavan, prinsă cu o contragreutate. Abia reuşiră să smulgă o amintire de la el: o bucăţică de leucoplast roz, medicinal. „Vă fac raport!”, ameninţa el în râsul tuturor. Servitorii lui Fofo îi luară patul pe sus şi-o porniră spre Castelul Negru. Ceilalţi zburară apoi până la cabinetul medical al doftorului Chung, pe care-l găsiră torturând un zmeu sur de văgăună. Acesta urla din răsputeri, încercând să rezolve o problemă cu căzi găurite. Indignaţi de tratamentul inuman, zmeii îi cerură un obiect şi nu căpătară decât o foaie cu orarul cabinetului, „poate mai poftiţi pe aici”. Fu şi el îndrumat spre Castelul Negru. De Zurbalan dădură în vârful muntelui de sticlă, chinuindu-se să se suie în nucul fermecat. Era nervos şi ciufut, îi păli năprasnic cu buzduganul, uitând că el nu era decât un personaj din povestea unui cap de balaur. Aşa că buzduganul sări din ei cât colo. Atunci zmeul se mai îmblânzi suprimi chiar să-i însoţească până la castelul trolului. În semn de pace îi dădu lui Ding-Ding un mic elf sculptat de el cu gheara într-un bloc de cretă albastră.

Şi spaţiul subteran era devastat. Cristalele se opacizaseră, crângurile de licheni fosforescenţi erau

aproape uscaţi, minele de sarmale şi de ouă umplute cu maioneză miroseau acru. O tristeţe cumplită o-nvălui pe Ding-Ding.

La Cornichonn, câinele-de-zmeu, ajunseră pe înnoptate. Rătăcea pe malul mării de acid sulfuric, încercând să-şi aducă aminte un citat din Violon. Zmeul îi privi de sus, le vorbi pe o păsărească împănată cu epitete nobile şi veni cu ei, cu condiţia să poată spune oricând un citat savant. Toţi primiră cu întristare. De la el căpătară un caiet cu poezii scrise cu o caligrafie ascuţită. Dădură şi de Vasiliska, fericită în cercul ei de poeţi, primiră de la ea un inel cu o agată frumos faţetată şi porniră cu toţii mai departe, ieşind din nou la suprafaţă. Într-un sat dădură de Astor, fiul zmeilor de văgăună, acum aproape complet orb, dar având pe umeri doi scatii care vedeau pentru el.

— Astor! Astor! strigară toţi cu bucurie.

— Care Astor? Poate vreţi să spuneţi Gheorghiţă, făcu el cu bunăvoinţă.

Din casă ieşi o muiere de prăpădit cu vreo trei prunci, jumate zmei, jumate oameni, agăţaţi de fusta ei.

— Te-ai şi însurat, amărâtule, râse mânzeşte Lobo, tot cu gândul la Grunhilda lui.

— Ce să facem şi noi? Ca tot creştinul…

Primiră de la el un cocean de porumb şi promisiunea că va fi în faţa castelului, „doar să-mi pun oleacă gospodăria la cale”. De Umbello dădură în munţi, rătăcind în căutarea Animicştiutorului. Primiră şi de la el, şi din partea celui mereu nevăzut, două lucruşoare neînsemnate, un peştişor de aur şi un ac, şi se grăbiră să meargă mai departe, simţind că povestirea e pe terminate. Zumm, muma zmeilor, smerit ca o călugăriţă, primi să meargă cu ei şi îşi aduse şi el obolul: o bucăţică de etamină pe care cususe un ghiocel. Ultimul personaj vizitat fu Ding-Ding, care, în laboratorul ei electronic, privea prin microscop un circuit imprimat. Toate personajele celelalte rânjiră când o văzură, căci adevărata Ding-Ding nu era nici pe jumătate atât de frumoasă. „Ei, aşa e când ai pâinea şi cuţitul”, comentase ironic Fofo. Privind-o cam de sus pe

programatoare, Ding-Ding din compact disc îi întinse cu vârful degetelor o diodă.

După câteva zile în care se aşteptară unul pe altul, se reuniră în sfârşit cu toţii în faţa marelui şi negrului castel. Trolul uriaş era pe ziduri şi se uita cu dispreţ către ei. Orificiul din centrul compact discului începuse să se lăţească, sorbind totul în jur. Pe când personajele se sfătuiau ce să facă cu lucruşoarele disparate care zdrăngăneau în palmele zmeoaicei, deodată pământul se zgudui şi trolul se arătă în mijlocul lor. O înhaţă pe Ding-Ding şi se-nchise cu ea, din nou, în cetatea de bazalt.

— Până la urmă ai călcat în capcana mea, rosti colegul ei Mol-loch, scoţându-şi masca de trol. Măcar în lumea virtuală, şi tot o să fii a mea!

— Niciodată, strigă Ding-Ding, şi mintea începu să-i meargă cu viteza disperării. Recapitulă: nasture, iadeş, leucoplast, orar, elf, caiet, inel, cocean, peştişor, ac, etamină, diodă… Vraja era-n obiecte sau în numele obiectelor? În nume, căci aici totul era fără realitate ca şi numele. Reţinu primele litere ale celor douăsprezece nume: N, I, L, O, E, C, I, C, P, A, E, D. „Asta e!”, ţipă ea înţelegând deodată. Era chiar numele compact discului ei! îşi îndreptă umerii şi rosti cu voce sonoră:

ENCICLOPEDIA

La acest cuvânt zidurile castelului căzură, Mol-loch începu să scadă până nu se mai văzu, câmpiile înverziră, oraşele şi satele înfloriră din nou, iar personajele plecară fiecare la locul său, făcând cu mâna pentru ultima oară către cea care le dăduse viaţă. Cât despre Ding-Ding, ea reveni în lumea adevărată, termină compact discul şi se-apucă de alte treburi, fără ca măcar o clipă să bănuiască adevărul: că ea însăşi este personaj într-o poveste, ca şi cealaltă Ding-Ding, din frumosul disc cu piste argintii.

POVESTEA LUI ZUMM, MUMA ZMEILOR

Într-o frumoasă dimineaţă de august, Zuzulina, sora haiducilor, îi lăsă horăind pe cei doisprezece tovarăşi ai ei în coliba din pădure şi ieşi pe pajişte la cules ciupercuţe. De fapt, haiducii se prefăceau doar că dorm, ca-n fiecare dimineaţă, ca s-o poată zări printre gene, doar în cămăşuţă de noapte, pe nurlia copilă care le făcea mâncare şi le deretica prin casă. Abia după ce ea ieşea pe uşă voinicii adormeau la loc, mângâindu-şi cu mulţumire hangerele, pe care nici noaptea nu le scoteau de la brâu. Zuzulina avea şaptesprezece primăveri, şi de trei ani împliniţi trăia în pace în mijlocul pădurii. Fugise de-acasă de răul unei mame vitrege, care-o persecuta punând-o să-şi facă zilnic lecţiile, şi aflase dragoste şi înţelegere tocmai unde se aşteptase mai puţin: la haiduci, dovadă că inima omului este o enigmă.

Am uitat să vă spun că Zuzulina era o cosânzeană, şi că părul ei de aur mătura pământul în urma ei, făcând să-nflorească miraculos toţi bobocii, să crească iarba cu vreun centimetru şi să se transforme brusc omizile-n fluturi la atingerea vârfurilor puţin tocite ale buclelor ei. Mai rău era când părul ise-ncurca în mărăcini şi fata rămânea priponită şi câte-o zi întreagă, până veneau haiducii să-i reteze pletele cu hangerul, eliberând-o. Drept mulţumire, le gătea atunci o cină mai bună ca de obicei, şi apoi îi adormea cu un cântec duios.

În dimineaţa cu care-ncepe povestea noastră, fata o porni cu picioarele goale prin rouă către poalele pădurii, acolo unde ciupercuţe numeroase îşi ridicau căpşoarele către lumină. Pe braţ, Zuzulina avea un coşuleţ de răchită pe care-l purta cu nespusă graţie. Ajunsă la ciupercuţe, copila le măsură mulţumită cu privirile: crescuseră mult faţă de ziua trecută. Pălăriile roşietice le luceau în soare şi, în jurul lor, vacile-Domnului, ca nişte seminţe roşii cu puncte negre, fojgăiau grăbite. Aşezată comod pe vine, fata începu să culeagă. Încet-încet, coşuleţul i se umplea de bureţi, ghebe şi hribi ţigăneşti, în timp ce culegea, fata cânta cu un glăscior cristalin de soprană de coloratură. Fiinţe gingaşe ca: iepuraşi, ciocănitoare, veveriţe, rădaşte,

greieri, râşi, jderi, hârciogi, pârşi, cucuvele, cârtiţe, soboli şi raci (dintr-o baltă din preajmă) cântau în cor împreună cu ea:

Inimioară mititică.
Unde rătăceşti?
Iată, codrul frunza-i pică.
Să nu-nnebuneşti?
Unde vei afla iubirea.
Tainicul amor?
Se desfată toată firea.
Doar eu mor de dor!

Chorus:
Mor de dor.
De dor mor.
Mor de dor.
De dor mor…

Sufleţel care oftează.
Unde oare-i el?
Unde mi-e ursitul, rază?
Oare într-a lunii pază?
Oare-ntr-un castel?
Unde voi afla iubirea.
Tainicul amor?
Se desfată toată firea.
Doar eu mor de dor!

Chorus:
Mor de dor.
De dor mor.
Mor de dor.
De dor mor, etc. etc…

Atât de puternică era vocea Zuzulinei, arăta tânjire se revărsa din ea, încât ajungea până la coliba din pădure, în care haiducii, abia treziţi, se spălau cu apă de izvor şi-

apoi se bărbiereau atent cu hangerele. Ei răspundeau cu triluri tiroleze care înviorau atmosfera:

Iolari-iolari, iolari-iola.
Fii iubita mea.
Fii numai a mea.
Iolari-iolari, iolari-iuhu.
A altuia nu, A altuia nu!

Plecau apoi, veseli, la slujba lor de fiecare zi: nobila haiducie. Zuzulina nu ştia prea bine în ce consta aceasta, dar era mulţumită văzând că tovarăşii se întorc în fiecare seară cu parale bune, şi nu punea întrebări incomode.

Pe când culegea cosânzeana la ciuperci, iată că de după vârfurile copacilor (şi depăşindu-le considerabil) se ivi o bătrânică. Era înfăşurată într-un fulgarin demodat, iar pe urechi purta căşti de walkman. Ce asculta oare? După paşii de dans în care înainta, puteai ghici cântecul la modă în toată lumea zmeiască: „Fete bune suntem, zmeoaice de zmeoaice...” Zuzulina o observă de departe, dar nu-şi întrerupse nici culesul, nici cântecul. Nu era, desigur, altceva decât una dintre cerşetoarele bătrâne care mai treceau uneori şi pe la căsuţa din pădure, în speranţa vreunei pomeni. Miloşi din fire, haiducii le primeau bine, le dădeau pe spinare câte puteau duce şi li se adresau cu blândeţe: „Cară-te de-aici, hoaşcă afurisită!” E drept, băbuţei de-acum îi cam uitase Dumnezeu măsura, dar aşa erau ele, unele mai mari, altele mai mici... În realitate, după cum poate aţi ghicit deja, bătrânica nu era bătrânică, ci o mumă a zmeilor, sau mai bine zis un mumă a zmeilor în căutare de cosânzene. O simţise din depărtare cu organul prinţesoreceptor răsfirat ca nişte pene de coţofană în dosul urechilor, dar văzând-o acum în faţa lui îşi linse buzele cu limba despicată, lungă de mai bine de un metru: cosânzeana asta depăşea orice aşteptare. La priveliştea nurilor pe care cămăşuţa de noapte mai mult îi dezvăluia decât îi acoperea, Zumm, căci acesta îi era numele (care înseamnă într-unul dintre numeroasele dialecte

aglutinante „Bărbatul care tratează femeile cu generozitate, dar ele se dovedesc a fi nerecunoscătoare, devenindu-i curând infidele”), luă deodată poziţia reflexă de atac: se cocârjă cât putu, îşi legă mai bine basmaua pe cap şi pătrunse şontâcăind în poieniţă. La paşii săi iarba se usca, greierii leşinau, fluturii se schimbau la loc în omizi şi, în general, era cum nu se poate mai nasol. Cintezoii şi sticleţii, bătând speriaţi din aripi, se grăbiră să-şi avertizeze prietena cea cu părul de aur:

Zuzulina, Zuzulina.
Iată, piere-n cer lumina.
Asta nu e o mamaie.
Este Zumm, cel lat în frunte.
Este Zumm, cel cât un munte!
Fugi, odor cu plete lucii.
Cheamă repede haiducii!

Însă zglobia fată nu ţinu seama de ciripitul speriat al păsărilor. O dată pornită după ciuperci, ciuperci avea să culeagă cât era ziua de lungă. Loc în paneraş mai era, iar ciupercuţe, slavă Domnului, câte pofteşti sub poala codrului. Aşa că, atunci când Zumm fu lângă ea, privind-o de la înălţimea unui bloc cu trei etaje, Zuzulina i se adresă politicos:

— Săru’mâna, bunicuţo!

— Să trăieşti, fetiţa maichii, răspunse şi Zumm, la fel de prevenitor.

Se lăsă apoi o tăcere stânjenitoare. Negăsind repede un subiect de conversaţie, Zumm începu să fluiere printre dinţi ceva aiuristic, uitându-se către cer. Fata mai smulse două-trei ghebe din pământul reavăn şi apoi se ridică, netezindu-şi faimoasa, de-acum, cămăşuţă de noapte, îl privi pe muma zmeilor drept în ochi, fâlfâind des din genele bogate:

— Da… ce vânt te-aduce pe-aici, mătuşico?

Zumm se pierdu cu firea:

— A, eu… nimic… şi eu, pe-aici… ca tot omu’…

adică… nu vrei să fii nevasta mea?

Iar o făcuse lată! Zumm se blestemă în sinea lui cu năduf. Câte mături pe spinare, câte tocuri ascuţite de pantof nu mâncase până atunci din cauza afurisitei lui timidităţi şi stângăcii. „Ascultă, puiule, îi spusese de zeci de ori tatăl lui, Klamm («Muma zmeilor care nu ratează niciodată şi în faţa căruia muierile leşină ca muştele»), în copilărie. Ca să cucereşti o femeie trebuie să ai tactică, strategie, simt politic şi diplomatic. Trebuie să calculezi din timp unghiurile de incidenţă, împrăştierea balistică şi rezistenţa materialelor. Orice neglijenţă în camuflaj, nodul basmalei strâns neglijent, ghebosarea neconvingătoare, şontâcăitul prea stilizat, poate fi fatală. Şi mai ales ţine minte: o adevărată mumă a zmeilor nu gândeşte, loveşte! O pândeşti, o vrăjeşti, o apuci şi o duci. Atât. Fără farafastâcuri demodate”.

Aşa se face că Zumm avea vreo patru sute de frăţiori, toţi bine instruiţi, care nu gândeau, ci loveau. Doar el, dintre toţi, se născuse idiot. Căci chinul fără limite al vieţii lui Zumm era chiar acesta: se-ndrăgostea până peste urechi de fiecare domniţă pe care-o vedea, fie ea frumoasă sau urâtă, grasă sau slabă, săracă sau bogată. „Cârpă sunt, nu coşcogea zmeul”, îşi striga el adesea, cărându-şi la pumni în ţeastă. Şi doar mereu îşi propunea să fie dur şi necruţător. Dar inima, pârdalnica…

Aşa că şi acum, în poieniţă, Zumm căzu în genunchi în faţa Zuzulinei şi începu să cânte cu glas duios:

Noapte cu lună.
Noapte cu stele.
Fii adorata
Vieţii mele!
Seară de vară.
Seară de dor.
Dacă nu vrei, am
Să mă omor!

Zuzulina ascultă visătoare. Se-nălţă apoi pe vârfuri

cât putu şi netezi penele prinţesoreceptoare care i se zbârliseră lui Zumm de emoţie, îşi lăsă căpşorul buclat pe umărul matahalei şi-i şterse ochii lăcrămosi cu basmaua.

— Dar nu trebuie să-ţi pui capăt zilelor, voinice, rosti ea cu blândeţe. Nu e căzu, fi-ncă şi eu te iubesc. Hai în codrul verde, şi-am să fiu mireasa ta!

Muma zmeilor rămase trăsnit. Cum, niciun paner în cap? Niciun ţipăt deznădăjduit? Nicio jignire grosolană, că, adică, „nu te-ai uitat niciodată în oglindă, măi, Banderas?” Ah, dar asta însemna fericirea! Pentru prima dată în viaţă Zumm se simţea înţeles de un suflet geamăn. Cei doi se înlănţuiră şi, pe când piciorul de plai din jur începea parcă să lumineze, pe când norişorii păreau oiţe păscând pe cerul de peruzea, pe când iarba şi florile care le ajungeau pân-la brâu ridicau căpşoarele către soare, începură să cânte obraz lângă obraz:

Gondoli, gondola.
Toată lumea parcă-i a mea.
Gondola, gondoli.
Asta înseamnă a iubi!
Gondoli, gondola.
Nu mai există altcineva.
Gondola, gondoli.
Amorul meu numai tu vei fi!

Guarda che luna.
Guarda chemare.
Haide în codru.
Hai la plimbare.
Guarda chemare.
Guarda che luna.
Să-mi fii alături întotdeauna.

Gondoli, gondola
Toată lumea parcă-i a mea.
Gondola, gondoli.
Asta înseamnă a iuuu-uuu-biii!

Un ropot de aplauze izbucni: toată pădurea era cuprinsă de entuziasm. Perechi-perechi, iepuraşii, căprioarele, sticleţii şi celelalte animale graţioase enumerate mai sus îşi cântau şi ele dragostea, fiecare pe limba sa. Cei doi amorezaţi dispărură în codrul verde, lăsând baltă ciupercuţele împrăştiate şi strivite în iarbă. Ajunşi la poalele unui bătrân stejar, se culcară sub crengile lui şi farmecul pădurii îi cuprinse…

Destinul însă, care veghează rotirea sferelor cereşti, nu îngăduie prea multă fericire pe pământ. Zefirul, cu plete scânteietoare, cu obrajii umflaţi, suflă către căsuţa din pădure, aducând la urechile haiducilor ultimele cuvinte ale duetului amoros: „… înseamnă… a iubi…” Oroare: urechea lor deprinsă cu glasul fiarelor din codru desluşi, alături de vocea dragă ce le spunea poveşti în fiecare seară, hârâitul monstruos al unei mume a zmeilor. Fără o vorbă, cei doisprezece fraţi de cruce săriră pe caii lor iuţi şi, cu hangerele-n dinţi, cu ochii aruncând flăcări, grăbiră să răzbune jignirea adusă domniţei lor. Odată cu ei gonea Miazănoaptea, pasăre uriaşă de ale cărei aripi negre se întunecase cerul. Fulgere şi trăsnete ţâşneau dintre penele ei. În goana cea mai mare a cailor, haiducii cântau în cor. Păcat că, din cauza hangerelor ţinute-n dinţi, cuvintele ieşeau puţin deformate:

Hohahi-hohahi, hohahi-hoha.
He horn hăzbuna.
He horn hapărha.
Hohahi-hohahi, hohahi-huhu.
Ahungem ahu.
Ahungem ahu!

Toată natura era însă împotriva lor, încercând să-i ascundă pe fugari. Căprioarele-i îndrumau în direcţie greşită, păsările îi izbeau cu aripioarele peste faţă, aricii răneau picioarele cailor. Când ajunseră lângă stejarul cel bătrân, era prea târziu: nu mai găsiră decât un bileţel, impregnat cu parfumul atât de bine cunoscut („Ysatis de

Givenchy", luat odată de la o bogată şi dăruit unei sărace), şi în care scria cu caligrafia cunoscută: …

Haiducii se aşezară la rădăcina copacului şi începură să plângă. Plânseră un an încheiat, până când, în locul poieniţei de altă dată, se ivi pe acele meleaguri un lac cu ape sărate, nimic altceva decât lacrimile voinicilor. Cum în tot acest timp ei nu au mai haiducit, bogaţii s-au înmulţit peste măsură şi, nemaiavând ce mânca, au murit cu toţii. Săracii au murit de asemenea, fiindcă nimeni nu le-a mai dat banii luaţi de la bogaţi, în schimb, lacul se dovedi bogat în peşte, aşa că haiducii deveniră pescari.

Între timp, fericitul Zumm o duse pe Zuzulina lui într-o ţară îndepărtată, în care trăiau toţi cei patru sute de fraţi ai săi, având fiecare câte-un frumos harem de cosânzene. Dar Zuzulina le depăşea pe toate în frumuseţe şi înţelepciune. Ea-l adormea în fiecare seară pe norocosul ei soţ cu un cântec duios şi lua apoi cărarea-n codru, sub luna plină, la cules de bureţi şi ghebe, întâmpinată cu drag de o mulţime de bunicuţe ivite din întâmplare cam tot pe acolo. Noaptea întreagă sporovăiau, depănau amintiri din vremurile de odinioară, rezolvau probleme de isteţime…

A doua zi în zori îl trezea pe Zumm, îi punea căştile pe urechi şi-l trimitea la slujbă, la împărţit dreptatea. La tribunal, Zumm era renumit pentru rapiditatea cu care rezolva pricinile: pe când măciuca altora zbura două săptămâni prin văzduh până să cadă în capul împricinaţilor, a sa făcea doar zvâc! pân-la tavan, şi cădea în doar patru secunde, fără să provoace mai mult de un cucui mititel căci, în bunătatea inimii lui, Zumm n-ar fi luat nici viaţa unui şoarece. Pe seară, alerga din nou la căsuţa lui dragă, unde-l aştepta, cu o floare după ureche, Zuzulina. Gospodărie ca a lor şi voie bună ca a lor n-o să găseşti cât vei umbla, n-o să găseşti la nimenea…

Curând, fericirea cuplului deveni întreagă, căci şi cei doisprezece pescari, foşti haiduci, se mutară în ţara lui Zumm, la doi paşi de casa acestuia. Mare-i fu bucuria copilei când îşi revăzu tovarăşii de joacă şi voie bună de pe vremuri, mai ales că, de când nu se mai epilase cu

hangerele lor, un pufuşor inestetic îi invadase picioarele.

POVESTEA MAESTRULUI CORNICHONN, CÂINELE DE ZMEU

Tribunalul din Săpata ocupa odinioară trei sferturi din oraş, şi era o construcţie mai mare decât şi-o poate imagina mintea zmeiască. Avea o sută de intrări monumentale, străjuite de sute menhire din cel mai pur lapis-lazuli, şi o singură ieşire mică şi nenorocită, mai mult o gaură în zid, prin care puţinii ce scăpau vii din mâna legii se târau afară ca din pântecele mamei lor. Li se şi zicea, mai apoi, „nou-născuţii". Aici, la Săpata, se judecau cele mai însemnate pricini din tot Tărâmul întunecimii. În interiorul tribunalului se aflau coridoare nesfârşite şi-ntortocheate, fiecare zugrăvit în altă culoare, cu uşi de-o parte şi de alta, ce dădeau în săli şi săliţe sinistre, pline de judecători, toţi mume ale zmeilor cu bâta dreptăţii în mână şi coiful hotărârii definitive pe cap, înveşmântaţi în robe largi, verzi cu buline roşii. În tavan, fiecare odaie avea câte o mare gaură, pe unde se vedeau ţurţurii sclipitori ai bolţii la o ameţitoare înălţime. Pe acolo ieşeau bâtele azvârlite-n văzduh de Judecători, bâte din care săreau scântei, aşa că, de departe, imensul tribunal se vedea acoperit ca de un continuu foc de artificii, împricinaţii formau lungi cozi pe culoare, în aşteptarea proceselor. Tot timpul se auzeau din săli răcnete cumplite şi se scoteau zmei cu capetele făcute varză. „Ăsta-i un judecător aspru, dar drept", comentau cei de la coadă. Alteori, ieşea câte-un zmeu ameţit, ţinându-se de pereţi, şi cu ditamai cucuiul în creştet. „I-au dat circumstanţe atenuante", se comenta.

Undeva, pe la jumătatea unei cozi nesfârşite, aştepta Cornichonn, câinele de zmeu, venit să se judece cu porcul său de câine favorit, Karakeridosbelloianisoglu, căruia toţi cunoscuţii îi ziceau Mr. K. Procesul lor era cu totul neobişnuit şi atrăsese atenţia lumii zmeieşti, căci, în general, câinii de zmeu îşi rezolvau diferendele cu slujitorii

lor consumându-i la cină, bine rumeniţi şi presăraţi cu enibahar. Cornichonn era însă vegetarian, mai mult, adept al alimentaţiei macrobiotice, prin care spera să trăiască atât de mult încât să poată citi toate cărţile. Neputând să-l înfulece, îl chemase pe Mr. K. la judecată, ca să-l înveţe minte să mai calomnieze un savant de reputaţia lui Cornichonn. În toată coada, ei erau singurii care stăteau în patru labe, e drept, cu demnitatea pe care le-o conferea ţinuta de mare gală: zmeul în frac, ghetre şi mănuşi de culoarea lămâii, iar slujitorul într-un mundir moştenit de la bunicul, cu o gaură-n dos, prin care i se strecura coada îmbârligată. Gloata din preajmă, zmei de toate rasele şi categoriile, trăgea cu urechea la distinsa conversaţie a celor doi.

— Mai întâi şi-ntâi, adu-ţi aminte, domnule… ăăă… K. Parc-aşa ţi se spune), ce erai când te-am adus, de milă, în casa mea: nimic altceva decât un godad

— Ba să avem parpar…

— Niciun pardon! Un godac şi nimic altceva. Parcă te văd guiţând în paie şi sugând la biberon. Fiindcă eu, cu mâna asta pe care-o musti acum, ţi-am dat să sugi. Erai dezgustător de pe-atunci. Câh! Ţi se scurgea laptele pe bărbie…

— A-a-a-asta n-are ni-ni-ni-mic de-a face cu…

— Ba are. Are, domnule… ăăă… K. Fiindcă fără mine ai fi fost de mult un purcel de lapte cu un măr în gură, înconjurat de salată pe-o tăviţă de inox.

— Vă-vă-vă amintesc că porporcii de câine sunt fiinţe gângân-gân…

— Gânditoare, vrei să spui? Poate gângăvitoare! Ha, ha, ha! Da, gângăvitoare, dacă asta vă aranjează, stimate domnule… K. Lasă, mai vedem noi. Crezi că nu sunt zei acolo sus, care veghează, care pedepsesc nerecunoştinţa? A, da’ uite-l pe domnul judecător. Să trăiţi, maestre!

Făcându-şi drum ca un tanc prin gloată, se apropiase de ei mătăhălosul Zumm, care, de căldură, îşi dăduse basmaua jos din cap, lăsând să i se vadă craniul diform şi solzos. Pe un umăr căra bâta, un frumos şi eficient obiect

de palisandru, împodobit cu un scris mărunt de sus şi până jos.

— Bună ziua, făcu el preocupat, răsfoind un dosar din care curgeau hârtiile. Prin urmare... Cornichonn contra Karakeridosbelloianisoglu. Da, da, bun. Pricina: calomnie. Pedeapsa cerută? Moartea! Nu e cam mult, stimabile? întrebă el, uitându-se lung la Cornichonn, care se ridicase în două labe, ca un căţel la circ, să ajungă mai bine la marea ureche a mumei zmeilor.

— Dimpotrivă, e prea puţin, domnule judecător, căci amintiţi-vă de spusele marelui nostru Animicştiutor în legătură cu păcatul mortal al ingratitudinii:

Cel care uită binele făcut
Înseamnă că nu şi-l mai aminteşte.

La fel, poetul Violon, în „Egloga a MCMLVIII-a", dezvoltând magistral acest aforism, glăsuieşte cu îndreptăţire:

Cel care uită vreun bine făcut
Nu şi-l aduce aminte, şi-atât.

Versuri pe care sublimul Joopp le glosează, arătând că...

— Destul, destul... O să vedem, aruncă peste umăr Zumm, ameţit de atâta erudiţie. Plecă apoi mai departe, grăbindu-se să intre în odaia judecăţii.

— Vezi, porc de câine ce eşti, domnul judecător mi-a dat dreptate, îşi reluă Cornichonn discursul acuzator, în locul tău, as cădea chiar acum în faţa mea în genunchi şi as spune: „Stăpâne, am greşit, iertare, de mii de ori iertare!" Nu că te-aş ierta, dimpotrivă, te-aş lovi cu piciorul uite-aşa...

— Uauuu! se tângui Mr. K.

— ...şi iar aşa...

— Uhuhuuu! făcu din nou porcul de câine. Apoi îl privi crunt în ochi pe stăpânul său: Poţi să da-dadai cât v-v-

vrei, că tot ai fu-fu-fu-fu…

— Ce?

— Ai fu-fu-fu… rât! Ai furat! Ai furat! strigă cât putu Mr. K., fericit că reuşise în fine să spună cuvântul.

Zmeii din jur se amuzau copios de conversaţia celor doi. Cei mai mulţi erau ditamai voinicii, încinşi în platoşe greoaie de piatră translucidă şi sprijinindu-se-n gigantice buzdugane. Erau şi două-trei zmeoaice cu cornițe în vârful capului, îndreptate spre cele trei puncte cardinale. Mai la o parte se ţinea un bătrân zmeu al zmeelor, atât de aţos că nu făcea poftă nimănui. Stătea călare pe mormanul lui de zmee colorate şi trăgea şi el cu urechea. Toţi cei din jur aflaseră ce căuta la tribunal: venise pentru un testament, prin care lăsa celor doi neisprăviţi fii ai săi, Lobo şi Fofo, o moştenire neaşteptată… Din când în când, bătrânul chicotea cu multă răutate.

— Iar o ţii gaia-maţu' cu absurditatea asta? Ia spune, stimabile, să audă şi zmeii ăştia cumsecade, ce-am furat? Ce-am furat eu, Magistrul cu patru briliante, Sublimul poet al Curţii Cereşti (uitaţi certificatele, domnilor!), Necontestatul Alchimist al Salivei Imperiale (am cucerit titlul ăsta în turnirul de critică literară de la Hornyland, unde l-am umplut pe slăvitul Nigrofitz de bodaproste, de se mai ştergea cu prosopul pe ochi şi după o săptămână), Poetul Nepereche al împerecherilor Perfecte, Geniul Titanic al Hiperboreei, Iniţiatul de Rangul al Nouăsprezecelea cu Indispensabili de Blăniţă (singurul de pe planetă, cinstiţi cetăţeni), Văcarul Capodoperelor, Ctitorul Şamanic al Literaturii Ecumenice, Nepreţuitul îndrumător al Tuturor Imbecililor în ale Retoricii, Prezervatorul Celor Patruzeci şi şase de Chivoturi Strict Autentice şi al Celor încă Unsprezece Aproape Sigure, Veioza Galaxiei şi Călăuzitorul Epilepticilor… Asta sunt eu, domnilor, un produs perfect al culturii şi civilizaţiei, nu că mă laud. Iar dumnealui – dumnealui ştiţi cine e? Dumnealui e o literă. Dumnealui e litera K de la kilogram.

— Karake-ke… dădu să-l corecteze porcul de câine, vădit intimidat de desfăşurarea de forţe a stăpânului său,

dar acesta ridică şi mai tare vocea. Acum, toată coada căsca gura la cei doi.

— O literal o literă proastă, cu doar o pagină în dicţionare. Domnul kilometru, domnul kilowatt, domnul kiwi mă contestă pe mine! Pe mine, care tata a fost stareţ al marelui zeu la Mănăstirea de Crisolit! Care unchiul meu a fost…

— Ai fu-fu-fu…

— Absurd! Grotesc! Penibil! Ce am furat, domnule porc de câine?

— Popo-po…

— Domnilor, conchise plictisit Cornichonn, vorba multă, sărăcie. Uitaţi care-i tărăşenia, într-o zi blestemată a vieţii mele l-am găsit pe domnul Kilometru pe o mare tavă de friptură, înfăşurat în foi de viţă şi legat aşa strâns, că era gata-gata să-şi dea duhul. Nişte vecini de-ai mei voiau să-l consume la prânz. Pe-atunci eram mai tânăr şi-aveam tot soiul de fumuri în cap: civilizaţie, emancipare, aboliţionism… L-am salvat pe dumnealui, l-am şters de zeama de bordeleză, i-am dat să sugă, cum vă spuneam… L-am primit apoi în biblioteca mea, l-am lăsat să asculte cele mai subtile conversaţii şi vorbe de duh în salonul meu literar, l-am făcut părtaş la cariera mea ştiinţifică şi artistică. I-am încredinţat şi înalta, nemeritata onoare de păstrător al buzduganului meu. Şi care mi-a fost răsplata? Cum mi-ai mulţumit, demon nerecunoscător?

— Păi da-da-dacă ai fu-furat popo…

— Poeziile? Am furat eu poeziile? Ţi-am furat eu poeziile, bestie cu faţă zmeiască?

— Nu ale me-me-mele, a-a-a-le lui Bobo-bo…

— Şi ce, eşti avocatul lui? De ce nu vine Bolboro ăsta să mă dea în judecată, ai?

— E momo-mort de mult…

— Pretexte! Mofturi! Cinstiţi zmei, citeam acum vreo lună Faima Qhfloffei (noi suntem de pe meleagurile acelea) şi – ce-mi văd ochii? Un articol cu litere de-o şchioapă… „ÎNCĂ UN CAZ DE PLAGIAT”… Da, uitaţi, îl am aici.

Şi Cornichonn despături un petic de ziar foarte

mototolit.

— Acum, spuneţi şi dumneavoastră, cinstiţi cetăţeni, urmă dispreţuitor Cornichonn. Mănânc aici şi acum articolul ăsta dacă veţi găsi cea mai mică asemănare între inepţia clasicizantă şi pretenţioasă din stânga şi (nu că am scris-o eu) admirabila satiră, sclipind de ironie din partea dreaptă. Vă rog să observaţi misoginismul amar al geniului dezamăgit de iubita care nu s-a putut ridica la înălţimea lui, dar şi triumful esenţei lui nemuritoare. Acel „nuuu" – câtă suferinţă, câtă frământare l-au precedat! Şi câtă voinţă mândră în hotărârea „Te voi uita!" Şi abia în partea a doua marea poezie îşi desface aripile: nu se poate să nu fi remarcat stoicismul viril al celor doi „de", care exprimă nu acceptarea resemnată a apocalipsei, ci, dimpotrivă, o linişte interioară divină, de nezdruncinat. Iar finalul? Acel „prăpădito" cade ca un trăsnet, marcând diferenţa dintre două regnuri incompatibile. Da, domnilor, focul şi apa, lumina şi întunericul, piscurile şi văile nu pot nunti niciodată. Concluzia vine firesc, ca o răbufnire a ororii de hybris: „Fi-vei în veci de veci a mea???!!!" Finis coronat opus. Avem aici, domnilor, o capodoperă, ca, de altfel, tot ce am scris vreodată!

Cornichonn termină discursul înălţat din nou pe două labe ca un căţel savant, şi aplauze frenetice îl răsplătiră.

Nefericitul domn K. se făcuse acum mic şi tresărea la privirile pline de ură şi la ghiontii celor din preajmă. Curentul de opinie îi era net favorabil maestrului. „Da' las' că îmi vine şi mie apa la moară. Câinii latră, caravana trece. Judecata îşi va spune cuvântul, nu ignoranţii ăştia pe care i-a dus de nas panglicarul de stăpânu-meu". Când gândea, Mr. K. nu se bâlbâia deloc, aşa că încă din pruncie preferase să gândească în loc să vorbească, de unde reputaţia sa de fire închisă. „Escrocul", îşi urmă el firul gândurilor. „Mi-a dat să sug cu biberonul, hai? Dar a uitat să mai spună că după ce mă îndopa bine juca tenis la perete cu mine... Că de-aia n-are ursul coadă. M-a primit în salonul lui literar? Care salon, în primul rând? Trei amărâţi cu ţurţuri în bărbie şi cu foamea-n gât, care-i ridicau în

slăvi deşteptăciunile în speranţa că după lectură mă vor găti la capac? Eu nu vedeam cum se uită la mine? Şi-atunci îmi mai ardea mie de lecturi şi comentarii? Lasă, lasă, stimabile, că o să simţi tu măciuca dreptăţii în scăfârlie, aşa cum am visat în fiecare nopticică a chinuitei mele vieţi!" Epuizat de acest discurs interior, Mr. K. se strânse şi mai tare în mundirul lui.

Pe nesimţite, coada înaintase binişor, şi cei doi împricinaţi patrupezi se treziră deodată în faţa uşii odăii de judecată. Deşi priveau sfidător în jur, solzii amândurora se zburliseră în toate părţile de teamă.

— Karakeridosbelloianisoglu contra Cornichonn! anunţă în sfârşit un portărel.

Cei doi pătrunseră în sumbra odaie.

Trei sferturi din ea era ocupată de mătăhălosul Zumm, care-şi smulgea cu o pensetă penele voinicoreceptoare, atrofiate cam de multişor. Era în maiestuoasa lui robă cu buline şi, la intrarea celor doi, luă un aer semeţ care nu-i ieşi prea grozav. Basmaua de bătrânică de pe cap strica tot efectul.

— Mda, mda, făcu el, cu nasu-nfundat în dosare. Cauza numărul 3442: escrocherie sentimentală. Care e escrocatul?

— Pardon, făcu maestrul cu demnitate, aţi încurcat dosarele, onorabile domn judecător. Al nostru e acela… da, acela cu copertă bleu…

— Aşa… Bun! Furt intelectual, care va să zică. Şi cine e hoţul?

— Dum-dum-dum… nealui! arătă răzbunător Mr. K. spre stăpânul lui.

— Să fim serioşi, dom judecător. Ce mai atâta vorbă, tot ce vrem e să se facă dreptate mai repede, în ceea ce mă priveşte, declar aici, de fată cu dumneavoastră, că, în virtutea drepturilor mele inali…

— Treceţi de-o parte şi de alta a mea, îi tăie vorba, nepoliticos, Zumm.

Cei doi se conformară. Zumm scoase basmaua, îşi puse pe cap coiful hotărârii definitive şi apucă de pe birou

frumoasa lui măciucă, sculptată cu versete caligrafiate bizar.

— Ia te uită, făcu siderat Cornichonn, citind puţin de pe măciucă. Păi asta e faimoasa „Zurbă Inelară a lui Meer-Tscha”, descrisă doar într-un manuscris de la abaţia Platta... Uluitor! Maestre, aveţi singurul exemplar autentic!

— Serios? făcu Zumm. Mi-a vândut-o acum trei ani un cerşetor caraghios. Avea la toiag ceva ca nişte urechi. E... preţioasă? mai întrebă, interesat, Zumm.

— E cea mai frumoasă zurbă a tuturor timpurilor, rosti şi Mr. K., uluit de descoperire. De emoţie, nici nu se mai bâlbâise.

Uitând şi de judecată, şi de tot, zmeii se aşezară turceşte în faţa bâtei şi-ncepură să citească pe feţele ei cele zece poveşti întreţesute. Şi citiră, şi citiră, şi citiră...